

Var hälsad Maria, full av nåd...

DEN GRÅTANDE MADONNAN PÅ

MONTE PINO

MATTIAS LÖNNEBO

vara min enda tröst under ändlösa nätter fyllda av ångest och tårar. Att som liten pojke först förlora sin far och sedan sin mor, är något som inget barn skulle behöva uppleva, men mer om detta senare.

Förlåt mig, min vän, jag är så tankspridd och oartig!

Får jag bjuda på ett glas portvin? Inte det? Nåväl, då tar jag själv en liten skvätt, man blir ju så torr i halsen av dammiga, gamla minnen.

Jag, Alfonzo Rafael lovar högtidligt att gå med på affären men inte förrän du hört min berättelse. Är det för mycket begärt? Du skakar på huvudet... Bra, då är vi överens!

Ibland är det svårt att förstå sig på den gudomliga rättvisan. Den faderlösa men ändå tämligen lyckliga barndomen slogs i spillror av ännu ett dråpslag då jag bara var sju år gammal.

Min mor drabbades av en fruktansvärd sjukdom. Det började med att hon förlorade känslan i fötterna och fick svårt att gå. Efter att ha kallat på läkaren kunde han sorgligt nog konstatera att hon ådragit sig spetälska, den mest förfärliga av alla farsoter. Vi skildes från varandra under hjärtskärande gråt och rop när mannen slet mig från min mors armar och förde oss åt var sitt håll; min mor till spetälskekolonin på "Klippan" och jag till barnhemmet San Antonius.

Det enda jag fick med mig var bilden av mina föräldrar och mors radband som hon tryckte i min hand.

"Den heliga jungfrun är din moder nu! Genom henne skall jag vaka över dig!"

Det var de sista orden jag någonsin hörde hennes läppar yttra, tårffyllda ord utan hopp. En tid senare kom ett brev till barnhemmet, ett torrt meddelande om att hon beklagligtvis ”avlidit i sviterna av sin svåra sjukdom.”

Detta, min vän, är ett tungt minne som fortfarande gör mig sorgsen, och alldeles innan jag klev på vagnen som skulle föra mig till den okända framtiden, tvingade de dessutom av mig alla kläderna och svepte in min darrande kropp i en grov filt. Doktorn kastade in byltet med kläder i huset och de andra männen hällde ut fotogen och tände på.

Mor begravde ansiktet i händerna när lågorna snabbt spred sig och en tjock, gråvit rök bolmade från vasstaket. Allt vad vi ägt, utom ett fotografi och ett radband blev lågornas rov; allt det vi strävat och samlat ihop brändes, så även banden mellan mor och son.

En nunna, en syster i mörkblå dräkt klev ned från vagnen och gav mig en försiktig tröstande omfamning innan hon lyfte mig upp på sittplatsen. Jag stirrade bakåt till dess det brinnande huset, min mor och de två männen försvann bakom vägkrökens branta klippor och cypressernas höga kronor. Men rökpelaren kunde träden inte dölja, den vittnade om tragedin som förvandlat mitt liv till aska.

Vagnen skumpade i timmar fram genom dammet, skingrade getter och vallpojkar och fick vid ett tillfälle köra åt sidan för att släppa förbi en bred oxkärra lastad med vintunnor.

Utsikten var vidunderlig även om jag i denna tragiska stund knappast kunde njuta av den. De höga klipporna på vägens ena sida störtade brant ned i Medelhavet. Där ute glittrade solen i vågorna och vi såg master från talrika skepp och rökpelare från de nya ångfartygen, som ju nuförtiden nästan helt har ersatt segelfartygen, men då var de fortfarande nymodigheter. Inför naturens dramatiska skönhet och de ståtliga skeppen var jag dock blind, för mitt inre var fyllt av kvävande mörker, fruktan och sorg.

Nu lutade vägen brant nedåt mot San Sebastian. Staden bredde ut sig runt hamnen och upp på klipporna. Jag såg borgen där soldaterna var förlagda och katedralen med sina tre höga torn, en vacker och bländande vit stad här uppfifrån. Men när vi kom närmare kunde man se och även lukta att allt inte var så rent som det såg ut på avstånd. San Sebastian var den största stad jag hade sett och för mig var det världens medelpunkt. Men det var också den enda jag någonsin hade sett, så min naiva tro att denna relativt obetydliga plats var betydelsefull är kanske inte så förvånande. Mor och jag sålde ibland oliver och frukter på torget. Jag insåg att vi aldrig mer skulle göra det. Vem tog hand om vår åsna, våra getter och våra höns nu när gården var förstörd? De skulle väl inte brännas upp, det fick inte hända!

Jag frågade systemen vad som skulle ske med våra djur, men hon svarade att jag inte behövde bekymra mig om dem. De

skulle säljas och pengarna betalade för min plats på San Antonius.

Kusken fick bromsa vagnen nedför den branta vägen. Luf-ten dallrade av hettan och syrsornas musik. Hästen frustade och kämpade. Vi passerade några gårdar och vägen planade ut. Vagnen skramlade genom den öppna grinden och in på en gård där barn lekte. De flockades genast kring oss för att få en skymt av mig, av den ”nye”. Jag önskade i den stunden att jag haft riktiga kläder och inte bara den där grå stickiga yllefilten runt kroppen. Barnen var nämligen alla klädda i prydliga ljusgrå eller ljusbruna kläder; flickorna i kjolar och pojkarna i vida bomullsbyxor. Över ingången till det vitkalkade stenhuset var en järnskylt uppsatt. Jag kunde ännu inte läsa, men fick snart lära mig att texten löd ”San Antonius hem för menlösa barn.”

Barnhemmet var inte en så dålig plats trots allt. Visst grät jag efter mor, men så mycket mat som där serverades hade jag aldrig tidigare sett på tallriken. I vår sovsal fanns tolv hårda sängar i räta rader och ett krucifix dekorerade den vitkalkade väggen. Min halmmadrass var knölig men lusfri, och det var ju det viktigaste, att slippa vägglössen. Ja, löss hade aldrig varit något problem för mig och mor, kanske mest beroende på att vi nästan aldrig hade någon besökare som kunde föra hem smittan, men det kunde ju inte barnhemssystrarna veta. De satte mig i en balja såpvatten mitt på gården och klippte mitt ljusbruna lockiga hår kort och stubbat så att ingen ohyra

eller orenhet skulle kunna följa med in i barnhemmets vita korridorer.

Syster Anna, den äldre nunnan som bestämde över hemmet, log belåtet. ”Det är gott och väl att inget kryper i din hårbotten, mitt barn, då slipper vi ättikan den här gången.” Därefter spände hon ögonen i mig. ”Det är väl inte så att du är en ohyra, en liten lus själv?”

Jag skakade på huvudet och undrade vad hon menade, jag var ju en pojke!

Hon fnös. ”Nej, du är bara en vanlig pojke, så det skall säkert gå väl. Men det är bäst att du sköter dig, annars kommer du att få smäll!”

Jag lovade genast att vara en snäll gosse, och det var ett löfte jag höll. Faktiskt såg jag ingen som fick smäll under de tre år jag förblev ett barnhemsbarn. Nej, dagarna förflöt med morgonbön i kapellet, skola på förmiddagen, och olika sysslor under eftermiddagen. Det fanns alltid mycket att göra som att sköta grönsakslandet, hönshuset och fruktträdgården, att köpa mjölk och fisk. Flickorna tvättade och städade och lagade kläder, sådant slapp vi pojkar som tur var.

Utanför murarna fick vi bara gå när vi hade ärenden och var åtföljda av något äldre barn eller någon vuxen. Att beblanda oss med stadens och de närbelägna byarnas barn var absolut förbjudet. Det dröjde inte länge förrän jag insåg varför ett dylikt förbud var inrättat. Den upptäckten skedde dagen efter det förfärliga brevet om mors död. Mitt hjärta var fyllt av sorg

och solens ljus, som för kamraterna var så starkt och varmt, föreföll mig i mitt eländiga tillstånd som blekt och kyligt.

Vi var fyra pojkar som skulle hämta mjölk hos bonden. De tomma mjölkkanorna skramlade i händerna när vi vandrade stigen till bondgården väster om barnhemmet. Marco, den äldre av oss, var vår anförare. Plötsligt stannade han och jag stötte in i hans rygg och var nära att tappa balansen; jag hade nämligen gått med dystert hängande, huvud och inte sett mig för. Till min förvåning spärrades vägen av ett tiotal pojkar, de flesta i Marcos ålder. De hånlog och tänkte inte släppa fram oss.

Marco tog till orda:

”Vi ska hämta mjölk åt systrarna. Vi måste till bonden där borta.” Han pekade mot den avlägsna gården bortom fältets förbrända gräs. Jag såg att Marcos finger darrade något. Var han rädd?

”Ja, ni skall få passera”, sade en stor pojke som fått djupare röst. ”Men först en pant!”

”En pant?” undrade Marco. ”Vad kunde det betyda?”

Den stora pojken pekade på Michael, en av oss. Han var lite äldre än jag, kanske nio år gammal.

”Han är vår pant till dess ni kommer samma väg tillbaka.

Akta så att ni inte spiller ut någon mjölk, då får ni säkert stryk av de elaka systrarna!” Pojkarna skrattade rått och Michael såg minst sagt förskrämd ut, men vad skulle vi göra?

Marco tog hans kannor och vi lämnade vår vän bakom oss. Snart var de utom synhåll och vi närmade oss bondgården.

På det vanliga viset fyllde drängen våra kannor med mjölk och efter en stund kunde vi gå vägen tillbaka. Det gick långsammare än vanligt eftersom vi var tre pojkar som hade åtta mjölkkanor. Marco bar hela tiden en extra och jag och den andre fick försöka hjälpas åt att bära den sista kannan utan att spilla.

När vi kom till platsen för ”pantsättningen” syntes inte ett spår av några pojkar. Även Michael var försvunnen. Vi ropade på honom och sökte bakom stenblock och träd, men han var som uppslukad av jorden. Till slut gav vi upp och fortsatte vandringen till San Antonius, inte så lite oroliga. Vad skulle systrarna säga? Hade Michael rymt? När vi närmade oss huset dök han plötsligt upp bakom en ek. Han såg förfärlig ut. Hans blick hade ett uttryck av tomhet och djupaste förtvivlan som fick mig att genast glömma min egen sorg och slitet med mjölkkanorna.

”Vad har hänt?” sade Marco och skulle lägga handen på den yngre pojakens axel, men han drog sig hastigt undan. ”Har de slagit dig?” frågade jag, för jag såg att hans kläder var dammiga och fläckiga som om han legat framstupa på marken.

Michael ruskade på huvudet och försökte åter dra sig undan när Marco lade sina händer på hans axlar. Plötsligt brast allt, han tryckte sig mot Marcos bröst i otröstlig hejdlös gråt.

”Vad är det?” ropade jag. ”Vad har de gjort?”

Marco visade med en huvudskakning att jag inte skulle fråga mer. Men hans blick var mörk av vrede.

Först långt därefter förstod jag att Michael hade blivit skändad på det skamligaste sätt som tänkas kan. Att det fanns en sådan nedrighet hos bypojkarna var ofattbart för mitt oskyldiga unga förstånd.

Sedan denna händelse inträffat var vi försiktigare än någonsin, och undvek att röra oss utanför barnhemmet utan systarna eller i större antal.

Efter kvällsbönen låg vi nedbäddade i sovsalen. Ett dämpat månljus föll in genom de för svalkans skull vidöppna fönstren. Jag såg några eldflugor dansa därute och hörde gräshopornas eviga sång, den som man var så van att höra om dagen att man knappt lade märke till den. En plötslig vindil förde en trädgren åt sidan så att månstrålarna för ett ögonblick föll över mina föräldrars fotografi som alltid stod uppställt på det lilla bruna nattduksbordet. Jag var rädd. Jag var rädd och sorgsen och längtade efter min mor. Jag sträckte mig efter radbandet som låg bredvid fotoramen. Det rasslade mot bordskanten när jag drog det till mig i sängen.

Jag viskade fram orden så tyst jag kunde. När jag bad ”Var hälsad Maria, full av nåd...” var det min mors ansikte jag såg och jag bad att få möta henne snart igen. Varför skulle jag leva här när hon var i himlen? En smärtsam klump formades i mitt bröst, ögonen tårades och jag kände att jag snart skulle börja gråta.

Då hörde jag hur någon snyftade. Först trodde jag nästan att det var jag själv, men ljudet kom från någon annan i salen.

Jag smög försiktigt upp och tassade barfota över det kalla stengolvet. Pojkarna sov, utom jag och den som snyftade. Michaels säng låg närmast dörren. I mörkret såg jag hur han hade kudden över huvudet och filten uppdragen till hakan. ”Vad är det?” viskade jag, men han svarade inte utan skakade av snyftningarna.

Jag strök med handen över hans axel. Ut ur filten kom en våt hand som ömt tog min. Efter en lång stund upphörde gråten och handen försvann in under filten igen. Jag förblev stående vid hans sida. Då och då klappade jag honom tröstande. Till slut hörde jag på hans jämna andhämtning att han sov. Nöjd med min insats, men samtidigt starkt berörd av hans lidande, gick jag till sängs och somnade nästan omedelbart. Hans smärta hade fått mig att för en stund glömma min egen sorg.

Bland systrarna tyckte jag bäst om den unga Heloise. Hon brukade ibland leka med oss och se till att ställa saker och ting tillrätta när vi blivit osams med varandra, som när vi hade kastat upp Elenas schal i trädet. Elena försökte förgäves att få ned den, men var för dålig på att klättra. Vad vi skrattade åt hennes misslyckade försök.

Då kom Heloise rusande, arg som ett bi. Vi pojkar skulle inte få någon kvällsmat om vi inte tog ned schalen och bad Elena om ursäkt. Jag förstod att vi handlat fel och att det var

ganska uselt av en grupp pojkar att skratta åt en femårig flicka som inte kunde klättra i träd. Vi fick var och en bocka inför Elena och be om ursäkt. Hon förlät oss med stor tvekan.

Heloise överraskade oss med att berätta att vi nästa dag skulle ge oss ut på en utflykt till havet. Vi trodde knappt våra öron att hon skulle erbjuda först pojkarna och sedan nästa dag flickorna en sådan trevlig utfärd när vi just hade varit elaka, men så fick det bli.

Heloise var annorlunda, hon var yngst av systrarna men ändå den vi respekterade och lydde mest. Varför? För att hon visade oss så mycket kärlek.

Ibland när jag tänkte på min stackars mor, dök i stället Heloise ansikte upp i fantasin. Genast fick jag vända blicken mot fotografiet så att jag inte skulle förvirras och få dåligt samvete. Jag mindes åter hur jag dansade med mor under olivträden och skrattade när de runda frukterna regnade ned över oss. Det var lycka, det var sann lycka! Jag fingrade på radbandet och insåg först nu att även pärlorna var gjorda av olivträ.

Morgonen kom. Flickorna stirrade avundsjukt, men gladda sig att det skulle bli deras tur nästa dag och att det vi som skulle få stå där och stirra längtande.

Där kom fader Simon, vår biktpräst som skulle bada med oss. Syster Heloise och fadern ledde oss omsorgsfullt nedför sluttningen längs stigarna som slingrade sig öster om San Sebastian. Området täcktes av stenar, täta snår av kaktus och svärmors tunga kantade vår färd.

Vi släpade på korgarna med matsäcksmaten, men var så ivriga att komma ned till det blå vattnet och vågorna så tyngden märkte vi knappt. På vägen upp igen skulle nog korgarna vara lätta, frukten, brödet, ostarna uppätta och vinet urdrucket. Ja, vi fick naturligtvis inte dricka starka drycker, vinet var därför synnerligen utspätt och gav bara en behaglig smak och rosa färg åt vattnet.

Fader Simon spanade uppmärksamt längs järnvägsspåret innan vi fick passera över rälsen. Han sade att han sett en överkörd människa en gång och att det inte var någon vacker syn. Marco frågade om den stackars personen gått mitt itu, men prästen ville inte säga något mer.

Äntligen var vi nere! Klippor omgav den lilla men mjuka och idylliska sandstranden och vi rusade omedelbart ut mot vattnet.

Heloise förmanade oss att vara försiktiga och förklarade att hon skulle hålla sig i bakgrunden och läsa den heliga skrift för anständighetens skull, hon ville inte vara bland en hop nakna pojkar, även om vi ännu inte nått vår mandoms mognad. Nej, det var så sant, vi hade inga badkläder. Endast fader Simon hade en vitblårandig baddräkt vilket fick honom att se rätt löjlig ut. Men det spelade ingen större roll, vi sparkade av oss sandalerna och kläderna och sprang tjoande genom den heta sanden ut i de svalkande, brusande vågorna.

Kvar stod Michael med kläderna på, han ville inte bada. Vi tjoade och vinkade, men han gick tillbaka till Heloise i stället.

Fader Simon plockade upp en bit tång ur vattnet och kastade den i huvudet på Marco. Han skrattade, men vågade inte slänga den tillbaka på prästen utan fick in en fullträff på mig i stället. Så där höll det på. Ett vilt tångkrig utkämpades i strandkanten: rop, glada skratt och salta stänk.

Till slut, efter allt badande och åtskilliga muntra lekar, återvände vi huttrande upp ur vågorna för att torkas av solen och vinden. Det doftade så härligt här på stranden. Små krabbor kilade fram över stenarna och några måsar cirklade nyfiket över våra huvuden och hoppades på att vi skulle lämna något ätbart efter oss.

Fader Simon uppmanade oss att klä på oss, när vi blivit torra, så att vi skulle kunna dra oss in bland trädens skuggor till syster Heloise och äta av utflyktsmaten som hon säkert gjort i ordning. Där väntade också Michael som verkade vara glad över att vi badat färdigt.

Att släcka törsten med det vinblandade vattnet var verkligen härligt, eftersom vi alla hade saltsmak i munnen, likaså att mildra hungern med bröd, ost, tomat och salami.

Michael hade just tryckt i sig en stor tugga då fader Simon sade:

”Nu när vi badat är det dags för lite allvar. Först hjälps vi åt med att bära upp korgarna och sedan är det dags för bikten. Kom ihåg att det är nödvändigt att vara fullkomligt ärliga mot mig för att jag skall kunna förmedla syndernas förlåtelse. Ingen synd är för liten eller för stor att förlätas. Tro, mig, jag

har själv fått mycket förlåtet även om jag gjort mitt bästa för att leva rättfärdigt och anständigt.”

När prästen talade om bikten slutade Michael att tugga och såg nästan illamående ut. Han bleknade och svettades. Var det hettan?

”Skall vi biktas idag?” undrade han.

Fader Simon nickade vänligt. ”Ja, det var några månader sen sist, det är hög tid.”

Det var dags att samla ihop oss och gå hem till San Antonius. Vägen upp var verkligen brant. Vi pustade och kämpade och var snart lika blöta igen som när vi precis hade badat. Saltet sved i ögonen och jag hoppades att vi skulle få möjlighet att skölja av oss igen innan läggdags. Det skulle vi säkert. Systrarna var överdrivet renliga och kontrollerade varje morgon att vi tvättat öronen. Det fanns faktiskt ett utmärkt badhus på barnhemmet; ett litet uthus på baksidan nära pumpen där man kunde tvätta sig och till och med värma vatten i stora koppargrytor. Ofta fyllde vi grytorna på morgonen och lät dem stå ute i solen. Då blev vattnet varmt och skönt till kvällen och vi kunde tvätta oss och till och med ta ett bad i baljorna. Sanningen var att vi faktiskt var tvungna att bada varje lördag antingen det behövdes eller ej. Då fick vi tvätta varandras hår med såpa och kamma oss släta och fina inför söndagens högmässa. Såpan sved i ögonen och det blev skum överallt på stengolvet som sedan sköljdes bort av floder med

ljummet eller kallt vatten. Det fanns ingen gräns för systrar-
nas renlighet...

Äntligen hade vi bestigit kustens branter och kommit upp
till barnhemmet. Vi drack mängder av kallt vatten och sjönk
trötta och överhettade ner på marken i skuggan längs muren.

Plötsligt hördes Heloise fråga: ”Var är Michael?”

Vi såg oss undrande omkring. Han var borta.

”Vi får vänta med bikten”, sade fader Simon. ”Kom här!”
Han jagade upp Marco och tillsammans gick de iväg för att
leta efter den försvunne.

Vi väntade länge, men tröttande till slut när de inte återvände
och kallades in till klassrummet för några lektioner innan
dagen tog slut.

Efter ett tag kom fader Simon och Marco tillbaka. Prä-
sten ruskade på huvudet: ”Han är försvunnen, han måste ha
rymt!”

Vi undrade alla vad som kunde ha skett. Varför skulle Mi-
chael ha rymt? Han hade aldrig gjort något sådant förr och
vart skulle han ta vägen, han var ju föräldralös som vi andra?

Det fanns inget svar. Lektionerna avslutades och det be-
stämde att vi skulle be för Michael i kapellet medan vi invände
vår tur att bikta oss hos fader Simon.

Där framme fanns krucifixet, altaret med dess spetsduk och
de tända mässingsljusstakarna. I en nisch vid sidan om bän-
ken fanns statyn av den heliga jungfrun. Hon var så vacker
i sin blå mantel och blickade ömt mot mig. Jag fingrade på

radbandet och drömde att jungfrun var min mor som såg på mig med oändlig kärlek. Längtan efter hennes omfamning blev övermäktigt stark och sorgen en förtärande eld i mitt bröst. Jag kramade därför mig själv, för det fanns ingen annan som gjorde det. Radbandet skramlade mot bänkens trä, olivträ mot ek. Även jungfrun var av målat trä, ändå var hennes blick så klar som om den varit min mors.

I det ögonblicket beslöt jag mig för att jungfrun fick vara min nya mor, evigt upphöjd, det gudomliga kvinnliga full av nåd.

Jag viskade ”mamma” och mötte hennes blick. Hon log nådigt och accepterade min begäran.

Du ler?

Jag svär att det är sant! Lika säkert som du nu ler mot mig, log den heliga jungfrun mot mig i min längtan och sorg. Jag var bara en pojke, men minns det som i går.

Jag försäkrar att hon log!

Vad jag sedan tog upp i bikten kan jag inte erinra mig. Det var säkert inget allvarligare än att vi kastat upp flickan Elenas schal i trädet.

ÅREN GÅR

En dag rullade en dyrbar täckt vagn in på gården, dragen av två glänsande svarta hästar. Kusken hoppade vigt ned öppnade dörren. En man klev ut och slätade till rocken som blivit en aning skrynklig på färden, lutade sig mot spatserkäppens eleganta silverkrycka och såg intresserat på oss barn.

Det hände att gifta par kom dit för att adoptera. Vanligtvis valde de bland några av de riktigt små, men den här mannen var ensam, annars brukade alltid hustrun vara med. Själv hade jag för länge sedan givit upp hoppet, men å andra sidan trivdes jag bra på hemmet. De andra barnen var verkligen som syskon för mig och systrarna likt snälla mostrar. Vad kunde nu denna uppenbart rika man ha för syfte med sitt besök på det enkla San Antonius barnhem?

Heloise gick honom till mötes och de talade lågmält med varandra. Hon sken upp i ett stort leende och mötte min nyfikna blick.

”Alfonzo Rafael, möt din farbror Luc Rafael!”

Farbror? Jag hade väl ingen farbror? Jag bara stod där och stirrade på den elegante mannen och kunde inte tro att det var sant. En moster hade jag haft, men hon levde inte längre, inte hellre kände jag till några andra släktingar.

Han log och gick fram till mig, sträckte fram en kraftig hand, vars långfinger bar en guldring med en röd sten och inväntade tydligen att jag skulle göra något. Plötsligt förstod jag och tog den framsträcka näven. Hans grepp var fast och bestämt och min hand drunknade i hans.

”Så trevligt att äntligen finna dig, Alfonzo!”

”Finna?” stammade jag och gapade dumt.

”Ja, jag har sökt efter dig ett bra tag nu, ända sedan jag fick vetskap om din mors tragiska öde.”

Jag slog ned blicken. Han klappade mig uppmuntrande på axeln.

”Seså, nu har din otur tagit slut! Jag skall ta hand om dig och du skall få ett nytt hem. Ja, det är faktiskt ett nytt hem för mig med, jag har bara levt där en kortare tid!”

Mina vänner dunkade mig i ryggen och gratulerade mig. Det tillhörde inte vanligheterna att man fick bli adopterad när man var så stor som jag blivit; tio år och en pojke till på köpet. Det var lättare för flickorna av någon anledning, troligtvis för att de var sötare och för att kvinnorna förväntade sig att de kunde göra rätt för sig i köket. Men nu var det ju en okänd farbror som plötsligt dykt upp som genom ett mirakel och det vore underligt om han skulle välja ut en söt flicka i stället för sin brorson.

”Den heliga jungfrun har hört dina böner”, sade syster He-loise leende och gav mig en hård kram. ”Men jag kommer ändå att sakna dig.” Det skulle jag också komma att göra,

sakna Heloise menar jag. Jag återgäldade hennes omfamning och ville inte släppa taget på en lång stund.

”Du hade gärna fått följa med, men jag antar att det är omöjligt”, skrattade farbror Luc.

Heloise nickade. ”Ja, det är naturligtvis omöjligt, mitt hem är hos barnen på San Antonius.”

Det tog inte många minuter att packa ihop mina få tillhörigheter. Jag granskade mina föräldrars fotografi innan jag stoppade ned det i säcken. Luc var faktiskt väldigt lik min far, fastän med lite grått vid tinningarna och betydligt finare kläder. Guldkedjan, som sträckte sig över den broderade västen från knapphållet till uret han hade i fickan, var mycket tjock. Säkert bara den värd mer än min mors gård och våra odlingar.

Farbror Luc skrev sin namnteckning i en stor bok som Abbedissan höll fram. Det var det. Med ett pennstreck hade han tagit över föräldraskapet från barnhemmet.

Han strök mig över håret och böjde sig ned och såg in i mina ögon. Du skall bli som en son för mig, inte en brorson utan en riktig son! Därefter hjälpte han mig upp i den höga vagnen, hoppade själv in bredvid och stängde den svartglänsande dörren. Han knackade med kryckan på det lilla fönstret vid kuskbocken och vi rullade framåt med ett ryck.

Jag vinkade till mina ”syskon” och de vinkade tillbaka. Några av dem följde springande vagnen en liten bit och ropade: ”Hej, då Alfonso, glöm oss inte!”

”Jag glömmet er aldrig!” ropade jag till svar. ”Aldrig!”

En tår rann nedför kinden, samtidigt som jag var uppfylld av glädje och upphetsning över att min inrutade och trygga tillvaro kastats över ända. Snart hade mitt gamla liv försvunnit i ett moln av vägdamm och klapprande hovar.

Hjulen skramlade, men vagnen gungade bekvämt upphängd på en påkostad bladfjädring. De två stoppade lädersofforna var polerade och doftade nytt skinn.

Farbror Luc log och klappade mig försiktigt på huvudet..

”Tänk att jag fick ett barn ändå, en son till på köpet. Det hade jag nästan givit upp hoppet om nu.”

”Du är min farbror”, svarade jag uppriktigt ”inte min far.”

”Nej, förlåt mig, jag gick för snabbt fram. Jag är naturligtvis din farbror, det vet vi ju båda två, men i lagens ögon är jag nu din adoptivfar och du är min adopterade son. Dessutom är vi ju nära släkt. Du är min brorson och jag är tacksam att kunna hjälpa dig till en god uppfostran och en riktig utbildning.”

Jag nickade. Jag förstod vad han menade, men det kändes inte riktigt som om vi var nära släkt för jag hade ju aldrig sett honom förut.

Vägen sluttade brant nedåt och vi hade snart lämnat staden bakom oss. Den slingrade någon kilometer från stranden och jag skymtade små fiskebåtar där ute. I en by som vi passerade lagade människor nät. Det såg trassligt och omständligt ut, tyckte jag. En hund sprang skällande efter vagnen vilket irriterade kusken som ropade och slog med piskan efter den.

Till slut blev den infångad av en generad kvinna och indragen i ett litet hus med vasstak.

”Vart är vi på väg?” undrade jag.

”Förlåt mig igen”, sade farbror Luc. ”Vi skall till ditt nya hem, vårt nya hem! Jag lovar att du kommer att trivas. Det ligger i Mijas, en bit upp på Monte Pinos sluttning. Där är det så fint må du tro!”

Jag visste att det låg en stad uppe på berget dit många av de förmögnare stadsborna flyttade om sommaren för att slippa hettan här nere vid kusten. Vi svängde av från kustvägen, förbi en dunge med höga palmer och påbörjade vår mödosamma uppstigning mot Mijas. Här och var mötte vi människor till fots, ridande eller i vagnar dragna av mulor eller hästar, men ingen i en sådan ny och fin vagn som vår.

Det gick tämligen långsamt uppför den branta vägen. Vi fick stanna och vattna hästen och själva dricka oss otörstiga vid ett enkelt värdshus halvvägs upp. Utsikten var här om möjligt ännu mer vidunderlig än den var från mitt nedbrunna barndomshem. Det hisnade att se hur den smala vägen slingrade sig uppför bergssidan nära kaktusklädda sluttningar och branta stup. Långt där nere såg vi San Sebastian med dess hamn och det grönbåa havet där himlen förenade sig med den disiga horisonten. Farbror Luc köpte en mycket stor flaska vin till kusken, som dock fick lova att inget smaka förrän vi var framme. Så länge han körde fick han nöja sig med simpelt vatten.

Jag böjde mig över värdshusets enkla staket av trä och stirrade utför branten. Där nere bland stenarna låg en krossad flaska, en påminnelse om vad som skulle hända om man inte var försiktig. Nej, det var nog klokt om kusken inte drack av vinet under färden.

Farbror Luc baddade pannan med en fuktig näsduk för att svalka sig något.

”Var var farbror hela tiden?”

Han ryckte till, mötte förbryllat min blick.

”Förlåt?”

”Ursäkta, men varför har jag aldrig träffat dig förr när du är min farbror, menar jag?”

Hade jag sagt för mycket? Skulle han bli arg? Men det blev han inte, i alla fall visade han ingenting av detta utan svarade sakligt:

”Jag har varit i Amerika och har inte sett min bror sedan jag var nitton år gammal.” Han suckade: ”Jag vet att det låter underligt, men han och jag blev faktiskt ovänner och hade tyvärr inte upptagit kontakten. Sent omsider beslöt jag mig för att söka upp min bror igen eftersom han, vad jag då trodde, var min enda levande släkting. Tyvärr är det för sent...” Han suckade åter djupt: ”Två år har jag bott här. Först för några månader sedan började jag söka efter honom, men det var dig jag fann.” Han såg underligt på mig, sorgset men ändå hoppfullt. Plötsligt lade han sin hand över min och tryckte den hårt.

”Vad glad jag är att träffa dig min pojke! Du är den ende jag har kvar och jag visste inte ens att du fanns till!” Han släppte mig och harklade sig, försökte att inte vara så känslsam. Jag tror nästan att han var rädd att han skulle fälla en tår och det ville han inte visa offentligt.

I det ögonblicket uppfylldes jag av kärlek till min okände farbror. Jag reste mig så häftigt att stolen välte, rusade runt bordet och kastade mig till hans förvåning i hans famn. Jag grät hejdlöst och kramade honom hårt. Jag hade fått en far till slut och var så lycklig att jag inte kunde kontrollera mig.

Farbror Luc strök mitt hår och höll mig hårt.

”Förlåt mig”, viskade han.

”Varför då?” snörvlade jag.

”Min bror kan inte förlåta mig så jag ber dig om förlåtelse i stället.”

En sådan underlig begäran, men varför inte? Jag nickade och försäkrade att han var förlåten. Men vad hade han gjort?

”Får jag berätta det en annan gång?”

Jag nickade igen och log förstående, fastän jag inte fattade någonting alls. Det spelade ingen roll vad han en gång i tiden gjort mot min far. Han var en bra farbror, en god ny pappa för mig, det kände jag i djupet av min själ.

Värdshusvärden och kusken stirrade undrande. Värden höllde upp lite mera vin till farbror och skrattade.

”Jag minns inte jag såg någon så här glad på mitt värdshus. Låt mig bjuda på ett glas, skall inte pojken få ett?”

Farbror viftade avvärijande med handen, men värden gav mig ändå en mugg rött vin. Jag smakade genast, det smakade strävt och ganska starkt så att jag hostade. Farbror Luc skratade och spädde ut det med vatten tills det blev lagom för min ålder. Vi satt där en stund utan att säga något mer och såg ut över landskapet, havet som förenade sig med himmelen och några få moln som kanske drivit ända från Afrika för att släppa sin fukt över våra bergstoppar. Jag blev snart yr i huvudet av utsikten eller var det kanske av vinet?

Plötsligt reste sig farbror Luc och visade att vi skulle åka. Jag följde honom ostadigt med snurrande huvud och han fick pinsamt nog hjälpa mig upp i vagnen. Jag tryckte mig tätt intill honom varvid han ömt lade sin arm omkring mig och lutade sitt huvud mot mitt. Vagnens gungande vaggade mig till sömns och min själ vilade tryggt, uppfylld av framtidshopp.

När vagnen stannade vaknade jag med ett ryck. Det doftade jord, syrsorna spelade och skuggorna växte långa under pinjeträden. Framför oss tornade ett stort pampigt stenhus upp sig, byggt i något slags klassisk stil med pelare som höll upp en balkong över ingången. Fjärilar fladdrade längs en rad stora grönärgade blomsterurnor. Vid husväggen var ett antal antika statyer uppställda. Några av dem saknade kroppsdelar, som armar och huvud och gav ett litet spöklikt intryck i skymningsljuset.

Porten slogs upp och ut kom en bastant svartklädd kvinna med ett lysande vitt förkläde runt livet och en gigantisk fotogenlampa i handen.

”Välkommen herr Rafael och välkommen unge herrn!” Hon neg artigt men var noga med att ändå hålla upp lampan för att ge oss ett så välkomnande ljus som möjligt. Jag häpnade, aldrig förr hade någon nigit för mig och kallat mig ”unge herrn”.

”Är du inte hungrig?” undrade farbror Luc.

Jag nickade ivrigt. Kusken ledde bort häst och vagn och vi andra gick in i huset. Jag gapade och såg mig omkring. Ni min vän, skulle säkert inte tycka att det var lika imponerande, men ni må betänka att jag dittills endast sett enkla boningar; barnhemmet och bondgårdar, förutom katedralen i San Sebastian förstås. Den är ju fullkomligt överlastad med helgonstatyer och det där tilltaget med att hänga upp kristallkronor överallt tycker jag snarare på ett vulgärt sätt förfular Guds hus, än gör det skönare.

Nåja, byggnaden imponerade verkligen på mig vid den här tidpunkten. Husan, fröken Barbara, hade tänt åtskilliga fotogenlampor och kandelabrar som lyste upp hallen och trapphuset på ett närmast förtrollande sätt.

Hallen var ytterst smakfull med marmorgolv och en imponerande stentrappa upp till övervåningen. På väggarna hängde tavlor med motiv från hela världen. Utefter trappan fanns spännande sablar och värjor på rad. En riddarrustning

vaktade ingången till salongen och ett skåp av mahogny stod vid den vänstra väggen mellan två andra stängda dörrar. Jag kunde känna doften av nybakat bröd och mat.

Förvirrad av alla intryck lät jag mig hänförd ledas av min älskade farbror Luc genom den öppna dörren, och synen som då mötte mig var överväldigande, nästan bortom min förmåga att ta till mig.

Ett stort bord var placerat mitt i den vackra salen, vars väggar var klädda av ädelträpaneler med lampetter och tända ljus. Bordet var täckt av den vitaste linneduk jag någonsin sett. (Ja, förutom på altaret i San Sebastians katedral.) Där väntade en festmåltid: Korgar med bröd; skålar dignande av frukt; en stor stek som husan redan börjat skära upp vilade på en bricka. Glasen var av kristall och tallrikarna av tenn. De två stora ljuskronorna som glittrande hängde över härligheten, var för mig likt änglaväsen, en himmelsk här svävande över krubban i Betlehem. De magnifika fönstren som vätte mot gården omgavs av tunga röda sammetsgardiner smyckade av guldrep och guldtofsar; trolska teaterridåer som kittlade min fantasi. Kunde detta underbara verkligen hända mig? Var det på riktigt?

Husan drog först ut min stol och lät mig sätta mig som om jag var en kunglighet. Farbror Luc drog själv ut sin stol och nickade belåtet.

”En utmärkt välkomstmåltid, min kära Barbara.”

Hon log generat.

”Tack herrn, man gör sitt bästa en sådan här stor dag.. kväll menar jag!”

Jag åt och drack till dess jag nästan sprack, men vinet fick jag inte röra denna gång. Jag fick nöja mig med vatten. Men vilket gott vatten; kallt och välsmakande från den djupa brunnen. När jag blev tvungen att gå ut, skulle jag överraskas ännu en gång. Jag hade ett eget avträde. Ja, dasset hade fyra små bås och ett av dessa var mitt eget, ett annat var min farbrors och det tredje tillhörde tjänstefolket. Det sista båset var för eventuella gäster, men det brukades inte så ofta eftersom gästerna var få.

Avträdet hängde över avgrunden väl förankrat så att orenheten föll ned i dalgången långt nedanför, vilket var synnerligen praktiskt. Jag skulle inte mer behöva tömma någon stinkande hink med innehåll som nästan skulle få mig att kräkas. Det hade varit pojkarernas vederstyggliga uppgift på barnhemmet, förfärligt när hettan fick larverna att kläckas på några dagar och kräla runt i orenheten!

Jag tvättade händerna i bleckfatet och hällde ut det hela genom hålet. Det dröjde skrämmande lång tid innan jag hörde hur vattnet stänkte mot buskarna där nere i mörkret och jag blev med ens ivrig att komma tillbaka in i husets trygghet, plötsligt osäker om avträdet förankring vid klippan.

En smula nervöst lyfte jag haspen på dassdörren och släppte in natten. Ett par skinande gröna ögon stirrade mot mig

och jag blev stel av skräck. De slöts och jag hörde ett vänligt jamande. Katten kom närmare och strök sig mot mina ben.

Lite skamsen över att jag låtit mig bli så uppskärnad av en simpel katt skyndade jag tillbaka in till min farbror. Han bolmade på en stor cigarr och en tunn vit dimma hängde kring kristallkronans pilformade prismor, de som i min fantasi blivit till himmelska väsen och änglavingar.

”Det börjar bli sent och du är säkert trött efter allt du fått vara med om idag.”

Det stämde. När han rökt färdigt sin cigarr och ännu en gång tagit en titt på sin guldklocka i västfickan, förklarade han att jag skulle få se mitt nya rum.

”Barbara!” ropade han. ”Unge herrn skall visas till sitt rum nu.”

Hon dök genast upp. ”Naturligtvis, kom så går vi upp. Jag är säker på att ni kommer att bli nöjd med er nya bostad.”

Ivrigt reste jag mig från bordet, bockade artigt och tackade för maten. Plötsligt kom jag ihåg att jag glömt bort att be bordsbön, vilket kändes underligt, nästan farligt eftersom vi alltid varit noga med sådana saker på barnhemmet. Jag gjorde snabbt korstecknet och hoppades att Gud inte skulle bli arg för min glömska.

Farbror Luc skrockade roat.

”Ja, man är väl kanske inte så from som man borde vara!” fnissade han. ”Men visst kan ändå man få en godnattkram?”

Det fick han och sedan skyndade jag att följa Barbara upp för trappan till den andra våningen. Jag petade på en av sablarna och kände att spetsen var vass.

”Akta er, unge herrn, så att ni inte skär er. Vapnen är inte några leksaker.” Hon höll upp fotogenlampan så att jag skulle se hur klingorna glänste. ”Nej, riktigt otäckt vassa är de. Jag har handskar på mig när jag dammar av dem. Vissa av dem har använts i strid, det är då säkert det.”

Hon pekade längs korridoren. ”Här borta är ert sovrum.”

Jag såg att trappan fortsatte ännu en våning och eftersom hon följde min blick förklarade hon att tjänstefolkets rum fanns högst upp.

”Detta är herrns våning och där borta längst in i korridoren finns unge herrns sovrum.

Dörren var, liksom de övriga i huset, av polerad mörk mahogny. Barbara lade handen på dess blanka mässingshandtag och den gled ljudlöst upp. Hon tog några raska steg in och satte fotogenlampan på det runda bordet, drog eld på en tändsticka och tände även den lilla lampan på nattduksbordet.

I skenet av de två lamporna kunde jag se vilket underbart rum jag hade fått. Sängen hade gavlar av ädelträ och var bäddad med vita lakan på tjocka bolster. Fönstret var högt och omgärdat av mörkgröna sammetsdraperier med svarta blanka tofsar. På en kommod stod tvättfat och kanna. En mjuk persisk matta täckte nästan hela golvet. Mitt på mattan stod det runda blanka bordet och två utsirade stoppade stolar med

mörkgröna sammetsdynor. Men det som mer än allt annat ådrog sig min uppmärksamhet var de två stora oljemålningarna, den ena över sängen och den andra på långväggen. Den första föreställde indianer på buffeljakt och den andra ett överfall på en diligens någon stans i vilda västern.

Jag gapade som en fisk.

”Är rummet till unge herrns belåtenhet?”

Jag stirrade fånigt på henne utan att förstå.

”Är ni nöjd med rummet?”

”Ja, ja...” stammade jag fram. Jag var mer än nöjd, jag var förstummad av lycka.

”Då får jag önska er godnatt. Jag väcker er till frukosten.” Ljuset dämpades när hon tog med sig sin lampa och lämnade mig ensam, men lysande av glädje.

En lång stund gick jag omkring och kände på sakerna och tittade på tavlorna. I rummet fanns även en garderob av doftande cederträ. Den var tom sånär som på mina två skjortor och två par byxor som var allt jag tagit med mig från barnhemmet, förutom fotografiet och radbandet. Bredvid den fanns en liten bokhylla full av böcker. De flesta var på engelska och vackert läderinbundna, men där fanns också en bibel och en psalmbok på mitt eget språk. Det låg ett bokmärke av lila sidentyg i bibeln. Jag öppnade och såg att det var Jobs bok och mindes berättelsen om hur han drabbades av den ena olyckan efter den andra. Hans vänner försökte få honom att

skylla på Gud, men Job gjorde underligt nog inte det, trots allt elände som drabbat honom.

Jag tänkte att jag varit med om mycket som var hemskt, precis som Job, men nu var det slut på min otur. Nu skulle jag bara vara lycklig resten av livet!

När jag skulle lägga mig och lyfte det sagolikt mjuka täcket fann jag en nattskjorta och vitare lakan än jag någonsin förr sett. Då insåg jag plötsligt att mina fötter, som aldrig burit ett par strumpor, var tämligen lortiga. Efter att ha tvättat dem i kommodens tvättfat och torkat dem på en linnehandduk med monogram nändes jag krypa till sängs. Åh, en sådan underbar säng, så mjuk den var, så rent den doftade!

Jag tog radbandet, lät kulorna löpa mellan fingrarna, och släckte lampan.

Ett milt stjärnljus silades in genom fönstren och fick bädden att skina i mörkret. Att sova i ett eget rum var en helt ny erfarenhet. Det kändes lite ensamt, men ändå skönt på något sätt. Jag pressade huvudet mot kudden, mjuk som moln mot min kind. Efter några ögonblick föll jag i djupaste sömn.

EN NY KOSTYM

Får det lov att vara en cigarr? Det stämmer, de är från Cuba.

Nåja, var var jag?

Jo, jag hade ju just anlänt till mitt nya hus och sovit gott hela natten. På morgonen vaknade jag av att tuppen gol och av ett våldsamt kacklande utanför fönstret. Jag rusade upp och tittade ut. Nu kunde jag se det som förut varit sänkt i mörker: Bakom huset låg en vidsträckt plan som sträckte sig till klipborna ett hundratal meter bort. Ljuden kom sig av att Barbara hämtade frukostägg i det lilla hönshuset och lade dem i en korg. Intill hönshuset låg stallet och bakom det något som såg ut som resterna av en gammal romersk byggnad med fallna pelare och fyrkantiga stenblock delvis övervuxna av klängväxter. Till höger om detta skymtade jag grönsaksland och ett fält bevuxet med vad jag snart skulle lära mig var majs. Jag vände blicken uppför de branta klipporna bortom planen och såg hur en stad klättrade på berget några hundra meter upp.

Husen var av vit kalksten och såg nästan ut att vara huggna ur klippan, vilket de inte var. Här och där stack gamla borgtorn upp och jag såg den resliga tornspiran av en kyrka. Bakom staden reste sig Monte Pino över Mijas och den snöklädda toppen gnistrade i morgonsolens strålar.

Jag klädde mig hastigt. Nu kände jag hur kallt stengolvet var jämfört med den mjuka mattan i mitt rum. Det fick mig att piggna till och skyndsamt tassa ned till hallen där jag mötte Barbara med äggkorgen i handen.

”Godmorgon, unge herrn!” Hon strålade mot mig. ”Frukost om sju minuter.” Hon försvann in genom köksdörren och jag smög försiktigt in i matsalen där vi igår ätit mitt livs godaste måltid. Bakom en tidning satt farbror Luc. När jag kom in sänkte han den prasslande, nickade vänligt och frågade om jag sovit gott.

”Ja, tack farbror Luc. Mycket gott!”

Han vek ihop tidningen och lade den åt sidan.

”Bara krig och elände. Tur att jag lämnat Amerika nu när general Lee gått till anfall.”

Han pekade mot min stol. Bordet var pryddigt dukat med vitt porslin och vita lanneservetter.

”Sätt dig för all del, vi skall snart få frukost.”

Han behövde inte övertala mig. Som det ofta blir när man ätit en bastant middag vid läggdags är hungern extra svår innan frukost. Man tycker ju att det borde vara tvärt om men så är det inte, i alla fall inte för mig. Magen riktigt värkte av

tomhet och den tilltagande doften av nybakat bröd fick det att vattnas i munnen.

Frukosten var i mina ögon överdådig: Kokta ägg serverade i äggkoppar; (en nymodighet för mig) bröd och ost; färsk mjölk och vindruvor.

Farbror Luc drack kaffe ur en svart kopp med guldblommor. Efteråt bjöd han mig att sitta i galleriet som var rummet innanför matsalen. Det var lika exklusivt inrett med möbelgrupper av mahogny, guldspeglar och mängder av fascinerande tavlor från Amerika. Jag rusade förtjust från tavla till tavla och beundrade scenerna från slagfält, indianbyar, diligenser, salooner, björnar och vackra damer i stora klänningar. Hela tiden betraktade Luc mig med ett roat ansiktsuttryck.

”Det är bra att du förstår dig på konst!” sade han. ”Det finns de som tycker att konst är någonting onödigt, de har inte alls förstått vad livet går ut på! Vad skulle vi göra om vi inte hade skapandet och fantasin, om vi inte ständigt omformade världen och våra liv med hjälp av förnuft och hjärta?”

Han lade sin arm runt min axel och vi beundrade en naturscen med en örn som tog en fisk i ett hav av upprörda vågor samtidigt som överjordiskt solljus trängde ned genom stormpiskade moln.

”Ser du ljuset?”

Jag nickade.

”Det är så här det känns när man skapar något nytt; det kan vara konsten som jag älskar eller vetenskapen som jag både

älskar och utövar. Du förstår, vetenskapen är ett ljus som tränger bort vidskepelsen och som skall förverkliga mänsklighetens drömmar. En dag skall vi inte vara offer för naturens nycker utan dess sanna härskare!” Farbror Lucs tal hade nu antagit en hänförd ton, inte helt olik faders Simons när han predikade för oss på San Antonius.

”Har du målat någon av tavlorna?” undrade jag.

”Nej, nej, det är bortom min förmåga, men skapa gör jag genom min forskning och genom de affärer jag bedrivit.”

”Forskning?”

”Ja, du vet förstås inte vad det är? På barnhemmet hörde ni väl inte talas om något annat än det prästen och systrarna ville berätta för er?”

Han ruskade på huvudet åt det han tyckte var en uppenbar brist i min skolning.

”Att forska på ett vetenskapligt vis är att ta reda på mer om hur verkligheten är beskaffad. Jag har en idé om att någonting är på ett visst sätt och att detta beror på ett rationellt orsaks-samband. Nu gäller det för forskaren att pröva om hans gissningar och hypoteser stämmer. Detta gör han med hjälp av de experiment han utför. Till slut har han genom denna stora konst kommit fram till en hållbar bakomliggande förklaring till det fenomen han undersöker och då kan han också börja skapa nytt!”

”Skapa nytt?” Jag förstod ingenting.

”Ja, om du tar reda på orsaken bakom en sjukdom så kan du också lära dig att bota den. Om någon lider av förstoppning söker vetenskapsmannen finna ett svar och tillverka en så effektiv medicin som möjligt. Det är sedan urminnes tider känt att vissa preparat, såsom katrinplommon, kan sätta fart på magen. Vetenskapsmannen frågar sig då -Varför?- och söker svaret.”

”Upptäckte ni svaret?”

”Det gjorde jag. Det är därför jag är rik. Mitt preparat säljer över hela Amerika och England. Jag har dessutom sålt patentet vidare till ett framgångsrikt företag och har dragit mig tillbaka hit till mina hemtrakter för att i lugn och ro fortsätta min forskning.”

Jag nickade. Tänk att man kunde bli rik på att sätta fart på människors magar och tänk att min farbror var en berömd vetenskapsman! Livet var märkligt ändå.

”Jag vill också bli vetenskapsman”, fortsatte jag ivrigt.

Farbror Luc kysste mig ömt på pannan och sade.

”Jag lovat att lära dig allt jag kan. Du skall gå i mina fotspår och bli mer berömd än någon annan forskare. Jordens folk skall visa dig tacksamhet och det skall resas en staty över dig i huvudstaden!”

Han visade mig runt i huset och på ägorna. Köket var mycket fint; moderna järnspisar, blankputsade kopparkastruller, teaskåp och hyllor fyllda av porslin och kristall. Barbara var i full färd med att baka småkakor. Doften som slog emot mig

när hon öppnade ugnsluckan och med stora grytlappar drog fram plåten var ljuvlig, men farbror Luc förde mig i stallet ut på gården där vi tog en rask promenad runt ägora. I stallet fanns tre hästar och jag kände genast igen två av dem från gårdagens vagnsfärd. Kusken höll på att rykta djuren men avbröt och bockade artigt när vi kom in.

”Fortsätt för all del”, sade Luc. ”Vi skall inte störa.”

Vi gick förbi brunnen med sin pump och grönsaksodlingarna. Han visade mig fältet och jag fick för första gången höra ordet majs. Bortom fältet låg den gamla ruinen jag sett från fönstret. Stora huggna stenblock; två avbrutna liggande pelare; stenläggningar i marken samt en liten amfiteater vars halvcirkelformade bänkrader följde markens lutning mot den lilla scenen, visade att civilisationen funnits länge på denna plats.

Jag klättrade upp och ned längs de nötta stenblocken som utgjorde de urgamla sittplatserna.

”Tänk! Här har skådespelare och musikanter roat folket under den romerska tiden. Kanske spelade de upp grekiska dramer, såsom Oidipus eller Lysistrate?” Farbror Luc var hänförd. Jag hade dock vid den tidpunkten inte bildning nog att förstå vad det var han talade om. Grekiska dramer var för mig lika okända som italiensk opera, men Luc var fast besluten att förändra detta olyckliga faktum.

”Nästa vecka skall du börja skolan i Mijas. Enligt vad jag har hört skall det vara en utmärkt skola med en god lärare. Först måste vi dock se till att du är anständigt klädd, därför kommer

skräddaren om en timma ungefär. Vi måste väl bjuda honom på lite förfriskningar? Det har varit en lång färd för honom från San Sebastian.”

”Oj, ända nerifrån staden, men finns det ingen skräddare i Mijas?”

Luc fnös.

”Visst gör det, men du min vän skall ha det bästa. Lyssna på mitt råd, gosse: Nöj dig aldrig med det näst bästa; skräddarna i San Sebastian är skickligare!”

Vi promenerade omkring på de vidsträckta ägorna, vandrade in i parken av pinjeträd som bredde ut sig på husets framsida och ända fram till klippkanten. Under trädkronorna svalkade det något. Jag fick plötsligt syn på en litet stenhus med mossigt tak som låg dolt i skuggan.

”Vad är det där?”

”Det är iskällaren. Där förvarar vi isblock hitforslade från Monte Pinos topp. Just nu är den tom.”

”Is... men smälter det inte i värmen?”

Farbror Luc log. ”Nej, det håller mycket länge i den svala källaren inbäddat i spån, förvånansvärt länge! Vet du varför?”

Jag skakade på huvudet.

”Jo, spånet leder värme ytterligt dåligt och isolerar således isen från atmosfärisk luft. De två dörrarna bidrar till att hindra värmen här ute att tränga ner och isen varar till följd av detta under lång tid utan att smälta, om inte någon buspojke glömmer att stänga förstås!”

Han skrattade och klappade mig på huvudet.

”Is behöver jag till min forskning och för att hindra förruttnelse.”

”Förruttnelse?”

”Vi förvarar även kött där för att det inte skall ruttna. Kylan bevarar det längre än vad man kan tro.”

”Är det där du är när du forskar?” Jag pekade mot is-källarens dörr.

”Nej, jag har mitt laboratorium i den andra källaren, den under huset där jag får arbeta ostört.” Han såg allvarligt på mig och fortsatte med bestämd röst: ”Jag vill vara ifred när jag arbetar, så jag får be dig att inte störa mig när jag befinner mig i laboratoriet.”

”Nej, farbror Luc”, sade jag, men blev samtidigt förfärligt nyfiken. Någon dag måste han väl ändå visa mig sitt laboratorium?

Vi gick under tystnad tillbaks till huset omgivna av pinjedoft och fågelsång. En öppen vagn rullade skramlande, åtföljd av ett dammoln, in på gården. Två bastanta och varma hästar fick äntligen en stunds vila efter den långa färden uppför berget. Det var skraddaren, herr Silvio Cera, som anlant för att ge mig anständiga kläder.

Snart balanserade jag stående på en stol i salongen.

Den lille skallige mannen mätte ivrigt mina ben med ett måttband, bad mig hålla ut armarna och mätte midjan.

”Ni behöver sannerligen en förnyelse av er garderob, min unge man”, utbrast han ivrigt med sin ovanligt ljusa röst. Han var inte imponerad av min barnhemskläder. Skjortan hade han lyft bort genom att enbart använda tummarna och pekfingrarna. Han tycktes vilja röra vid paltorna så lite som möjligt som om de bar på någon smitta eller var fulla av löss, vilket ju inte alls var fallet.

”Ni behöver underkläder också... En gentleman kan inte vara utan lämpliga underkläder, detta påbjuder både hygien och anständighet.”

”Det är bra”, inflikade farbror Luc. ”Se till att han får en uppsättning underkläder och strumpor, minst ett tjug strumpor av ull, tack, endast av den finaste kvaliteten.”

Skräddaren gjorde paus i sitt mätande, tog av sig sina pince-neer och granskade Luc avmätt.

”Jag tillhandahåller endast den bästa kvaliteten, det borde ni veta.”

Luc viftade bort det hela.

Två kostymer med västar och tillbehör, en rock, fyra byxor och åtta vita skjortor; en ansenlig beställning. Skräddaren antecknade och mätte och antecknade igen.

”Har ni med det jag särskilt efterfrågade?” undrade Luc.

”Ja, visst, det var så sant.”

Han tog fram ett par svarta kortbyxor, underkläder, två vita linneskjortor och överlämnade dem till mig.

”Ni skall ju snart börja i skolan och då duger inte barnhemskläder.”

Kläderna var ingalunda exklusiva, endast vardagsplagg av god kvalitet, men det var ändå de finaste kläder jag någonsin ägt.

”Tack, så snäll ni är”, sade jag och kunde inte riktigt förstå att jag skulle få något så fint. Att jag med tiden skulle komma att äga betydligt exklusivare plagg, var nästan obegripligt.

Jag gick in bakom den vikbara tygskärmen som herr Cera fört med sig och tog på mig mina nya kläder. Det kändes ovanligt med kalsongerna av trikå, men oerhört mjukt och bekvämt jämfört med de grova linnebyxorna.

”Fantastiskt!” utbrast Luc när jag klev fram. Han applåderade och log. ”En helt ny man! Nu vågar vi gå till Mijas och visa upp dig!”

Vi promenerade uppför den branta vägen till den lilla staden på klippan. En gång i tiden hade den varit en morisk utpost till dess den befriats av de kristna riddarna. Den hade varit svår att erövra eftersom den var mycket lättförsvarad uppe på höjden och hade starka murar. Jag såg beundrande på de höga tornen som fortfarande stack upp här och var i bebyggelsen. Nu var det min tur att erövra Mijas, men inte på ett krigiskt sätt utan som en del av mitt nya liv med farbror Luc.

Stadens hus lyste vita i solen. Gatorna var stenlagda och portuppgångarna smyckade med vackra mosaiker och kakel-

plattor. Överallt blommade krukväxter; gröna amplar vajade från fönsterbågar och portvalv. Smala trappor gick upp och nedför klipporna på vilka husen var uppförda och taken var klädda med kupigt tegel.

Det doftade mat och bröd från små värdshus och vi mötte flera gånger åsnekärror som nog var en nödvändighet för att man skulle orka transportera gods uppför de branta gatorna.

Människorna hälsade artigt på farbror Luc och betraktade mig nyfiket. Det här var en underbar liten stad, pittoresk och hemtrevlig. Vi kom snart fram till en skomakare och gick in genom det låga portvalvet. Lukten av läder och skofett slog emot oss. En man med ett läderförkläde lade ifrån sig sin lilla hammare på arbetsbänken (som för övrigt var belamrad med skor) och nickade välkomnande.

”Herr Rafael, så trevligt att se er här igen. Hur kan jag hjälpa er denna gång? Får det kanske lov att vara ett par nya promenadskor? Jag lovar att tillverka dem på bara fyra dagar när det är ni som beställer!”

”Det blir utmärkt det Lorenzo, men det är min son som skall ha fotbeklädnader denna gång. Han behöver både sandaler och promenadskor av bästa kvalitet.”

Skomakaren slog ut med armarna och utbrast:

”Naturligtvis, det skall bli mig ett stort nöje att tillverka skor till er son. Men så trevligt, jag visste inte alls att ni hade en son!” Med de orden gick han fram till mig och skakade ivrigt

min hand. Jag såg nog lite generad ut för farbror Luc inflikade genast.

”Ja, han är egentligen min brorson som jag nu adopterat.”

Han mötte Lucs blick: ”Ni har sannerligen utfört en god gärning som Gud skall belöna er för. Tänk att ni tar hand om denne stackars pojke som jag förmodar förlorat sina älskade föräldrar.” Han suckade bedrövat och skakade på huvudet. ”Beklagar djupt er sorg..”

”Tack, men det är verkligen ingen uppoffring från min sida. Jag är bara tacksam att få vara till nytta när nöden står för dörren.” Luc lade sin hand på min axel och kramade den vänligt.

Skomakaren bugade. ”Då skall det bli en ära för mig att göra min ringa insats genom att tillverka goda skor åt er son. Förlåt vad heter ni, min unge man?”

Jag sade mitt namn: ”Alfonzo”.

”Ett ståtligt namn! Jag vet att det fanns en tapper riddare med det namnet här i trakten för länge sedan.”

Han tog mina fotmått, gjorde anteckningar och förklarade att skorna skulle vara klara på fredag. ”Jag gör dem lite rymliga så att du kan växa i dem, i alla fall under ett års tid.”

Skomakaren plirade vänligt men allvarligt.

”Jag hoppas att allt skall gå väl och att ni inte drabbas av den fasa som slitit två unga gossar från sina familjer detta år.”

Jag såg undrande på farbror Luc. Han var tydligt besvärad och viftade irriterat bort Lorenzos ord.

”Det är bara vidskepelse som får okunniga människor att tro på vålnader som rövar bort unga gossar i natten. Pojkarna har säkert bara rymt sin kos, du vet hur de kan vara när äventyrlusten tar vid.”

”Förvisso, förvisso...” skyndade skomakaren att tillägga, som om han ångrade att han besvärat sin förmögne kund, ”men nog är det underligt ändå, så säg.. att ingen sett något och att inget annat än gossarna saknades? Om de ville rymma skulle de väl i alla fall ta med sig sina kläder och stjäla lite bröd? Nu var de till synes försvunna ur sängarna utan några som helst spår.”

Farbror Luc ruskade på huvudet åt det han uppenbarligen tyckte var dumheter och Lorenzo skyndade sig att tillägga: ”Men ni har säkert rätt, herr Rafael. Ni har säkert rätt! Det finns ingen anledning att hetsa upp sig. Pojkarna kommer nog tillbaka när de tröttnat på sina äventyrlig-heter.”

När vi åter passerat genom den gamla stadsporten kunde jag inte låta bli att fråga om det som skomakaren hade berättat.

”Två pojkar försvann med en veckas mellanrum för ett halvår sedan. Det började genast gå rykten eftersom de omöjligt kunde ha rymt genom sina högt belägna fönster. Dessutom hade inte föräldrarna eller något av deras syskon vaknat; ej heller saknades något annat än barnen och kläderna de burit när de sov. Det behövs inte mer än så för att okunniga män-

niskor skall börja sprida rykten om demoner eller häxor som rövar bort barn i sömnen. Vidskepelse!” Farbror Luc skratade åt det hela och tog min hand, men i mitt inre kramade en kall näve om hjärtat. Min unga själ kände intuitivt att någonting var fel och jag darrade plötsligt till av kyla mitt på den solvarma vägen. Farbror Luc märkte ingenting utan fortsatte att tala om skolstarten på måndag. Jag hörde som på avstånd hans prat om skrivböcker och bläckhorn och att jag säkert skulle få nya vänner inom kort. Kylan i mitt bröst fanns kvar ända till dess vi promenerade in på gården igen. En varm vind hälsade oss välkomna och porten till herrgården slogs upp av en leende och vänliga Barbara som vinkade och ropade:

”Lunchen är serverad, mina herrar. Det blir kyckling-soppa med kryddor från Indien!”

Tryggheten återvände och jag rusade glad och hungrig in i huset, all oro fördriven.

BARNHEMSUNGEN

Tråkar jag ut dig, min vän? Nåväl nu skall jag förtälja något som kommer att göra dig upprörd. En nedrig orättvisa som jag alls inte hade gjort mig förtjänt av skulle drabba fullständigt oväntat, likt en blixtnedslag från en molnfri himmel.

”Jag tror inte att du skall ha kostymen på dig den första skoldagen. De andra pojkarna har byxor och skjorta, det blir lämpligt också för dig, men du skall ha strumpor och skor för att visa att du inte är någon fattiglapp.”

Jag satt på sängkanten och viftade med fötterna och beundrade mina nya svarta skor med glänsande mässingspännen. Lädersulan och strumporna gjorde att de passade synnerligen väl, trots att det fanns god växtmån för mina tår. De kändes styva och underliga och att bära strumpor var ovant, men alls inte obehagligt på något sätt. Jag kände mig plötsligt finare än jag någonsin tidigare hade gjort. Det är märkligt så fort man vänjer sig vid att äga, jag vet ju att man inte ens kan ta ett par skor för givna, det har min fattiga barndom graverat in med stålspets.

Skorna klapprade mot golvets och trappans hårda marmor då jag stolt följde farbror Luc ut på gården där kusken och

vagnen väntade. Vi skulle tydligen färdas ståndsmässigt den korta vägen upp till Mijas.

Som svar på min undran sade Luc:

”Jag vill att dina skolkamrater skall se att du inte är vem som helst och att du har en inflytelserik far.”

Häst och vagn till skolan! Det kändes mäktigt skrytsamt, men samtidigt roligt för mig som inte hade någon bakgrund att yvas över. Det gällde att njuta, för jag insåg att detta nog inte skulle ske var morgon!”

Ljudet av hovar och vagnshjul ekade genom de smala gränderna. Folk fick dra sig åt sidan för att lämna plats och flertalet hälsade artigt med en bugning eller genom att lyfta på hatten. Skolan var belägen i stadens bortre ände, bortanför den vackra kupolförsedda kyrkan som på morernas tid varit en moské. Minareten hade byggts om till klocktorn och passande nog försetts med ett förgyllt kors. Här glesnade bebyggelsen en smula och skolan låg i anslutning till den låga muren vid klippstupet och en dunge lövträd. Skolbyggnaden var mycket gammal och vacker, skinande vit med två ingångar, en för pojkarna och en för flickorna. Framför skolhuset stöjade och lekte barnen, jagade varandra mellan träden eller stod i klungor och skvallrade.

Vagnen saktade in och vi klev av. Det samlades genast en skara nyfikna barn runt oss och Luc fick bana en väg för mig fram till ingången där vi möttes av läraren.

Han var en storvuxen mörkhårig man, mycket respektin-givande med tjockt skägg och klädd i en sliten grå kostym. Över bröstet hängde en silverkedja till fickrovan, inte en av guld som på min farbror Luc.

Han nickade helt kort till Luc och synade mig misstänksamt.

”Så det här är unge herr Alfonzo Rafael?”

”Ja, herr...?”

”Du kan säga – Ja, magister Rodrigo.”

Jag försökte på nytt.

”Ja, magister Rodrigo.”

”Bra. Jag har gjort i ordning din skolbänk. Där finns griffeltavla och skrivdon. Papper och bläck får din farbror stå för.”

Luc höll fram ett paket inslaget i brunt papper med skriv-bok, läskpapper och bläckflaska. Magister Rodrigo tog genast emot paketet. Det försvann nästan i hans väldiga händer.

”Seså, du kan kila iväg och leka med de andra barnen. Syster Alba ringer i klockan när skoldagen begynner.”

Luc såg min tvekan. ”Iväg med dig nu”, skrattade han. ”Var inte blyg!”

Jag gick i riktning mot klungan av pojkar och flickor som nyfiket iakttog oss. De var alla mellan sju och tretton år gamla, ett fyrtiotal som liksom jag skulle tillbringa halva dagen med skolgång och återstoden i lek eller arbete beroende på familjernas krav. Jag tyckte att många av barnen var mörkare än mina kamrater från San Antonius, men det berodde säkert

på att de var ättlingar till de vilda morerna som tidigare härskat över staden.

”Vad heter du?” frågade en lång mörk pojke. Hans vita linnekläder hade ljusröda fläckar på knäna av jord. Han hade förmodligen snubblat när de jagat varandra över skolgården.

Jag svarade blygt och lite tyst:

”Alfonzo Rafael.”

”Är du rik?” frågade en flicka.

”Inte jag, min farbror Luc Rafael är rik.”

Hon fortsatte:

”Bor du hos din farbror?”

Jag nickade och hann inte förklara mer för skolklockan kallade. Det var syster Alba som bing-bongade med den kraftiga handklockan så att de skrällde i öronen. Hon var en imponerande person, lika stovuxen som magister Rodrigo, utstrålande barskhet iklädd sin respektingivande grå nunnedräkt. De hårda tonerna passade henne perfekt; en kvinna vars kroppslängd och fysiska styrka överskred de flesta mäns.

Jag stirrade häpet eftersom jag aldrig tidigare sett en liknande uppenbarelse och skyndade mig att följa strömmen in genom pojkarnas port. När hon klämtade vågade man inte dra benen efter sig! Jag var lättad över att hon inte skulle bli min lärare...

Precis som i barnhemmet var det uppställning vid bänkarna. Magister Rodrigo och krucifixet spände ögonen i oss.

”God morgon pojkar!”

”God morgon magister Rodrigo...”

”Sitt ned!”

Vi följde hans uppmaning och jag gled in på min enkla bänkplats.

Pojkarna satt var för sig med en meters lucka mellan varje bänk, likt öar utspridda över havet. I rummets främre ände fanns katedern och en svart tavla med alfabetet målat på väggen ovanför. Framför mig låg paketet med skrivdonen och en griffeltavla med tillhörande griffel.

Det låg en underlig spänning i luften som jag inte uppfattat på skolgården. Kanske gled ett moln förbi därutånför, men det var i alla fall som om en skugga föll över rummet, allt blev plötsligt grått.

”Vi har fått en ny elev, vilket förmodligen även den mest obegåvade av er lagt märke till.”

Ingen sade något.

”Han heter Alfonzo Rafael, adopterad son till herr Rafael, vars dyrbara hus ni säkert alla känner till. Du skall inte inbilla dig att du har några särskilda förmåner bara för att du har en rik farbror.”

Han stirrade ilsket på mig.

”Nej, magister...”

”Stå upp när du tilltalar mig!”

Jag flög upp, hjärtat dunkade och kallsvetten bröt fram i pannan.

”Nej, magister Rodrigo, förlåt magister Rodrigo!” Vad hade jag gjort?

”Var bodde du innan du adopterades av herr Rafael?”

”På San Antonius”, svarade jag svagt. Jag insåg att det inte var något att skryta över.

”Du var således en barnhemsunge?”

”Ja, magister Rodrigo.”

”Barnhemsungar är ofta synnerligen vanartiga.”

Jag svarade inte, han hade fel.

”Eller hur?”

Jag teg.

”Du säger ingenting, det säger mig allt om dig!”

Jag mötte hans blick. Han var röd i ansiktet av hat. Varför hatade han mig, jag hade ingenting gjort?

”För att du skall veta vad som sker om du är vanartig ber jag dig nu kliva fram.”

Jag fattade ingenting, men gick långsamt fram till honom på darrande ben och med hängande huvud.

Dödstyst.

”Sätt pannan mot katedern.”

Jag tvekade.

”Sätt pannan mot katedern, barnhemsunge!”

Jag böjde mig ned mot den mörka, skrovliga träskivan med dess bläckfläckar. Han hämtade en käpp, drog ned mina byxor och de fina underbyxorna.

Förtvivlat bad jag den heliga jungfrun om beskydd i förnedringens och smärtans stund. Jag vet inte om hon hörde mitt rop, men det hindrade i alla fall inte magistern från att höja handen.

Det gick ett sus genom klassen, en förväntan, en skräckblandad förtjusning.

Då kom slaget. Det var fruktansvärt hårt, det värsta jag någonsin känt. Jag bet ihop men kunde inte hindra tårarna från att spruta ut från mina hopknipna ögon och rinna i en syndafloed över katederns skrovlighet.

Gång på gång slog han. Smärtan fick mig att bokstavligt se stjärnor bakom ögonlocken, men inte ett endaste pip trängde fram.

När han till sist var nöjd befallde han mig att dra upp byxorna och sätta mig på min plats.

”Nu vet du att du inte kommer att få några privilegier hos mig”, sade han. ”Nu vet du, barnhemsunge, att sådana som du inte skall få förstöra de andra gossarnas vandel!”

Jag stapplade tillbaka och satte mig försiktigt. Min bakdel var fruktansvärt öm och jag ville minst av allt sitta på den, men jag hade inget val. Jag torkade tårarna med skjortärmen. De andra pojkar stirrade, bleka och tagna. Jag fick veta att det var den hårdaste aga magistern utfört och dessutom helt utan anledning. Han behövde aldrig höja rösten för att pojkar skulle lyda hans minsta vink. Detta var magister Rodrigues förvridna pedagogik.

När det blev rast haltade jag ut på gården. Några såg medlidsamt på mig, andra låtsades som ingenting utan rusade iväg för att leka. Det växte ett ensamt olivträd nära muren. Jag ställde mig där och tänkte på min mor, hur hon slog käppen mot olivträdets grenar, inte för att plåga det utan för att skörda och på så sätt få mat på bordet. Jag lutade mig mot dess skrovliga stam och viskade hur mycket jag längtade efter min mor och att jag hoppades att jag snart skulle få möta henne igen. Under de senaste dagarna hade så mycket i mitt liv ändrats till det bättre. För en tid hade ödet vänts och lyckan log mot mig genom min snälle farbror. Men nu var lyckan krossad av de hårda rappen och min trygghet sönderslagen.

Det bultade och värkte förskräckligt. Jag gned min bakdel med handen och stönade.

”Jag har också fått stryk av magistern.”

Framför mig stod en kortvuxen pojke. Han var nog ett år yngre än jag eller också var han bara liten till växten.

Hans kläder var enkla och lagade många gånger men ändå rena och prydliga. Han hade inga skor på fötterna, men det långa lockiga håret täcktes delvis av en stor svart basker.

”Men han slog dig hårdare!” Pojken såg allvarligt på mig och sträckte fram handen, lade den på min axel i ett försök att ge tröst.

”Jag heter Matteo”, fortsatte han.

Jag nickade, men orkade inte möta hans blick, så upp-given och trött kände jag mig.

”Mig kallade han horunge!”

Jag stirrade, drev han med mig? Nej, hans bruna ögon såg allvarligt in i mina. De var uppriktiga, medkännande.

Jag suckade djupt och vände mig bort, lät blicken försvinna ut över stupet och landskapet som böljade ned mot havet. Han ställde sig vid min sida och delade mitt fjärrskådande.

”Är dina föräldrar döda?”

Jag nickade.

”Dina då?”

”Mamma lever”, svarade han hurtigt. Hon är tvätterska. Vi bor där borta!” Han pekade in mot Mijas gränder och gyttert av hus. Man kunde omöjligt veta exakt vilket hus han pekade på, men det spelade ingen roll. Jag kände mig lite gladare.

”Men din far då?”

Han fnös. ”Du hörde väl att jag kallas horunge? Jag vet inte vem min far är för jag har aldrig träffat honom. Mamma fick mig när hon bara var sexton år gammal och ogift. Det är därför jag kallas horunge för jag är en oäkting. Magistern hatar oäktingar. Men jag heter inte horungen, jag heter Matteo!” Det fanns en tillbakahållen ilska och bitterhet i rösten. Jag förstod varför. Matteo var dömd att vara en oäkting resten av livet, det spelade ingen roll vad han gjorde eller hur snäll han var. Att vara avlad i synd är ju ingenting som bara går att tvätta bort. Möjligtvis om man går i kloster och blir munk, då blir man kanske förlåten...

”Han hatar barnhemsungar också...”, sade jag lågt.

Matteo nickade. ”Han hatar egentligen alla människor, men det är bara oss han vågar slå utan anledning. De andra får bara stryk när de förtjänar det.”

Vi var tysta en stund.

Plötsligt ringde skolklockan igen och kallade oss tillbaka till inkvisitorn i tortyrkammaren.

När vi vänt oss om och börjat gå mot skolan sade Matteo: ”Jag hatar magister Rodrigo.”

”Jag med.”

Vi log båda två, trots smärtan och orättvisan. Du undrar naturligtvis varför? Något stort hade hänt under den korta rasten. En vänskap hade väckts till liv mellan oss, vi som båda två delade ödet att vara föraktade av samhället och hatade av läraren, och den vänskapen håller än i dag. Matteo är min trogne medarbetare och han har funnit den enda vägen (förutom munkens) bort från föraktet: Att tjäna så mycket pengar att de som förr hånade dig nu tvingas att fjäska för dig. I övrigt bryr Matteo sig inte om rikedom som vi uppnått, det handlar bara om att bli respekterad. Hans kombination av att vara en generös välgörare och äga stor rikedom har givit honom själva regeringens tillgivenhet.

Men nu rusar jag händelserna i förväg. Vi är i byn Mijas en eländig dag med värkande piskrapp där bak och en underbar spirande ny vänskap.

Jag fick inget mer stryk den dagen men magister Rodrigos svarta blick svepte över rummet likt bödelns bila. Det som

nu gjorde mig nervös var vad som skulle hända när jag kom hem igen. Vad skulle jag säga till farbror Luc? Skulle han bli ledsen över vad som hänt i skolan; skulle han bli arg på mig eller på magistern?

Efter skoldagens slut när solen stod som högst på himmelen och siestan påbjöds, frågade Matteo mig om jag vill följa med honom hem. Det skulle i alla fall skjuta upp mitt möte med farbror Luc och beslutet om hur mycket jag skulle berätta, en stor lättnad.

Vi skyndade genom de trånga gränderna upp mot bergsidan där de simplare kvarteren var belägna. De små husen och trapporna ringlade upp och ner för branten och utmärkte sig av att vara oputsade eller att ståta med endast små fläckar av puts som återstod efter många års bristande underhåll och omvårdnad. Färgen flagnade från de små, trånga träbalkongerna. Här och var satt gubbar och samtalande med varandra över en kopp kaffe eller lite portvin; en hund sprang över gatan och mammor skötte sina spädbarn. Om det kändes trångt i Mijas främre delar var det ännu trängre här.

Vi gick förbi en smedja. Matteo ropade ”Hej!” och vinkade in till mörkret och hettan där en smed bearbetade en bit järn i ässjan så att gnistorna yrde och den klingande hammarslagen ekade ut i gränden. Smeden besvarade hälsningen med ett sotigt leende och fortsatte sitt varma ljudliga värv.

Längst in i gränden, i det sista huset mot klippan, bodde Matteo och hans mor. På den lilla gården fanns en pump,

en stor, sjudande gryta över en bädd av glödande kol och den unga vackra modern i färd med att röra i grytan som var full av tvätt. Runt hennes hår glittrade solljuset i brunblonda lockar likt en madonnas gloria. Hennes blus och förkläde var vita som snön på bergets topp och klänningen ljusblå som himlavalvet.

Matteo gav henne en stor kram och jag kände en ofattbar längtan efter min mor överväldiga mig. Jag knöt handen runt radbandet i fickan, min länk till mor.

Till min totala överraskning och stora skam började jag högljutt att storgråta. Plötsligt vällde tårarna fram, när jag kände slagens smärta och längtans smärta efter min döda mor; när jag såg att Matteo trots titeln ”horunge” och trots sin uppenbart enkla börd hade en så vacker och kärleksfull modersfamn.

”Men vad nu?” utbrast den underbara modern.

”Vad har hänt här då?” Vilken vacker röst! Den trängde genom min nöd likt ljudet av årtag för den drunknande. Hon sköt varsamt sin son åt sidan och tog mig i sina armar. Då borrhade jag skamlöst ner huvudet i hennes barm och grät otröstligt, fullständigt oförmögen att besvara hennes undran, tacksam över att hon fanns där också för mig.

Matteo svarade i mitt ställe.

”Magister Rodrigo gav honom stryk för att han är en barnhemsunge!”

Hon kramade mig hårt och strök tröstande med handen över mitt huvud och min rygg.

”Stackars dig, Rodrigo är inte en god människa, nej han är inte en bra man! Stackars alla gossebarn i Mijas som tvingas ha en sådan magister.”

Jag kände Matteos hand som även den klappade min rygg. Långsamt avtog gråten och skakningarna och jag kom till sans igen.

Modern förde mig till en bänk i skuggan, torkade mina tårar med ett hörn av sitt snövita förkläde, tryckte ned Matteo vid min sida och gick in genom den lilla porten för att strax återvända med ost och bröd till oss.

Vi var hungriga och delade tacksamt den enkla måltiden, drack oss otörstiga på kallt vatten och kastade de sista smulorna åt småfåglarna som flockades vid våra fötter. Jag satte mig på knä bredvid Matteo, eftersom rappen sved.

Därefter började jag berätta om mig själv på ett sätt som jag aldrig tidigare gjort. Jag berättade om mina tidigaste minnen, om oliverna, spetälskan, tiden på barnhemmet och hur jag mirakulöst adopterats av min farbror Luc.

Hela tiden lyssnade modern. Hon rörde i tvätten, plockade byken ur korgar och rörde igen. Matteo lade på nya vedträn och vit rök ringlade upp mot skyn just när jag berättade den förfärliga historien om hur de brände ner vår gård.

Till slut var jag färdig. Historien hade hunnit i kapp nutiden och jag tystnade.

Det kändes skönt att berätta allt detta för Matteo och hans mor. Jag erfor en stor lättnad och själva luften kändes plötsligt renare och klarare än förut. Jag reste mig upp eftersom blåmärkena började smärta igen.

”Hjälper ni mig med tvätten?”

Vi sköljde lakanen i det stora träkaret, tömde ut det så att en flod av vatten rann längs rännstenarna ut på gatan, pumpade upp nytt och sköljde igen.

Då och då kom andra kvinnor och barn och hämtade vatten från pumpen som de bar hem i skvalpande hinkar. Jag förstod varför hon hade blivit tvätterska. Det var praktiskt eftersom hon hade pumpen alldeles utanför sin egen dörr och eftersom floden i ravinen så här års var en uttorkad brun rännil som inte ens dög till att skölja tvätten i. Annat var det under vintern och våren då regnen och snösmältningen fyllde den med iskallt forsande vatten och stundom förvandlade Mijas gator till forsar som tvättade bort all orenhet och lämnade staden blänkande och vit i morgonljuset. Då kunde hon stå tillsammans med de andra kvinnorna och skölja tvätt på den klippiga stranden och slapp bestyret att bära hinkar och tömma baljor. I stället fick hon bära ner tvätten från kokgrytan på gården ned till vattnet, men hon fick god hjälp av Matteo att dra släpkärran uppför de branta gränderna igen.

En åsna hade varit utmärkt att ha, men var skulle den få plats? På hennes gård kunde den inte vara och hon hade varken stall eller hage. Förresten hade hon inte råd att köpa nå-

gon, en tvätterskas lön var mager och det lilla hon tjänade fick gå till det nödvändigaste: mat, kläder, ved och stenkol.

Jag hade just hjälpt henne att hänga upp det sista lakanet på tvättlinan då en man i svarta kläder och svart mössa, med en hel del sot i ansiktet, kom in på gården med sin mulåsna. Djuret var lastat med sotarredskap, borstar och säckar.

Hans leende lyste vitt i allt det svarta när han fick syn på Matteos mor.

”Amanda, så roligt att se er igen!”

Hon släppte genast klädnypona och skrattade.

”Men herr Lucien! Det måste varit evigheter sedan ni sist hade vägarna förbi! Så roligt att ni är här!”

De gick varandra till mötes. Matteo skyndade fram till mullan och började klappa den och herr Lucien gav Amanda en kyss på handen. Jag lade märke till att det blev en liten svart sotfläck på hennes ljusa handled.

”Det var ett halvår sedan jag sist sotade Mijas skorstenar, men nu är det dags igen!”

Amanda gav honom en mugg vatten. Han fyllde på flera gånger ur tillbringaren och drack girigt. Det hela avslutades med en ljudlig rap. Både jag och Matteo skrattade och Lucien bad rodnande om ursäkt.

”Som tack för vattnet skall jag sota din skorsten gratis!”

Amanda skrattade.

”Det säger du varje gång. Du vet ju att jag inte har någon skorsten!”

”Nej”, fyllde Matteo i. ”Du vet ju att vi inte har någon skorsten!”

”Jo då!” fortsatte Lucien. ”Alla kvinnor behöver få sin skorsten sotad!”

Amanda ruskade på huvudet åt hans fåniga skämt.

”Vi kanske skulle slå oss ihop du och jag, en sotare och en tvätterska? Vad kunde vara mer passande och praktiskt än ett sådant arrangemang?” föreslog Lucien.

Han gjorde en gest mot Matteo.

”Och visst vore det bra för Matteo att lära sig ett yrke? Sotaryrket är inte det sämsta, vill jag säga! Han kan väl inte bli tvätterska?”

Hon ruskade på huvudet igen.

”Du är för rolig, herr Lucien, du får mig alltid att le! Men först skall Matteo gå färdigt i skolan, därefter får vi se!”

”Jag vill gärna bli sotare!” ropade Matteo. ”Hellre det än magister Rodrigo!”

”Lyssna på din son”, skrattade Lucien. ”Han vet vad som är bäst för honom!”

”Nej, det gör han inte”, svarade Amanda. ”Men om du kan vänta två år till så kanske vi gör allvar av våra planer!”

En skugga drog över hennes ansikte.

”Men du har ju inte ens erbjudit mig en förlovningsring?”

”Skulle du ta emot en sådan då?” Sotaren blinkade menande.

”Kanske... Om min far ger sin tillåtelse. Han vill ju inte ens tala med mig..”

Amanda hade båda föräldrarna i livet. De hade kastat ut henne när hon fick Matteo utanför äktenskapet och satt henne att tvätta för sitt uppehälle och för att sona sina synder. Det kunde ha varit långt värre. Hon kunde ha spärrats in på ett tukthus för vanartiga kvinnor eller tvingats att lämna bort sin son. Nu fick hon finna sig i att vara föraktad av vissa i samhället, baktalad av de andra tvätterskorna och illvilliga skvallerbyttor. Ändå hade hon kvar sin stolthet och hennes far betalade i alla fall hyran för rummet. Bäst av allt: hon fick ha kvar Matteo som var hennes ögonsten.

Jag fick senare veta att Matteo ofta undrade vem som egentligen var hans far. Kunde det varit sotaren? Nej, högst otroligt, annars skulle de säkert ha gift sig med varandra eftersom sotaren var riktigt stilig när han tvättat bort det svarta.

Någon annan man än den okände fadern hade hon inte haft, för vem ville gifta sig med en fallen kvinna? Flera hade försökt betala för hennes tjänster, men sådan skamlöshet hade hon alltid avvisat under ilska rop och skrik. Det blev ett sådant oväsen att den som försökte aldrig gjorde om närmandet igen.

På vägen nedför berget stegrades min nervositet i takt med att jag närmade mig mitt hem. Dessutom gjorde det ont i lären att gå i den kraftiga lutningen. Det hade gått några tim-

mar in på eftermiddagen och kanske undrade farbror Luc var jag tagit vägen?

Mitt på gården väntade flera stora trälårar och en meterlång cylinder med en manshög skorsten. Farbror Luc höll på att montera den underliga maskinen på en lavett med fyra hjul.

”Men välkommen hem, min son!” ropade han och lade ifrån sig sina verktyg och torkade av de oljiga fingrarna på en trasa.

”Hur var din första skoldag i Mijas? Ni höll på betydligt längre än vad jag trodde att ni skulle göra.”

Jag förklarade att jag fått en ny vän, Matteo och att jag hälsat på hemma hos honom.

”Det gläder mig”, svarade Luc. ”Och skolan, hur var det där?”

Jag visste inte riktigt hur jag skulle berätta för farbror Luc, men eftersom jag berättat för Amanda kunde jag ju inte gärna hålla tyst nu.

Med nedslagen, skamsen blick och svag röst berättade jag sanningen om den gräsliga misshandeln.

Först blev farbror Luc vit, sedan mörkröd i synen. Han sande sig, lade armen över min axel och förde mig till andra sidan av lavetten så att jag doldes för huset och Barbara.

Luc kysste mig på pannan och bad mig sänka byxorna, om det inte var för mycket besvär. När han såg de fruktansvärda svarta och uppsvällda märkena gav han ifrån sig ett plågat ljud. Han drog upp mina byxor igen och lutade sig mot ma-

skinen häftigt flämtande. Jag trodde för ett ögonblick att han skulle svimma eller explodera, men så skedde icke.

Snart var hans blick lika stadig som vanligt. Han gick ned på knä och omfamnade mig.

”Min son, min stackars pojke.”

”Det går bra”, svarade jag. ”Jag överlever...”

Han såg in i mina ögon.

”Ja, DU överlever”, sade han med betoning på ”du”.

”Oroa dig inte, Alfonzo, jag skall tala med honom och du skall inte frukta någon ytterligare misshandel!”

Där, djupt i hans mörka blick tyckte jag mig skymta något jag inte tidigare sett: En låga, en dold flamma i hans själ, någonting farligt och vilt, en aning om att det i honom bodde något otyglat och hotande. Händerna som vilade på mina smala axlar blev kloliknande och vassa och jag drabbades av en vansinnig inbillning att fingrarna skulle klösa in i mitt kött och slita isär mina axlar som om de vore övermogna tomater i en jättes nävar.

Plötsligt försvann det där och hans blick blev vanlig igen, kraftfull, kontrollerad. Han klappade vänligt mina skuldror och reste sig upp.

Lättad tog jag ett par steg tillbaka. Hans uppenbarelse hade för ett ögonblick fyllt mig med stor fruktan och hjärtat bultrade hårt i mitt bröst.

”Vet du vad det här är?” sade han och pekade på den underliga maskinen med skorstenen.

Överrumplad av ämnesbytet kunde jag bara skaka på huvudet och lyssna till hans förklaring.

”Det är en ångmaskin av mindre modell. Tro mig, min son, i framtiden kommer alla gårdar att ha en sådan för att underlätta arbetet.”

”En ångmaskin? Vad skall farbror med den till?”

”Man kan koppla den till pumpar och maskiner; man kan använda den för att bevattna grönsakslandet utan att behöva bära vatten i hinkar. Men det är verkligen inte därför jag införskaffat denna modernitet.”

Han väntade några ögonblick, förmodligen på att jag skulle ge några förslag på vad man kunde använda den till, men när det inte kom något fortsatte han.

”Jag skall framförallt begagna den för att kunna utföra experiment med elektricitet, denna för lekmannen så mystiska kraft!”

”När skall vi prova ångmaskinen?” undrade jag ivrigt.

”I morgon efter skolan borde den vara redo för ett första prov. Generatoren är inte monterad ännu, den är levererad och finns i trälåren där borta hitfraktad med ångbåt från geniet Michael Faraday i England. Snart har vi vår egen lilla elektricitetsfabrik här på gården!

”Oj!” sade jag. ”Jag förstod inte vad han menade, men det lät synnerligen spännande och bra.

Kvällen kom men inte sömnen. Jag låg naken på magen i mörkret med en ispåse placerad över min bakdel. Något lind-

rade det väl den bultande värken och hettan från svullnaden, men dagens händelser var ändå inte lätta att sluta tänka på. Magister Rodrigos hat var än svårare att fördra än hans hårda nävar, tillhoppa var det outhärdligt. Jag försökte vända huvudet än åt det ena, än åt det andra hållet för att finna en bekväm ställning. Behagligast var att se på det svaga stjärnljuset som svepte in genom det vidöppna fönstret ackompanjerat av syrsornas outtröttliga sång i den ljumma natten.

Så skönt att farbror Luc inte blivit galen av ilska eller besvikelse. Han var upprörd, det visste jag ju, men hade snart sansat sig.

Jag sträckte mig efter radbandet på nattduksbordet och kysste det. Pärlorna av mörknött olivträ doftade trygghet och frid.

”Fader vår som är i himmelen”, inledde jag rosenkransens böner, då jag drabbades av en häftig impuls att stiga upp ur sängen och gå fram till fönstret. Jag lät påsen med is glida av och reste mig upp. Det gjorde bara lite ont att svinga benen över sängkanten. Golvet kylde fotsulorna när jag lämnat mattan. Om det inte varit så hårt skulle jag legat på golvet's stenplattor i stället för att ha besväret med ispåsen. ”Helgat varde ditt namn, tillkomme ditt rike...” Fortfarande bedjande smög jag fram till fönstret och blickade ut. Ljudet av syrsorna stegrades och stjärnorna strålade likt solar. Bergväggen och Mijas avtecknade sig mörkt mot de oräkneliga ljuspunkterna. Det

doftade friskt från citronträdet och jag såg eldflugor dansa likt små förrymda stjärnbloss mellan grenarna.

Att stjärnhimlen kunde vara så vacker, skönare än alla jordens skatter! Synen överväldigade mig och tystade min bön. Plötsligt kändes min smärta oväsentlig och tillfällig. Det var som om någon sade: ”Se här mitt barn, hur stor skönheten är när du lyfter blicken från vardagens bekymmer och orättvisor. Se, vad livet är stort!”

En oerhörd frid uppfyller mig och jag drar lättat efter andan. Vad är magister Rodrigos ondska jämfört med himlavalvets oändlighet? Jag frambringar ett glatt leende som ingen kan se i mörkret och skall gå till sängs igen för att förmodligen genast fridfullt somna in, då jag skymtar något fullkomligt oväntat.

Där, mot den mörka klippväggen, en rörelse; kanske hundra meter bort i stjärnljuset och svårt att uppfatta med ögonen, men mina sinnen är övernaturligt skärpta av den frid som himmelen skänkt.

Där, mot den nästan lodräta klippan, ser jag en figur klättra. Hastigt, lätt och smidigt rör den sig uppför de drygt trehundra metrarna till Mijas murar och torn.

Det är omöjligt, jag måste se fel! Jag gnuggar ögonen så hårt att stjärnorna flyttar in bakom ögonlocken, stirrar stint och försökte se varelsen igen, (För det måste ju vara en varelse annat än en människa, kanske en stor apa?) men hur jag än försöker att upptäcka den, gäckas mina sinnen och den är försvunnen.

Kanske hade jag inbillat mig allt samman, kanske hade min farbrors medicin mot smärta påverkat mitt omdöme?

Jag stod kvar en stund och försökte se skuggan igen; lönlöst. Den underliga synen fick mig att glömma himlavalvets skönhet. Den frid som nyss inneslutit mitt hjärta var försvunnen. Jag ryste och skyndade till sängs igen plötsligt uppfylld av en obehaglig föräning om att någonting ont var på väg att ske. Med viskande röst avslutade jag rosenkransen, rättade till ispåsen och inväntade sömnen utan att för ett ögonblick släppa taget om radbandet.

DEN SÖNDESLAGNA PORTEN

När jag kom till skolan såg jag genast att någonting ovanligt hade skett. Matteo kom rusande och ropade. ”Någon har slagit sönder dörren och förstört magister Rodrigos kateder!” Det gick inte att ta miste på upprymdheten och skadeglädjen i hans blick och röst. Jag blev mest förvånad och dessutom orolig. Detta kunde bara betyda en enda sak: En uppretad magister som sökte syndabockar för det som hänt. Men han kunde väl i alla fall inte skylla detta på mig? Inte helt övertygad om att så inte skulle vara fallet följde jag Matteos ivriga steg över skolgården förbi gruppen av nyfikna barn och fram till skolhuset. En klunga män samt syster Alba diskuterade ivrigt det som inträffat. Magister Rodrigo gestikulerade ilsket och beklagade sig inför polismästaren Ortega som tankfullt lyssnade med handen bekymrat vid hakan. Hans sabel dinglade i bältet och den svarta uniformens guldknappar glänste.

”Ni måste ta fast denna ogärningsman och det skyndsamt! Vem vet vad han ställer till med nästa gång? Mord kanske? Ett angrepp på skolan är ett angrepp på våra barn och samhällets framtid!”

Polismästaren nickade. Han höll verkligen med, men att avslöja skurken var inte det lättaste.

”Det tycks inte finnas några vittnen, men jag skall göra mitt bästa. Det måste ha varit en mycket stark man som gjorde detta, så mycket kan jag säga. Jag skulle nästan vilja antyda en övernaturlig styrka...”

Han pekade mot dörrposten.

”Se, den är knäckt, lösryckt från väggen och dörren ligger där borta bland pinjeträden.”

Jag följde hans pekande hand. Det låg träsplitter här och var på marken och dörren låg ett tjugotal meter bort mot en trädstam.

”Om jag inte visste att det var omöjligt skulle jag säga att någon kastat den dit!”

Han skakade huvudet och syster Alba gjorde korstecknet.

Två män bar ut de splittrade resterna av magister Rodrigos kateder och stol och lade träbitarna i en hög ett stenkast från dörren.

”Det är högst besynnerligt”, fortsatte Ortega. ”Det finns inga märken från någon yxa eller något verktyg på möblerna. Nej, de tycks vara söndersparkade och knäckta av samma starka person eller personer som slitit dörrposten ur dess läge. Se, till och med katederns ben av hårdaste ek är brutna mitt itu! Jag har aldrig sett något liknande.”

Jag och Matteo stirrade på varandra. Vi gjorde vårt bästa för att inte förefalla roade eller förnöjda, vilket vi trots allt var.

Mycket försenade fick vi intaga våra platser. Dessa var ,förvånande nog, fullständigt orörda. Griffeltavlan hängde på sin

plats; biblarna stod i sin hylla; krucifixet blickade oberört ned på den tomma platsen där katedern tidigare funnits. Magister Rodrigo hämtade en pinnstol från det inre rummet och placerade den framför oss. Plötsligt blev han vit i ansiktet av vrede. Vi drog förskräckta efter andan. Han plockade upp en del av sitt tjocka spö, det han slagit mig fördärvad med. Det var brutet i små tumslånga bitar som om någon klippt av den med en bysmeds grova järntång. Endast handtaget med lädersnodden som löpte genom ett borrar hål gjorde att vi kunde känna igen den för det föremål det en gång varit. Med en hög smäll kastade han den obrukbara tingesten i väggen. Vi ryckte till och bävade inför fortsättningen.

”I morgon”, hans röst var sammanbiten, ”finns här en ny kateder och ett nytt spö. Jag tillåter inte att någon ogärningsman medelst sabotage förhindrar er uppfostran och undervisning. Frukta ej du lilla hop, i morgon är allt som vanligt igen. I morgon skall mitt nya spö tukta synden ur en av er. Ni får själva räkna ut vem det blir.”

Vi darrade när vi förstod att någon av oss skulle få lida för det som skett. Vem skulle råka illa ut? Jag var övertygad om att det skulle bli jag.

”Ut härifrån!” skrek Rodrigo plötsligt. ”Försvinn hemåt och begrunda era synder. Jag har annat att göra idag än att undervisa otacksamma gossar!”

En ström av pojkar kämpade att vara först ut. Luften där inne hade varit stillastående av fruktan och hat, här ute gick

det plötsligt att andas; här ute var vi fria från allt förutom oron inför morgondagen och vad den kunde bära med sig.

Buren av denna frihetskänsla rusade jag bort till muren och böjde mig över kanten så att jag kunde se vårt hus, trädgården och maskinen på gården. Min blick sökte sig till klippväggen och de få buskar och växter som kunde klamra sig fast i skrevor och sprickor. Hade synen av en gestalt som klättrade uppför klippan i nattens mörker varit inbillning eller en underlig dröm? Jag var inte längre säker på detta eller på någonting annat över huvud taget. Den senaste veckan hade jag av ödets hand kastats mellan glädje och lidande; nya vänner och nya fiender; det simpla barnhemmet och den exklusiva herrgården. Allt var möjligt, ingenting var omöjligt. Och nu detta! Hade skuggan i natten någonting att göra med den sönderslitna porten och skadegörelsen på magisterns kateder? Den som kunde klättra uppför klippan likt en apa måste i sanning vara övermänskligt stark.

Matteo var vid min sida. Han böjde sig över klippkanten och drog häftigt efter andan.

”Så högt! Jag undrar vad som är värst, att få spö i morgon eller falla nedför den här klippan?”

Jag stirrade på honom.

Han skrattade. Det hade varit ett skämt, men han hade ju rätt i att det troligtvis skulle göra mindre ont att falla nedför klippan. De skulle ju bli det sista man gjorde här i världen.

”Tbland vill jag hoppa bara för att veta hur det skulle vara att falla och falla en lång stund till dess man krossas mot marken.”

”Varför i hela världen vill du veta det?”

”Jag är nyfik. Min mor säger att jag är för nyfik för mitt eget bästa!”

”Hon har rätt!”

Matteo böjde sig obehagligt långt över stenvuren. Hans fötter lättade och han hotade att tippa framåt.

Blixtnsabbt högg jag tag i hans bälte. Mitt hjärta bultade och orden stockades i halsen när jag ropade:

”Är du galen? Vad tar du dig till?”

Matteo vägde tillbaka igen och skrattade. Var allt ett skämt för honom?

”Matteo du skrämmer mig”, fick jag fram.

Han bara skrattade.

”Det där är ditt fina hus? Tror du att jag får hälsa på dig en dag?”

Jag blev glad och sken upp. Alla dystra tankar skingrades med ens:

”Naturligtvis, kom med mig nu! Vi går hem till mig!” Jag var övertygad om att farbror Luc inte kunde ha något emot att jag tog med mig min nyfikne nya vän. Tänk vad mycket det fanns som jag kunde visa honom. Men plötsligt blev jag tveksam. Det kanske var skrytsamt att visa de praktfulla om-

ständigheter jag numera levde i? Matteo kanske skulle bli så avundsjuk att han inte längre ville vara min vän?

”Det är väldigt fint, min farbrors hus. Kom bara ihåg att det inte är min egendom, jag är ju en barnhemsunge..”

Han såg underligt på mig, tog mina händer och svarade halvt på skämt: ”Och jag är en horunge, kom nu ihåg det!”

Strax släppte han mig och sprang iväg.

”Visa mig ditt hus nu! Vi är ju vänner!”

Vi sprang i kapp hela vägen ned till herrgården och kom flämtande in på gården där farbror Luc med uppkavlade ärmar monterade underliga spolar med koppartråd intill ångmaskinen.

Han höjde på ögonbrynen.

”Är skoldagen redan förbi? Det var märkvärdigt!”

”Nej, nej!” ropade jag. ”Någon har förstört skolans dörr och magister Rodrigos saker.”

Han skakade på huvudet. ”Underligt. Vem kan vilja den snälle magister Rodrigo något ont?”

Vi stirrade på honom. ”Snälle...?”

Han såg vår förvåning och fortsatte:

”Jag var ironisk förstår ni. Jag tror nog att Rodrigo har skaffat sig en hel del fiender genom åren. Kanske det är en gammal elev som vill ge igen för gångna tiders oförrätter? Vi får hoppas att detta får honom att tänka efter innan han miss-handlar sina elever igen.”

Matteo skakade på huvudet.

”Du tror inte det, min unge man? Är du måhända Matteo som Alfonzo sagt så mycket gott om?”

”Ja, herr Rafael.” Han bugade mycket djupt och artigt.

”Kalla mig farbror Luc.”

”Ja, herr Rafael, jag menar farbror Luc. Tack så mycket farbror Luc!”

”Alfonzos vänner är alltid välkomna här”, sade Luc vänligt.

Genast vände han sig till den underliga konstruktionen och fortsatte att skruva fast koppartrådar.

”Vill du se huset?”

Jag behövde inte tjata. Han följde mig storögt in i hallen, sade beundrande ”Åh! och Aaaah!” när han såg kristallkronan och vapensamlingen. När han kom in i matsalen och fötterna sjönk ned i den mjuka orientaliska mattan liksom provgick han flera varv kring bordet för att uppleva den nya sensationen av mattan mot sina nakna fotsulor. Han hade nog aldrig förr klivit på en fin ny matta och jag förstod precis hur han kände det eftersom jag varit med om samma sak en vecka tidigare.

Matteo rörde vid allting. Han gick fram till den blanka bordsskivan och lät handen smeka den släta mahognyn. Han fingrade på silverkandelabrarna och de dyrbara byråernas marmorskivor. Han provade fnissande de stoppade stolarna och rörde vid de spiselkransens svarta porfyurnor.

När vi gick ut i galleriet och såg alla amerikansk konstverk föreställande indianer, örnar och eldöverfall kunde han inte låta bli att säga ”Ååååh!” igen.

Han rusade fram och åter mellan tavlorna och beundrade dem omåttligt.

”Det är fantastiskt till och med finare än tavlorna i kyrkan!”

En lång stund ville han beundra konsten innan han lät mig visa biblioteket.

”Det finns indianböcker här”, sade jag.

Bland de hundratals läderinbundna böckerna fanns även några enklare band med färgglada indianbilder på omslaget.

”Farbror Luc har nog läst allt här inne.”

”Har han?” undrade Matteo. ”Jag har bara läst bibeln och läseboken.” Han blev tyst en stund och visste inte om han tordes fråga mig.

”Tror du att jag skulle få låna en indianbok någon gång? Jag skulle så rysligt gärna vilja läsa en indianbok!”

”Jag skall fråga farbror Luc. Kanske...?”

Genast gav han mig en kram.

”Tack, snälla du, gör det, jag skulle bli så glad!”

Matteo blev än mer imponerad när jag visade honom mitt rum. Att något barn kunde äga ett alldeles eget rum förvånade honom mycket och att de två finaste amerikanska tavlorna hängde just här var fantastiskt.

Han öppnade garderoben, såg de nya kläderna, stängde den och tittade därefter genast ut genom fönstret.

”Så bra du har det här, något helt annat än barnhemmet, eller hur?”

”Ja verkligen”, erkände jag. ”Men jag saknar de andra barnen, de var som syskon för mig. Jag saknar syster Heloise för hon var alltid god mot oss.”

Han nickade.

”Men nu skulle du väl sakna mig och farbror Luc om du flyttade tillbaka?”

”Det skulle jag!”

”Finns här någon spännande källare?”

”Ja, det finns en matkällare och en iskällare på gården, men jag har aldrig varit där. Dessutom har farbror Luc sitt laboratorium under huset.”

”Har du inte varit där?” Han stirrade på mig som om jag var fullkomligt tappad bakom en vagn. ”Skulle du inte vilja se vad som finns där nere i källarvalven?”

”Jag vet inte... det är säkert mörkt och fuktigt där nere. Kanske finns där också råttor? Brukar det inte göra det i gamla källare?”

”Vi kan väl se efter? Vi kan väl utforska källaren och se om den är spännande? Om det är för mörkt och obehagligt är det ju bara att gå upp igen!”

Jag tvekade, farbror Luc hade inte erbjudit mig att besöka vare sig hans laboratorium under huset eller iskällaren.

”Jag måste fråga farbror Luc först!”

Matteo fnissade.

”Du behöver väl inte fråga om lov för allting? Har han sagt att du inte får besöka källaren kanske?”

Jag svarade ”nej” för det hade han ju faktiskt inte gjort.

”Kom, då går vi på upptäcktsfärd!”

Matteo öppnade ivrigt min dörr och väntade på att jag skulle följa efter.

”Ja, ja!” suckade jag. ”Vi gör väl det!”

I hallen föll ljuset in genom de höga blyinfattade fönstren över trappan och den lilla diskret rundade dörren som jag visste gick ned källaren. Barbara verkade inte vara i huset (hon kanske tvättade?) och Luc var uppslukad av sitt arbete med ångmaskinen.

Matteo kände på järnringen som utgjorde källardörrens handtag. Under handtaget gapade ett stort uråldrigt nyckelhål till ett lika uråldrigt smideslås.

Han drog i ringen och den tjocka dörren gled upp på väloljade gångjärn.

”Det är olåst!”

Matteo kikade in i dunklet.

En smal trappa gick ned i underjorden. I en nisch i väggen var en fotogenlampa och en tändsticksask placerad.

Utan den minsta tveka tände Matteo lampan, skruvade ned lågan och manade mig att följa honom ned i dunklet. Jag stängde noga dörren efter oss och hoppades att ingen skulle lägga märke till vår expedition; detta trots att den förmodli-

gen inte var otillåten, med tanke på den olåsta dörren menar jag.

Det doftade jord och luften var betydligt kyligare än i hallen. Den svaga ljuslågan fick våra skuggor att dansa när jag följde Matteo som försiktigt smög ett steg i taget nedför trappan. Jag fann att det uråldriga murverket nu ersattes av rå sten. Trappan var huggen direkt i den ljusa kalkstensklippan och stegen var blanka och nednötta på mitten efter många seklers trampande. Den vidgades till en kammare och Matteo höll upp lampan så att ljuset föll över vinställen och tunnorna med saltad fisk. I taket hängde några torkade skinkor och åtskilliga korv-ringar. På ett bord nära ingången stod en tillbringare med mjölk och en stor smörkruka. Allt var rent och dammfritt, absolut inte den smutsiga råttkällare jag föreställt mig.

Längst in i det lilla källarrummet fanns en liten chiffonjé. På den var en stormlykta och en ask tändstickor lägligt placerade. Till höger om möbelen fanns ännu en källardörr av samma låga och bastanta sort som den i hallen. Den enda skillnaden är att den här är omgjordad och genomkorsad av kraftiga järnbeslag och nitar, som om den är avsedd att skydda något ytterst värdefullt. Vi stirrade på stenväggen som var helt översållad med ristningar, primitiva figurer och underliga symboler vars like vi aldrig tidigare hade skådat. Mitt sinne fylldes av onda aningar; jag började svettas trots kylan och ville genast upp tillbaka till hallen och ljusets domäner.

Matteo fnissade och skyndade fram till dörren. Jag följde ändå efter för att inte hamna för långt från lampan och tryggheten i den svaga ljuscirkeln. Han drog i dörrhandtaget men den gav inte med sig det minsta, dörren var låst.

”Vilken otur!” sade Matteo. ”Det är kanske här farbror Luc har sitt laboratorium? Det hade varit spännande att se hur ett sådant ser ut!”

Jag nickade men var innerst inne glad. Jag ville verkligen inte olovandes rota bland farbror Lucs saker. Tänk om han skulle komma på oss och bli arg?

I brist på annat ställde Matteo lampan på chiffonjen och fällde ned locket. Där innanför fanns en mängd små lådor och mitt för dessa på den lilla bordsskivan låg något avlångt insvept i ett stycke skinn.

”Vad kan det här vara?” undrade Matteo.

Utän att invänta mitt svar öppnade han paketet och vi gapade av förvåning och spänning. På bordet framför oss låg nu en stor, tung revolver med lång åttkantig pipa. Matteo grep om kolven och jag utropade:

”Akta! Den kanske är laddad!”

”Precis som på tavlorna i ditt rum”, sade Matteo drömmande. ”Din farbror är en riktig amerikan ändå!”

”Lägg ned revolvern!”

Matteo gjorde motvilligt som jag sade. Han böjde sig ned och läste med kisande ögon på pipan.

”Remington, står det.”

”Att farbror Luc har ett sådant, vad skall han med det till?”

Matteo suckar åt min dumhet.

”Han har ju bott i Amerika, där har ju alla puffror! Det måste man ha för att kunna skjuta bovar och indianer.”

”Ja, det förstås.”

Matteo drar ut lådorna och såg att det där finns olika små verktyg. En påse innehöll runda blykulor och i en annan låda låg ett kruthorn. Jag skakade på det och hörde hur krutet rasslade.

”Jag undrar om jag får skjuta med den här någon dag?”

”Du kan väl fråga?” tyckte Matteo.

Men jag tvekade för då får ju Luc reda på att jag varit i hans lådor.

”Jag undrar om det finns någon nyckel till källardörren här någonstans?” funderade Matteo högt.

Jag virade åter in vapnet i skinnet medan Matteo sökte igenom lådorna efter nyckeln. Han hittade en hel del intressanta saker; en liten hajmun med sylvassa tänder; tärningar och en kortlek; några underliga pilspetsar av järn med hullingar; en afrikansk figur av kolsvart tungt trä som föreställde något slags kvinnlig demon.

Matteo kysste passionerat figurens yppiga bröst och vi kunde inte låta bli att fnissa, förmodligen lika mycket till följd av spänningen i dunklet som att det var en oanständig handling.

”Nu är det din tur”, sade Matteo och höll fram figuren.

Jag fnissade och gjorde som Matteo.

Efter att ha lagt tillbaka alla föremålen där de hörde hemma gick vi upp i hallen igen. Lyktan placerades i sin nisch och vi släckte lågan.

Jag sköt upp den tunga porten och mötte en förvånad Barbara som tydligen var på väg ned i källaren.

”Vi har varit på upptäcktsfärd”, klämde jag ur mig.

”Men så trevligt. Fann ni någonting spännande i matkällaren? Och vad har vi här, en liten vän?”

Matteo och jag klev fram i ljuset och han bockade artigt.

”Jag heter Matteo, frun.”

Hon skrattade roat.

”Inte behöver unge herrn kalla mig för fru. Jag är hushållerska här och heter Barbara. Kalla mig Barbara helt enkelt!”

Snart satt vi i köket och åt vattenmelon med skinka.

Vi var båda två hungriga efter kylan och spänningen nere i mörkret och stoppade i oss med god aptit.

”Sådär ja, nu måste ni väl ändå vara mätta? Spring iväg och lek nu!”

Vi tackade henne för vänligheten och skyndade ut igen. Källaren var tydligen inte en förbjuden plats för hon hade inte alls blivit arg. Skönt! Väl ute på gården kom jag på att jag kanske borde fråga henne vad som fanns bakom den låsta dörren längst in i matkällaren, men det fick vänta. Den syn som nu fångade våra ögon gjorde att vi glömde alla tankar på mystiska portar och källare.

Den underliga järntingesten hade plötsligt fått liv. Farbror Luc betraktade den pustande och frustande maskinen som puffade ut en pelare av ånga och rök och tuffande fick ett svänghjul att rotera. Luc vred på en ratt och maskinen gick snabbare. Han drog i ett snöre och ångvisslan tjöt så att det nästan slog lock för öronen.

Vi rusade fram, stannade på några meters avstånd och beundrade det mekaniska miraklet. Katten hade förskräckt tagit sin tillflykt till ett träd där den misstänksamt bevakade händelseförloppet.

”Det här är framtiden!” ropade farbror Luc över oväsendet.
 ”En dag skall allting drivas av ångkraft och elektricitet!”

Han såg mycket stolt ut över att han lyckats med konststycket att få maskinen att fungera. Han gjorde en generös, inbjudande gest:

”Vill ni prova att mata ångpannan med kol?”

Vi blev överförtjusta. Snart fick vi med hjälp av en liten skyffel kasta in stenkol i den glödande ugnen. Ångpannan var ju inte alls så stor som i lokomotiven. Den var enligt farbror Luc främst avsedd att framdriva små kanalbåtar och nöjesfartyg i England, men kunde även användas till att driva tröskverk och pumpar på moderna jordbruk.

”I framtiden kommer maskiner att ersätta hästarna!” sade Luc övertygande. Vi log åt tanken, för nu tyckte vi att han var lite väl fantasifull. En ångdriven häst som åt kol och sprutade ut rök där bak, det föreföll mig både otroligt och komiskt.

Efter en stund fortsatte vi vårt gemensamma utforskande av området. Matteo ville se allt från hönshuset till ruinerna vid majsåkern. Han blev verkligen imponerad av det underliga och jättelika sädesslaget och frågade mig hur det smakade, men jag kunde inte svara eftersom Barbara ännu inte tillagat majs under den korta tid jag bott på gården. Vi gick in i tvätt-huset och Matteo stirrade fascinerat på de sinnrika kranarna och rörledningarna som kunde föra hett soluppvärmt eller vedeldat vatten från det stora klotrunda kopparkärlat utanför byggnaden antingen till badrummet eller till tvättstugan. Han lät handen andaktsfullt glida längs tvättkarens emaljerade bleckplåt och skrapa mot de fina förzinkade tvättbrädorna.

”Och när man tvättat färdigt öppnar man bara kranen här på sidan så rinner det överflödiga vattnet ut på åkern. På så sätt underlättats bevattningen”, förklarade jag stolt med de ord farbror Luc hade använt några dagar tidigare.

”Tänk om mor hade en sådan tvättstuga, vad lycklig hon då skulle vara!” Matteos röst var fylld av rörelse och beundran. Jag förstod hur hans mor slet och vilken lättnad det var för vår hushållerska att ha en sådan uppfinningsrik husbonde som herr Luc. Han uppfann inte saker bara för sin egen skull utan för att hjälpa sina medmänniskor. På en sådan upptäckt han byggt sin stora förmögenhet. Farbror Luc var en god människa. Tänk om han bara funnit mig och min mor innan hon drabbats av spetälskan, då kanske hon hade levt i dag? Men det dög inte att tänka så där, ödet hade ju ändå till slut

fört oss samman. Mors bön om att den heliga jungfrun skulle beskydda mig och vaka över mig hade verkligen besvarats.

Om Matteos ögon hade varit stora inför åsynen av tvättstugan, blev de stora som silverbrickor när han öppnade dörren till badstugan. Vi kom in i ett litet rum klätt med blåmönstrade kakelplattor med havsmotiv. Längs väggarna simmade små sjöjungfrur och fiskar och på golvet bredde en jättelik bläckfisk ut sina slingrande armar i en vajande skog av sjögräs. Den såg så levande ut att man nästan blev rädd och aktade sig för att sätta fötterna på dess armar i rädsla att göra den upprörd och fientlig till sinnes. Det vackra teaktaket i badstugan svävade en bit över murens slut så att det bildades en öppning för ljus att strömma in och fukt att vädras ut. Mitt på golvet tronade praktpjäsen, ett engelskt skinande vitt badkar i hela dess magnifika glans; förgyllda lejonassar och bronskranar. På en stång vid väggen hängde alltid rena handdukar; i ett bronsfat med lock förvarades tvålar och väldoftande oljor.

När Matteo hämtat sig frågade han om jag brukade bada i det fina karet.

”Ja, jag har badat här två gånger. Det kommer varmt vatten i den där kranen och kallt i den andra, men bara om vattnet där ute har värmts av sol eller ved först och om Barbara inte precis har tvättat.”

Matteo vred på kallvattenkranen och hoppade till när vatten sprutade ned i karet. Han stängde den genast.

”Tror du att jag får bada här någon gång?” undrade han blygt.

”Jag skall fråga farbror Luc, men det tror jag nog!” försäkrade jag generöst.

På vägen ut från tvättstugan plockade vi med oss varsin träkäpp som i våra händer förvandlades till svärd. Vi jagade varandra genom de gamla ruinerna vid klippan och fäktades vilt till dess vi utmattade sökte skydd i skuggan av en gammal knotig ek. Där satt vi i tystnad och iakttog hur rökpelaren från ångmaskinen fortfarande steg mot skyn på andra sidan herrgården. Hettan dallrade över vägen och de avlägsna ljuden från Mijas tystnade när siestan inträdde. Till och med hundarna sov. Vi sträckte ut oss på den mjuka marken och såg upp i ekens skuggiga lövverk och den klarblå himlen. Man blev nästan yr när man följde den höga klippan med blicken.

Plötsligt är det som om marken blivit tak och att himlen är långt där nere så att man riskerar att falla ut i oändligheten. Under ett plötsligt svindelanfall får jag ingivelsen att jag måste hinna gripa tag i en av ekens bastanta grenar innan jag slungas iväg. Jag känner närvaron av något obehagligt och mörkt, något som har fått syn på mig och stirrar på mig. Mitt hjärta klappar i panik och magen knyter sig.

Matteos ångestfyllda andhämtning bringade mig åter till förnuftets värld. Han gnällde likt en liten hundvalp och kastade huvudet än åt höger än åt vänster som i djupaste feber.

”Matteo, Matteo!” ropade jag och skakade hans skuldror. ”Är du sjuk? Drömmer du?”

Han satte sig upp genomblöt av kallsvett, flämtande och skakande. När han såg mig fylldes hans ögon av glädjetårar och han högg tag runt min nacke och ville inte släppa taget. Jag strök tröstande med handen utmed hans darrande rygg. Till sist slutade han att darra, drog djupt efter andan; ögonen likt svarta brunnar då de mötte min blick.

”Natten var över mig och en ondskefull skugga klättrade uppför klippan mot Mijas. Jag trodde att det var en apa men det var en människa, en förfärlig människa fylld av mörker. Plötsligt vändes världen upp och ned och jag föll uppåt, fastän det var plötsligt nedåt. Jag tog tag i trädgrenen men den slets av och jag föll och föll och föll ut i mörkret. Mijas försvann långt där uppe och jag omgavs av stjärnor. Då hördes en hes och livlös röst: *Du är ensam nu Matteo, ensam för evigt.*”

Jag häpnade över det han avslöjade eftersom även jag i mitt vakna tillstånd sett både skuggan i natten och känt svindeln där jag vilade. Det var oförklarligt och skrämmande på en och

samma gång. Jag som försökt att trösta min vän började själv att darra och frysa i hettan. Mina ögon måste avslöjat hur förskrämd jag var, för jag såg hur de speglades i Matteos blick och hur han djupt drog efter andan när han plötsligt insåg att jag sett det han hade sett!

”Hur, hur?” flämtade han.

”Jag vet inte, jag vet inte!”

”Kan man dela en dröm? Kan man drömma samma mar-dröm?”

Jag visste först inte vad jag skulle säga, men sade det uppenbara:

”Ja, vi har just gjort det.”

Matteo flyttade sig åter närmare mig.

”Alfonzo, jag är rädd.”

Jag var nu mycket torr i halsen, men svarade:

”Jag är också rädd.”

Plötsligt fick jag en idé och jag kände en strimma hopp. Jag plockade upp radbandet och fortsatte ivrigt:

”Vi måste be om den hela jungfruns beskydd. Hon kan hjälpa oss!”

Matteo stirrade undrande ett kort ögonblick men fogade sig snart. Vi föll på knä mot eken som mot ett gigantiskt krucifix, radbandet dinglande från mina händer.

Jag gjorde vant korstecknet och Matteo följde mitt exempel. Vi bad ”Hell dig Maria” och en fågel började sjunga

upp bland grenarna på trädet. Det kände lite bättre då vår rädsla förminskades av börens trygghet.

Ljudet av en kvist som plötsligt knäcktes fick oss att rycka till och vända oss om. Där stod vi på knä framför trädet med radbandet i handen vända mot den som överraskat. ”Nu blir jag verkligen förvånad. Jag har då aldrig sett på maken sådana fromma gossar som frivilligt tillber vår fru mitt i veckan.” Farbror Luc skrockade roat.

Vi blev båda lite generade som om han kommit på oss med att göra något skamligt, men han slätade vänligt över situationen:

”Det är bra att ni har er tro. Själv föredrar jag vetenskapens mysterier framför fromhetens och besöker högst sällan en kyrka, trots prästens enträgna tjat. Men det är bra att ni har en tro i alla fall. Det kan kännas tryggt när man ser skuggor i mörkret, när livets hårdhet hotar att störta en ned i en botenlös avgrund och skräckens klor sliter i själen.

Vi blev stela av förvåning och fasa, ty farbror Lucs ord om avgrunden och skuggorna blottade det hemska vi nyss upplevt, det som bönen tryckt tillbaka.

Hans långsamma steg är plötsligt annorlunda som om tiden töjs ut och som om de korta ögonblicken av varje steg varar åtskilliga minuter. Ögonen liknar ett rovdjurs och skuggan han kastar i solgasset är absolut kolsvart och det tycks mig som om grässtråna böjs av den, försöker undkomma att krossas, som om skuggan i sig har tyngd och massa.

Matteo andas häftigt och han trycker sig mot mig för att söka skydd hos den som hade farbror Lucs kärlek, om det nu är farbror Luc som kommer emot oss?

När han träder in i svalkan under eken tycks tiden åter rusa framåt och bli normal. Luc ler vänligt, tar min hand i sin och drar mig upp.

”Kom! Vår kära Barbara har bakat en kaka åt oss. Det skall väl smaka?”

SODOM

Klassrummet var i ordning. Snickaren hade gjort en ny dörr som ersatte den gamla, en fin dörr av ljust omålat trä. Den hade ännu inte fått något nytt lås utan stängdes än så länge med en enkel hasp. Men hur skulle ett lås kunna skydda mot den våldsamma kraft som slitit själva dörrkarmen från väggen? Nu satt där i alla fall en ny dörr, och i skolsalen fanns en ny kateder, inte lika fin som den gamla men ändå. I magister Rodrigos hand vilade tillika ett nytt spö, den här gången av bambu, som skulle fungera som pekpinne och instrument för uppfostran, eller vilken benämning man nu kunde ge magister Rodrigos grymhet. Han höll spöet i sin högra hand och slog den taktfast i den vänstra handflatan. ”Tapp, tapp, tapp...” lät det när han gick bänkrad upp och bänkrad ned. Det var, förutom ljudet från magisterns spö och knarret av hans skor, dödstyst i rummet. Våra ansikten var likbleka och förskrämda eftersom han lovat att hämnas oförrätten att salen vandaliserats. Hämnden skulle drabba någon av oss. Jag andades ut av lättnad när han passerat mig men ändå dunkade hjärtat så hårt att det kändes som det skulle gå sönder och blodet strömmade innanför mina trumhinnor så hastigt att det susade. Det värkte förfärligt i mina blåmärken, smärtan pulserade i takt med pekpinnen. ”Tapp, tapp, tapp...”

Plötsligt hörde jag hur han stannade till. Ljudet av hans spö upphörde. Där ute kvittrade en näktergal fram sköna toner av frihet och livsglädje. Åh! Jag önskade att skoldagen var över, att jag fick rusa fri från Rodrigo ned till min älskade farbrors hus! Jag vågade inte vända mig om för att se vem den olycklige var.

”Pierre...”

”Nej snälla magister Rodrigo, jag svär att jag inget vet om inbrottet!”

Han grät och vädjade så ömkligt att tårar fyllde också mina ögon, tårar av medkänsla.

”Det handlar inte om du gjort inbrottet eller ej, men rättvisa måste skipas. Du har säkert syndat på något annat sätt som förtjänar straff eller hur?”

Pierre svarade inte, han bara snyftade.

Magister Rodrigo upprepade sin fråga.

”Ja magistern”, stammade Pierre till slut.

”Gott. Du vet väl att Gud alltid straffar syndarna till slut? Kanske kan ditt straff, genom att du tar det nu, förkortas i skärselden?”

”Ja, magister Rodrigo.”

”Då borde du väl vara tacksam?”

”Ja, magister Rodrigo.”

”Låt höra då!”

Det blev tyst några evighetslånga ögonblick.

”Tack, magister Rodrigo.” Pierre grät hjärtskärande hela den långa vägen fram till katedern.

Stackars Pierre fick böja sig framåt till dess pannan låg mot bordsskivan precis som jag tvingats göra. Magistern slet bryskt ned hans byxor lade försiktigt spöet mot hans skinkor varvid Pierre ryckte till och började skaka i hela kroppen.

”Jag tror att jag ändrar mig”, sade Rodrigo plötsligt. ”Jag skall inte alls aga dig.”

”Tack, magister Rodrigo!” Kom det från Pierre som gjorde en ansats att resa sig upp, varvid Rodrigo tryckte ned honom mot katedern igen.

”Det skall ni göra. Ni skall alla ge honom varsitt slag! Försök inte att fuska nu och slå för löst, för då kommer jag att börja om från början. Den vänligheten skulle i själva verket endast att öka hans pina.”

Jag kände hur det knöt sig i magen av illamående, nitton pojkar, nitton slag. Vad hade Pierre gjort oss? Jag ville för allt i världen inte slå honom, men vad hade vi för val? Skräcken tvingade oss att lyda detta monstret till magister. Jag var nummer tolv, och när det var min tur skrek stackars Pierre helt förfärligt. Vissa av pojkarna tvekade och slog enligt Rodrigo för löst. Han tvingade dem då att slå en gång till, betydligt hårdare. Detta fick till följd att Pierre redan hade fått femton slag och hans bakdel hade likt min egen svullnat upp av röda streck. Snart skulle den bli svart och blå. Jag slog inte av full kraft, men ändå gallskrek han; ett ljud som skulle fortsätta att

plåga mitt samvete och som jag än idag inte kan glömma, som fortfarande hemsöker mina drömmar. Till slut var det över och det blev dags att läsa ur bibeln om Sodom och Gomorra och hur Gud bestraffat de syndiga sodomiterna med eld från himlen.

Magister Rodrigo var på gott humör när han läste, han var verkligen på riktigt gott humör. Jag insåg i det ögonblicket att han var mer än grym, han var en antikrist, en djävul och med fingrarna på radbandet i min ficka svor jag att han skulle få sitt straff.

Kyrkans runda mosaikbeklädda kupol glänste i solen, vitt blått och guld. Intill den låg ett vitkalkat hus med två ingångar. Prästen bodde i den ena halvan och några systrar, däribland flickornas lärarinna, i den andra. Vi gick dock längst in på kyrkogården, förbi benhuset och alla gravstenarna. Matteo och jag satte oss på en bänk i skuggan av ett litet mausoleum. På inskriptionen kunde man läsa om en krigshjälte från byn som varit överste i kolonialkrigen och nu vilade sina ben tillsammans med de multnade resterna av hans familj i detta dödens marmorpalats.

Miljön speglade våra känslor av vanmakt och rädsla. Tänk att kyrkogården låg granne till skolan, så passande med tanke på hur vi nu kände oss.

”Skall vi berätta för farbror Luc?” undrade jag och kände hur piskrappen fortfarande värkte på min egen kropp, detta trots att det gått tre dagar sedan jag fick stryk. Nu hade jag

blivit indragen i att tillfoga en kamrat samma lidande. Det fyllde mig med sorg.

Matteo funderade en stund och svarade därefter långsamt och målmedvetet.

”Nej, men vi kan i stället låna revolvern. Jag vet var Rodrigo bor någonstans, det är inte alls långt bort. Hans lägenhet ligger vid torget; du vet torget med fontänen, huset med den bruna balkongen, den enda som saknar blommor.”

Jag häpnade åt det Matteo föreslog.

”Du är galen! Vi kan väl inte skjuta magister Rodrigo? Jag vet inte ens hur man gör för att skjuta! Folk kommer att höra knallen och vi hamnar i fängelse eller blir hängda. De kommer att hänga oss som de gjorde med rånarna vid Casa Suede förra året!”

Matteo reste sig upp och gick fram till en av de små dekorativa marmorpelarna som kantade mausoleet. Han följde med fingret konturerna av en dödskalle och några benknotor.

”Nej, vi kan göra det under festivalen. Det kommer att vara så mycket fylla, fyrverkerier och oväsen då att ingen kommer att märka något.”

”Vilken festival?”

Matteo skrattade glädjelöst.

”Vilken festival?” upprepade han. ”Den enda festival som betyder något här i Mijas förstås! Den gråtande madonnans procession när statyn uppe på Monte Pino förs ned till mässan i kyrkan och sedan upp på berget igen.”

Vid den här tidpunkten hade jag bara hört talas om den ”gråtande madonnan”. Jag visste att många fromma människor från San Sebastian vallfärdade upp till Monte Pino vid denna högtid och även under andra delar av året, men jag kände inte till inte något mer.

”Varför kallas hon den gråtande madonnan?”

”Har du inte hört berättelsen?” Matteo gapade och stirrade.

”Nej...”

Han suckade och gjorde tecken åt mig att följa honom.

Det doftar alltid så speciellt i kyrkan av ljus, kvardröjande rökelse och blommor. Svalkan var en skön kontrast mot hetan där utanför. En äldre kvinna höll på att sopa golvet i koret. Hon gav oss en ointresserad blick och fortsatte att städa. Ett imponerande rött golv av marmor sträckte sig över hela salen. I helgedomen fanns flera kor, små kapell med färgglada helgonstatyer och små altare smyckade med broderat tyg, sammet; förgyllda lampor med röda lyktglas och många fladdrande ljuslågor. Längst fram höjdes rummet upp till högaltaret med några trappsteg; en altarring av förgyllt trä och purpur och bakom detta själva altaret med dess tavla från barocken som skildrade Kristi pinas historia. Jag lade särskilt märke till Kristi gisslande, av förklarliga skäl. Inte ens Herren själv hade undsluppit käppen.

”Ser du podiet till höger om altaret, den tomma platsen?” viskade Matteo.

Jag nickade. Till vänster om altaret reste sig en skulptur av den sörjande modern som såg sin son korsfästas. Hon var smyckad med många pärlhalsband som människor under åren skänkt henne, men till höger fanns bara det tomma marmorpodiet.

”Det är där vi ställer Vår fru Madonnan från Monte Pino”, förklarade Matteo tålmodigt.

”Men varför då? Varför kan hon inte bara få stå kvar uppe på berget?”

”Har du hört talas om Claire av Monte Pino och hennes uppenbarelser?”

”Nej.”

Matteo visade mig till en av bänkarna och viskade hela historien i mitt öra.

”Hon var en föräldralös flicka som tio år gammal fick börja tjäna hos mjölnarens familj. De var inte snälla mot henne utan hon behandlades som en hund. Nej, sämre än en hund. En dag blev mjölnaren sjuk och sängliggande. Alla förväntade sig att han snart skulle dö. I den stunden passade Claire på att rymma från den förhatliga familjen när mjölnaren inte längre kunde jaga efter henne. Hon tog vägen upp över berget Monte Pino för att söka lycka på andra sidan bergspasset - eller försmäkta under flykten. Men det var längre och högre än vad hon kunde föreställa sig. Natten föll och stackars Claire var både hungrig och ensam mitt på bergssidan där uppe i pinjeskogen. Hon var så törstig att hon inte visste var hon skulle ta

vägen och lade sig ned vid en sten för att göra det enda hon förmådde, att be den helga madonnan om hjälp att vägen till himmelriket skulle bli så skonsam som möjligt.

Plötsligt hörde hon jungfruns röst och ett mildt ljussken omgav henne. Vår fru visade sig och en källa sprang fram ur klippan.

”Var inte rädd, mitt barn. Drick ur källan och ta med dig vatten till din sjuke husbonde så kommer han att bli frisk, ty detta är en helig källa.”

Claire drack av källan och kände sig genast uppfriskad nog att ta sig an sitt nya uppdrag. Hon dränkte sin schal i vattnet eftersom hon inte hade något kärl som kunde hysa de dyrbara dropparna.

När solen gick upp var hon tillbaka vid väderkvarnen och mjölnarfamiljens hus. De undrade naturligtvis var hon hållit hus, men när hon förklarade det hon sett och att hon bar med sig en gåva från den heliga jungfrun släppte de genast in henne till den sjuka husbonden. Han var nu så dålig att han inte längre kunde tala eller ens öppna ögonen. Claire gjorde kors-tecknet och kramade ur de få dropparna som schalen förmått att hålla. Hon lät dem falla ned i hans rosslande mun, bad Hell dig Maria och Fader vår. Till familjens oerhörda förvåning och glädje fördes mjölnarens själ tillbaka från dödsrikets gränstrakter och han började tala och tacka Claire och den heliga jungfrun. Sedan den dagen blev Claire väl behandlad av mjölnaren som ångrade sin tidigare elakhet. Claire vand-

rade ofta upp till källan igen och kunde föra ned den heliga madonnans budskap till Mijas folk. Efter en tid började människorna att vallfärda till berget och det restes en madonnastaty och ett altare på platsen. Källan rinner numera i en rännil ned i en marmorskål för att underlätta för pilgrimerna att dricka och badda sig med vattnet.”

Jag häpnade över den underbara historien men hade ännu en fråga:

”Men varför heter det den gråtande madonnan?”

”Jo, när hon, statyn alltså, efter den årliga processionen placeras på podiet där borta” Matteo pekade mot den tomma platsen ”så händer det ofta att statyn faller några få oändligt kostbara tårar som prästerna samlar in och ger till de sjuka. Mer än en gång har människor också helats från sina sjukdomar efter att ha smakat en droppe. Därför är den heliga mässan vid processionen den mest besökta mässan under året. Människorna får inte ens plats i kyrkan utan står i klungor utanför porten i hopp om att få en skymt av madonnan eller höra någon vittna om hennes undergörande tårar.”

Det var en fantastisk berättelse, men fascinationen över historien förmörkades av den oro jag kände inför Matteos planer. Man kan ju bara inte döda någon, även om det är en usel och elak person.

”Den sista augusti på festivalen, då måste det ske!”

”Men det är ju bara två veckor till dess? Vi kan inte göra detta Matteo! Det är brottsligt att döda sin lärare!”

Kvinnan som sopade hade kommit närmare och jag hade i upphetsningen viskat alldeles för högt. Hon blickade på oss i ögonvrån. Matteo hyschade och drog ut mig från den svala byggnaden ut i den bländande hettan.

”Vi får stå ut med honom och hoppas att han blir sjuk. Jag skall berätta hur elak han är för farbror Luc; han kanske kan hjälpa oss, få honom att inte ge oss så mycket stryk?”

Matteo såg besviket på mig.

”Det kommer inte att fungera, vi måste göra det själva...”

”Nej, du såg väl vad som hände med katedern och dörren? Någon är ute efter honom utan att vi behöver anstränga oss. Vi behöver bara vänta så kommer det att ordna sig!”

Ett litet hopp tändes i Matteos ögon.

”Kanske”, sade han. ”Kanske kommer det att ordna sig, men annars får vi göra det själva!”

Han stirrade på sina händer och jag förstod vad han tänkte på, att vi alla blev indragna i magisterns grymhet. Det hade inte varit så förut, förklarade Matteo. Det var första gången han tvingade oss att slå en skolkamrat, i alla fall så vitt Matteo kände till.

Han böjde sig till mitt öra och kupade händerna och viskade:

”Om magister Rodrigo inte ger någon av oss stryk den sista veckan inför Madonnaprocessionen får han leva, annars tar vi honom!”

Jag nickade allvarligt.

”Svär på det!”

”Svåra på vad?”

”Svär vid den heliga Madonnan av Monte Pino att vi gör det!”

Jag ville inte svåra, men Matteo var envis.

”Statyn är uppe på berget”, sade jag undvikande.

”Då går vi dit!”

I HÖJDEN

Vi delade vår enkla lunch hemma hos Matteo, bröd, ost och vatten. Hans mor tvättade som vanligt men den här gången smet vi iväg innan hon hunnit be oss om hjälp och styrde kosan uppåt längs bergsvägen.

”Men är det inte mycket långt?” undrade jag och såg den imponerande bergstoppen försvinna in i ett stort moln. Det kanske skulle bli regn?

”Nej då! Claire vandrade hit och dit i ödemarken utan att hitta, men nu finns det till och med skyltar som visar vägen över berget och till den heliga platsen. Det tar bara någon timme eller så.”

Vägen ringlade fram och tillbaka mellan de gulvita klipporna och snart hade vi lämnat Mijas bakom oss långt där nere.

”Se, farbror Luc eldar i ångmaskinen igen!” ropade jag och pekade mot den tunna vita rökpelaren som kom från vår gård, alldeles för långt bort för att man skulle kunna urskilja några detaljer. Den vita röken ringlade upp i skyn liksom många andra smala rökpelare från Mijas eldstäder och bakugnar. Jag måste erkänna att jag erfor svindelkänslor och därför höll mig så långt från den sydliga vägkanten som möjligt.

Det var egentligen på tok för varmt att bestiga berget, men det blev betydligt skönare när vi väl kommit in i Pinjeskogen.

Det värkte i fötterna och jag tog av mig mina fina skor som var gulgrå av damm. Jag knöt ihop dem i snörena och hängde dem över axeln. Trots allt kändes det ganska skönt att vandra barfota över stigen eftersom den var mer eller mindre täckt av barr som trampats mjuka av pilgrimernas fötter.

Vi satte oss på ett platt stenblock för att vila. Fågelsången och vindens sus; den härliga doften av träden, gjorde att våra bekymmer kändes oändligt långt borta. Det allvarliga syftet med vår bestigning kändes nu lite överkligt.

”Det skulle nog ordna sig på något sätt, det måste det göra”, tänkte jag.

”Tror du att farbror Luc har mött några indianer på riktigt?”

”Det har han säkert, han har ju bott många år i Amerika.”

”Ibland skulle jag önska att jag var en indian. Tänk att leva i vildmarken och jaga med pil och båge! Ingen skola och ingen magister Rodrigo!”

”Nej, det skulle vara skönt. Inga barnhem, ingen tvätt...”

Vi fantiserade högt en lång stund om hur det skulle vara att leva fria från alla de bekymmer som redan tyngt våra unga liv. Snart fortsatte vi vår vandring uppåt, ivrigt samtalande.

Det hade nog gått längre tid än den timme som Matteo optimistiskt förespeglat, och våra ben var tunga som bly av trötthet. Äntligen sken Matteo upp och pekade längs vägen. Jag såg en upprest sten, det kunde väl inte vara statyn? Det visade sig vara ett vägmärke med ett kors och en inhuggen

text. *Du är nära, pilgrim. Hvilen och bedjen vid den heliga Madonnans källa.*

Vi skyndade på våra steg.

Stigen delade sig och Matteo visade mig på den som ledde djupare in i skogen till en klyfta i bergets vägg. Där, i en grund grotta väntade madonnan och framför henne var en skål med vatten. Hon var så vacker av vitaste marmor och hon höll Jesusbarnet i sin famn. Det var för mig obegripligt hur någon kunde göra en sådan skön staty; klädernas veck, hårets strån, anletsdragen, allt var utsökt och okonstlat. Vi gick andaktsfullt närmare, hörde hur källan sakta porlade fram ur ett bronsrör från klippan ned i stenskålen. Jag gjorde korstecknet och Matteo följde mitt exempel. Vi kupade våra händer och drack djupa klunkar av det iskalla vattnet. Eftersom vi var mycket törstiga smakade vattnet också obeskrivligt gott.

”Måste vi svära? Kan vi inte be den heliga madonnan att hjälpa oss i stället?”

Matteo skakade bestämt på huvudet.

”Nej, vi måste svära, men vi kan väl också be henne hjälpa oss?”

”Att döda Rodrigo? Du är galen, sådana böner hör hon intel!”

Matteo skrattade.

”Nej, nej! Vi kan väl be henne att vi slipper döda Rodrigo!”

Det gick jag utan ytterligare dröjsmål med på.

Vi föll på knä, jag plockade andäktigt fram rosenkransen och vi bad högt och starkt Ave Maria, Pater Noster och Gloria Patri.

Därefter blev vi lite osäkra på vad vi skulle säga till madonnan och vem av oss två som skulle säga det. Matteo petade på mig med armbågen eftersom jag var den frommare av oss båda varvid jag tog mod till mig och fortsatte.

”Oh, heliga madonna av Monte Pino. Hjälp oss så att vi slipper att ... (nu stakade jag mig) ... slipper att döda magister Rodrigo. Snälla madonna gör honom snäll eller i alla fall så att han slutar att slå oss i onödan.” Jag tvekade några sekunder ”Men om det inte hjälper så kan han väl bli sjuk, inte så att han dör, menar jag, men så att han inte kan vara magister mer! Amen.”

”Amen”, upprepade Matteo.

Jag såg hur hans ögon flackade över marken som om de sökte efter något. Plötsligt böjde han sig ned och plockade upp ett litet föremål, en vass stenflisa.

Han högg tag i min handled och körde in stenflisan mitt i handflatan.

”Aj! Varför gjorde du så där?”

”Det är så man gör när man svär något viktigt.” Han körde utan betänkligheter in stenflisan i sin egen hand och stirrade nyfiket på blodsdroppen som trängde fram. Vi förde i ihop händerna och höll upp dem. När vårt blod blandades såg jag

till min förskräckelse att några droppar föll ned i det heliga vattnet. Var detta helgerån? Jag visste inte säkert.

”Om Rodrigo slår oss den sista veckan före processionen så skall han döden dö!”

Jag upprepade högtidligt, men inte helt obekymrat, Matteos ord.

”Säg nu efter mig!”

”Det svär jag vid den heliga madonnan!”

Jag härmade: ”Det svär jag vid den heliga madonnan!”

”Och vid blodet vi blandat!”

”Och vid blodet vi blandat!”

Det sved i handen, men jag såg att blodet redan höll på att stillas. Kanske var det den heliga källans vatten som gjorde att det läkte så fort?

När jag sent omsider med Matteo vandrat den långa vägen ned till Mijas igen, passerat de smala gatorna och nått hans hem, skildes vi åt. Kvar mellan oss fanns edens band, ett blodsförbund. Det kliade lite från såret i handen och jag tänkte att det i alla fall lite grand liknade Jesu sårmärken efter spikarna på korset, fastän han fick ju fyra spikhål rätt igenom händer och fötter. Det måste ha gjort mycket ont och jag insåg att min egen pina intet var mot Frälsarens. Plötsligt kom jag ihåg vad han sagt där han hängde på korset: ”Fader förlåt dem, ty de veta icke vad de göra.” Dessa ord hade jag läst i Lukasevangeliets tjugotredje kapitel och de gav mig dåligt samvete. Jesus krävde ingen hämnd på dem som plågade ho-

nom och nu hade vi svurit en ed om att kanske döda Rodrigo! Till råga på allt hade vi svurit vid Jesu mor, den helga jungfrun! Det kändes inte alls bra, men samtidigt var ju magister Rodrigo en mycket ond man. Var det kanske inte så att denna ed svurits i självförsvar och sådana handlingar var tillåtna enligt kyrkan?

Till slut gick jag åter in i min farbrors hus uppfylld av motstridiga känslor. Luc undrade ”var i hela friden jag hållit hus”, men bannade mig inte. Han tyckte att det var duktigt av oss att ha promenerat hela vägen upp till statyn.

Det skulle snart skymma och middagen serverades, en doftande lammgryta. Den var nog smaklig, men jag märkte det knappt eftersom jag oroade mig för de kommande veckorna fram till processionen. Skulle det bli en livets eller en dödens fest?

Farbror Luc torkade sig om munnen med servetten, såg bekymrad ut och sade:

”Du är så tyst min käre Alfonzo. Har Rodrigo slagit dig igen?”

”Nej, men jag är ledsen för han slog Pierre som straff för att magisterns kateder förstörts. Hur skulle Pierre kunna hjälpa det?”

”Slog han honom lika illa som han slog dig?”

Jag var tvungen att med svag och skuldyngd röst erkänna den sorgliga sanningen, min egen del av misshandeln. Luc skakade upprört på huvudet, svepte sitt vinglas och fortsatte:

”Och på så sätt slog han er alla, inte fysiskt men jämväl känslomässigt. En sådan usel man, så här kan det inte fortsätta! I Amerika hade jag utmanat honom på duell, men det är tyvärr förbjudet här. Jag får i stället framföra mina klagomål på annat vis.”

Jag lutade mig framåt.

”Hur skall farbror göra då?”

”Jag skall fundera på saken”, sade Luc kryptiskt. ”Det finns metoder...” men där avbröt han sig.

”Nej, nu skall du få något annat att tänka på. Vill du se laboratoriet?”

Naturligtvis ville jag det. Jag måste ha sett mycket ivrig och uppspelt ut för Luc log nöjt.

”Vi skall ju göra dig till vetenskapsman, då måste du ha tillgång till laboratoriet.”

Snart var vi nere i källaren igen och stod framför den låsta, järnbeslagna porten. Luc plockade fram en stor gammaldags nyckel ur sin ficka och låste upp den. Ett kallt vinddrag mötte oss och en doft av metall och något annat, en underlig odör som jag aldrig tidigare förnummit.

Fotogenlampan lyste upp de uråldriga valven som var helt täckta med de märkliga inskriptionerna, ristningar och tecken. De dansade oroväckande, tycktes röra sig. Snart hade Luc tänt vekarna på en stor taklampa; vi kunde se betydligt bättre och figurerna på väggen blev något mindre spöklika. Det var ett fascinerande laboratorium och det första jag någonsin

skådat. Längs rummets mitt under taklampan löpte ett långt bord klätt med plåtskivor och belamrat med märkliga kolvar, provrör, små mortlar och allahanda kärl. Där fanns ställningar, spritlampor, tänger och böcker. På flera småbord var burkar innehållande kemikalier uppställda och där fanns också en bokhylla full av vetenskaplig litteratur och anteckningsböcker. En annan hylla var helt belamrad med burkar och flaskor med för mig okänt innehåll.

Rummet gav ett spännande och lite rörigt intryck som om en oerhört kreativ människa där skapade nya framsteg för mänskligheten utan att riktigt ha tid för futtigheter som städning. I mina ögon var det ett rum för ett geni och jag var inbjuden att dela dennes geniala värld.

Längst in i källaren fanns en järngrind som fångade min nyfikenhet.

”Vad är det där, farbror Luc?” undrade jag och pekade på den svarta öppningen.

”Åh, det där är en grind som leder ut till ett vidsträckt grottsystem under mina, jag menar *våra* ägor. Du skall inte gå in där för det är en förrädisk labyrint där man lätt kan gå vilse eller falla ned i något schakt. Det är bestämt en gammal gruva från romartiden med delvis naturliga grottor efter vad jag kan förstå.”

Jag kände hur det drog kallt från den mörka gången. Den underliga lukten kom därifrån, något svampliknande men ändå inte... Nej, jag hade sannerligen inte någon lust att gå

vilse i mörka grottor. Tänk om fotogenlampan skulle slockna! Jag rös och lyssnade i stället på farbror Lucs förklaringar om vad de olika rören kallades och användes till.

”Men det där känner du väl i alla fall igen, eller hur?”

”Det är en mortel.”

”Just precis, men här är de inte kryddor som mals utan kemikalier och mineraler.”

”Men vad är det du uppfinner just nu?”

”Jag forskar på olika ämnen och deras effekt i människokroppen. Som du vet har jag lyckats väl vad gäller mitt laxermedel, men nu arbetar jag med svampar.”

”Svampar?”

”Svampar kan ha en mängd medicinska egenskaper. Vissa av dem är mycket giftiga, men andra kan vara synnerligen stärkande för kroppen. Jag har även en teori om att en viss typ av mögelsvamp kan användas i sår för att stoppa blodförgiftning och infektioner. Det skulle vara mycket värdefullt för mänskligheten om jag lyckades extrahera en sådan drog som verkligen fungerade.”

Han gjorde en paus och en svepande gest med handen mot utgången. ”Jag har planer på att dra ner en kopparledning för att göra elektriska experiment, där kan du vara mig högst behjälplig.”

”En kopparledning?”

”Ja, koppar är den metall som leder elektriska strömmar bäst och inte är alltför dyr. Jag tror även att elektriciteten kan

ha medicinskt bruk, men det återstår att bevisa detta och att utforska på vilket sätt det kan ske.”

Han gestikulerad entusiastiskt.

”Visst hjälper du mig med ångmaskinen och elektricitetsgeneratoren så att vi inom några få dagar kan påbörja försöken?”

Jag nickade glatt, nu uppfylld av samma entusiasm som min farbror.

”Vi kan kanske bjuda hit magister Rodrigo så får han lära sig något nytt?” fortsatte han leende men såg på mitt minspel att det förslaget inte föll i god jord.

”Tror du inte han skulle komma?”

Nu visste jag inte om farbror Luc drev med mig eller inte. Var det ett dåligt skämt eller menade han verkligen allvar? Skulle vi bjuda in djävulen själv att gästa vårt hem; skulle han äta vid mitt bord och jag tvingas spela artig?”

”Det kanske skulle vara en möjlighet för oss att tala allvar med honom? Kanske kan jag övertyga honom om att han borde vara vänligare mot sina elever?”

Jag sade ingenting, men mitt ansiktsuttryck sade allt.

”Nej, då får det väl vara. Jag får hitta på något annat sätt...”

Den här kvällen fick jag börja lära mig om elektricitetens mysterier. Jag fick gnida ett kattskinn och se hur det avgav små blixtar mörkret och jag fick se hur en elektricitetsledning såg ut. Den var inte ihålig som jag först trott, utan ett tunt svart rep av lindande tygremsor doppade i gummi arabicum med en kärna av koppartråd.

Uppfylld av lärdom och blixtrande kattskinn och kroppen trött av bergsbestigningen, föll jag utmattad ned i min sköna säng. Jag orkade bara kyssa radbandet och göra korstecknet till kvällsbön och föll därefter omedelbart i djupaste sömn.

KÄNSLOSPÅR

Jag flyter likt mörkt vatten, likt en skugga från Hades nedför Mijas sluttningar. Oerhörda krafter fyller mig. Oskadd rusar jag genom snår av fikonkaktus, grenar piskar min bara överkropp.

Moln och mörker, men i mina ögon badar landskapet i ett uppenbarat skimmer. Ingen sten, ingen rot, inget törnesnår undgår mig. Självva natten är ljus såsom dagen. Jag drar in doften av annalkande regn och jagar ikapp med fladdermössens låga flykt. Fortare än vinden är min färd över raviner, klippblock och en av regnvatten brusande flodfåra.

Till slut når jag vägskälet. Långt där bortom kullen ligger San Antonius och mina forna vänners hem. Jag känner frid strömma ifrån barnhemmet. Heloise sover och barnen drömer sig bort, befriade från dagsljusets ofta plågsamma verklighet. Allt är som det skall vara på barnhemmet. En längtan stark som döden tvingar mig dit. Ett hopp tar mig över muren och jag landar med alla fyra på gårdens nötta stenplattor. Hennes fönsterluckor står vidöppna. Jag glider uppför väggen och häver mig in. Där ligger hon i sängen och sover fridfullt under krucifixets beskydd, så vacker hon är...

Ljudlöst faller jag till marken igen och är inom ett ögonblick tillbaka vid vägskälet. Jag upplever det som en gång utspelades som om det var i går. Känslospåren är starka här och lekande lätta att följa. De leder mot bondgårdarna där de delar sig i olika riktningar. Jag följer det starkaste genom vingårdens höga rankor, dignande av frukt, till dess jag ser huset och känner hatet välla upp inom mig. Helt tyst smyger jag runt gården. Hunden kommer fram och vill skälla, men kryper gnällande tillbaka under en vagn när den ser min blick.

På uthusets vägg hänger en skära, en spade och en grep. Jag tar skäran och sätter den i mitt bälte. Där innanför fönstret sover han med sina syskon. Nu tar jag honom och för honom genom natten. Min hand över hans mun och näsa kväser allt motstånd och snart är vi vid vägskälet igen. Han biter min handflata, men jag känner inget. Jag blöder inte, jag är bortom sådant nu. Jag sliter nattskjortan av honom och river den i remsor som jag tvinnar till rep. Hårt binder jag händer och ben bakåt över den breda stammen så att han hänger, smärtsamt utan stöd av marken, korsfäst mot barkens skrovlighet. Han gnäller som en hundvalp och stirrar vanvettig av skräck. Han är större nu, då var han kanske fjorton... Han stönar av smärtan och jag frågar om han känner igen mig. Det gör han inte och det spelar heller ingen roll.

Jag lösgör skäran och drar den långsamt över hans hals och nedför bröstet. Han darrar när det skarpslipade bladet rispar huden och blir helt förstenad av skräck när bladet sme-

ker längre ner och stannar just där han önskar att eggen inte skulle vara.

Vad tänker han i detta ögonblick?

Kommer han att göra det? Varför händer detta mig? Skall jag någonsin få en egen familj, barn och en kvinna att luta mig mot? En enda liten rörelse med det skarpa bladet kan förinta alla sådana förhoppningar, förstöra ett liv. Kommer jag levande härifrån? Många tankar rusar genom hans själ när skäran vilar där han minst av allt vill att den skall vila.

Den vilar inte mer, den skär.

Avgrundsvrålet driver fladdermössen att i panik söka skydd. Allt hopp är ute, all manlighet förlorad. Framtiden rinner blanksvart i dunklet över trädets bark och stänker pulserande mot den grå jorden. Jag släpper det avskurna på marken och det täcks snart av blod.

Han hänger snyftande och kvidande kvar i sina fjättrar när jag lämnar honom åt ödet. Kanske kommer han att överleva trots att han nu önskar sig döden? Ödet får avgöra hans miserabla framtid. Jag känner ingenting, vare sig glädje eller hat, men rättvisan är skipad och jag följer känslospåret tillbaka till Mijas.

Långsammare den här gången, men fortfarande full av kraft, rusar jag uppför berget och stannar framför byggnaden. Det är mörkt och släckt, de sover djupt. Jag öppnar porten och är i hallen, glider uppför trappstegen och lyssnar. Hans andhämtning är jämn och rofylld; hjärtat slår lugnt och regelbundet.

Jag öppnar dörren, smyger in mellan sängen och fönstret och låter min blick jaga bort mörkret. Jag sträcker ut handen mot den som var min vän och stryker ömt hans bruna hår. Jag önskar att vi kunde vara vänner igen, men det är omöjligt. Han rör sig; han vaknar; jag försvinner.

Jag satte mig käpprak upp i sängen och försökte få luft. Det gick nästan inte att få nog, hjärtat klappade. Dörren till mitt rum stod på glänt och jag kunde svära på att jag hörde mjuka steg försvinna därute i hallen. Det var mycket mörkt och jag letade desperat efter tändstickorna, men genom min fumlighet föll de ned från nattduksbordet någonstans på mattan. Jag kände desperat efter asken med foten men fick en sådan där otäck känsla av att någonting dolde sig under sängen, något farligt som plötsligt kunde gripa tag om min ankel med kalla obändiga fingrar. Jag drog snabbt upp foten igen och tog ett skutt ut på golvet bort från det kolsvarta dunklet under sängen. Försiktigt, på darrande ben öppnade jag dörren och spanade ut i skuggorna. Var det någon där?

Ett svagt ljus föll in från fönstret längst borta i korridoren. Samtliga dörrar var stängda och tystnaden var kompakt, om man bortsåg från syrsornas musik från gården utanför. Mitt hjärta dunkade ändå så högt att jag inte skulle hört de svaga

ljuden som ändå skulle avgas om någon försökte gömma sig i hallen. Jag svalde nervöst, tog mod till mig och trippade ut på det kalla marmorgolvet, kastade en blick utför trappan och började försiktigt, oändligt försiktigt att smyga ned, steg för steg.

Natten är ett främmande land och omgivningen tar en annan skepnad i mörkret, trots sitt släktskap med det som framträder när ljuset härskar. Det är det som är så skrämmande; att det som borde vara välbekant, under nattens timmar förvandlats till något okänt. När jag till slut nådde den nedre hallen och nervöst försökte urskilja om någon var där, lade jag märke till den underliga karaktäristiska svaga lukten av svamp. Jag insåg med ens att det var denna speciella lukt som väckt mig ur min lugna sömn: Samma lukt som den jag känt i källaren, i laboratoriet! En kall vind slet i min nattskjorta och jag vände mig mot draget och den vidöppna källardörren. Ja, dörren stod öppen! Huden knotttrade sig av skräck och jag anade att någon eller något stirrade tillbaka från det kompakta mörkret där innanför. Jag raglade bakåt in i den gamla riddarrustningen som med ett förskräcklig skrällande oväsen föll över golvet, delade sig och skramlade än värre.

”Men vad är det som händer?” undrade farbror Luc och Barbara som med varsin fotogenlampa inom kort steg ned från övervåningen likt ljusänglar från himmelriket.

Jag var tacksam att de kom och tacksam för ljuset men kände mig samtidigt väldigt dum och barnslig. Det måste varit en

underlig dröm som fått min fantasi att skena iväg, det syntes ju inget spår av någon människa här förutom vi.

”Jag tyckte att någon smög omkring här nere, kanske en tjuv? Titta, dörren till källaren står på glänt!”

Barbara ignorerade min förklaring och började plocka ihop rustningen. Hon lyfte upp hjälmen, försäkrade sig om att den inte blivit bucklig och började resa upp träställningen, ett slags inre skelett som rustningen var upphängd kring. Jag hjälpte henne naturligtvis och bad om ursäkt.

Farbror Luc sköt igen källardörren och förklarade att den blåste upp då och då av draget och att det inte alls behövde betyda att någon människa öppnat den.

”Det är så lätt att inbilla sig saker i mörkret”, fortsatte han urskuldande. ”Det gör ingenting, men jag slår vad om att ytterdörren är låst. Vi brukar alltid låsa, eller hur Barbara?”

”Just så, herrn. Just så!”

Jag drog i handtaget. Ytterporten var verkligen låst och nyckeln satt på insidan.

”Du ser”, fortsatte Luc. ”Bara en dröm... Gå nu och lägg dig igen så städar vi upp här. Du behöver säkert sova. Tänk inte mer på det som inträffat i natt.”

Jag bad än en gång om ursäkt, men farbror Luc viftade, som han brukade, bort det hela.

Han var verkligen snäll. Den här gången hade jag ju orsakat något som i alla fall borde göra mig förtjänt av en örfil eller en utskällning, men han lät det hela bero. Han var sannerligen

godhjärtad och jag tackade den heliga jungfrun för att hon vakade över mig och låtit oss möta varandra.

Väl i säng igen inser jag plötsligt att också dörren till laboratoriet måste varit öppen, eljest skulle inte draget från grotorna varit så kyligt och inte heller så kraftfullt att det förmått att öppna källardörren. Var inte farbror Luc alltid noggrann med att låsa laboratoriedörren? Och om den var öppen, hade Luc verkligen låst gallergrinden eller kunde någon okänd person trängt in i vår bostad från underjorden?

Jag sköt snabbt igen min egen dörr och ställde en stol framför handtaget, bara för säkerhets skull, eftersom nyckeln till rummet saknades.

Nu käre vän, är det hög tid för middag. Vill du kanske smaka Barbaras lammgryta med svamp och rotfrukter, samma recept som i min barndom? Jag tänkte väl det! Nå, då fortsätter vi historien efter desserten!

ELEKTRICITETEN

Geografilektionen med magister Rodrigo var en mardröm. Han hade skrivit upp Italiens floder på den svarta tavlan och nu gällde det att kunna rabbla dessa trots att han undan för undan suddade ut de smala griffelstrecken. Den som stakade sig eller uttalade flodernas namn för tyst fick sig omedelbart en örfil. Jag erhöll endast två örflilar, för jag hade trots allt ganska lätt att lära. Men stackars Pierre, som var livrädd för magistern efter gruppstryket, var alldeles röd på kinderna av örfilarna. Han hade blivit så nervös att han inte kunde lära sig ens den enklaste upprepning utan att stamma.

”Du är verkligen ett ovanligt ointelligent gossebarn”, sade Rodrigo med avsmak. ”Du kommer att sluta i rännstenen.”

Till slut var skoldagen över och vi satte av hem till mig för att se vad farbror Luc nu kunde hittat på.

Han var iförd arbetskläder och ett långt brunt läderförkläde som bar spår av brännmärken och oljefläckar. Luc höll på att smörja ångmaskinen och hade monterat generatorn under ett litet tak på fyra stolpar som var nedgrävda i marken. Från ett stort hjul på ångmaskinen löpte ett kraftigt smärtingband till generatorn och tillbaka igen. Det såg högst besynnerligt ut.

”Vad är det där farbror Luc?” undrade jag.

Han förklarade att bandet överförde kraft från ångmaskinen till generatoren för att man skulle kunna alstra elektriciteten. Han hade byggt ett litet tak över anordningen för att det skulle vara bättre skyddat mot regn men ändå tillräckligt öppet för att överskottsvärme skulle ventileras bort.

Jag och Matteo fick springande hämta hinkar med vatten vid pumpen och fylla på ångmaskinens vattentank. Det blev åtskilliga turer innan den var fylld och inte gick det snabbare för att vi skvimpade ut hälften av vattnet i vår tävlan att hinna först mellan pumpen och ångpannan. Till slut var ändå tanken full och vi kunde börja elda. Snart steg rökpelaren mot skyn, skingrades av havsbrisen och spred sin koldoft över Mijas. Jag hoppades att det drog in stickande rök i magister Rodrigos bostad, men det var väl måhända inte särskilt sannolikt. Maskinen tuffade duktigt på och med hjälp av en växel överfördes kraften till hjulet och bandet så att generators hjul i sin tur roterade och avgav ett högt vinande ljud. Luc lyfte upp två kablar som löpte från generatoren. Han förde de kopparklädda ändarna nära varandra och skrattade förtjust när små blixtar fräsande och smällande hoppade mellan dem.

”Det fungera! Det fungerar!” ropade han och tog små glädjeskutt. Det såg så roligt ut att både jag och Matteo skrattade med honom. Han kopplade från växeln igen och hjulet stannade även om ångmaskinen puffade vidare.

”Pojkar, hjälper ni mig att dra kablarna nedför trappan till källaren?”

De två kablarna var lindade runt varsin trärulle med handtag. De var ganska tunga att bära och styva att rulla ut, men räckte hela vägen ned i underjorden fram till den nu låsta laboratoriedörren. Kvar på rullen fanns mer än nog för att man skulle kunna dra kabeln en bra bit in i rummet. Men när jag frågade om vi skulle hjälpa honom att rulla ut hela kabeln, avböjde han. Det var alls inte nödvändigt eftersom han inte hade den rätta utrustningen på plats ännu.

Vår hjälp fick inskränka sig till att hämta kabeländerna som sträckte sig utanför källaren och likt smala svarta ormar ringlade sig ut till generatorn. Dessa fick vi nogsamt rulla ihop på två nya trärullar och placera dessa innanför källardörren i den smala trappan. Lite besvikna var vi allt att vi inte fick skåda något elektriskt mirakel på en gång, men samtidigt lovade kabeldragningen att vi nog skulle få se vetenskapens landvinningar inom kort. Det visade sig, att vi skulle få se helt andra saker vi aldrig skulle glömma, trots att jag ofta önskar att vi kunde det. Jag skall snart avslöja allt för dig och då kommer du att förstå vad jag menar.

Till vår glädje gav farbror Luc oss några småmynt för att vi skulle kunna handla kakor eller något annat gott hos bagaren på torget. Det fanns vid den här tiden ett trevligt bageri till höger om restaurang Caracol dit vi nu styrde våra steg.

Människorna hade vaknat till liv igen efter siestan och vi såg polismästaren Ortega vara inbegripen i diskussion med restaurangägaren och två av hans kunder, några män som alltid

tycktes sitta på Caracol under eftermiddagarna med varsin absint. Restaurangägaren viftade upprört med armarna.

”Jag trodde aldrig att ett dåd som detta kunde inträffa i den här delen av landet! Det går en galning lös, sanna mina ord!”

”Ja, inte är det som förr”, fortsatte en av absintdrickarna och tog av sig sin slitna hatt. Han borstade den bekymrat och lade den på bordet. ”Tänk bara på det som skedde i skolan...”

”Nej, inte är det som förr”, svarade den andre. ”Två pojkar är ju försvunna sedan tidigare utan ett spår. Jag gillade Alejandro. Han brukade springa ärenden åt mig ibland, men nu är det som om han vore uppslukad av underjorden. Jag fruktar det värsta!”

”Mina herrar”, inflikade Ortega förbindligt, ”det finns absolut ingenting som tyder på att Alejandro och Paul skulle vara mördade, de har förmodligen endast rymt sin kos, sådant händer tyvärr. Men jag erkänner att det skapar oro hos medborgarna och det här senaste vid San Antonius är ju fruktansvärt. Där har det vid Gud skett ett illdåd vars make jag aldrig skådat!”

”Vart är världen på väg?” Restaurangägaren slog upp-givet ut armarna. ”Kommer ni att få fast nidingsmannen?”

”Vi skall göra vårt yttersta!” sade Ortega och lade handen på sabelfästet. ”Han måste fångas och bestraffas, men det är ju inte inom mitt distrikt. Det där sköter San Sebastians poliser om.”

Männen nickade allvarligt. Polismästare Ortega kunde inte avslöja något mer om vad som skett än det som stod skrivet i tidningen eftersom han helt enkelt inte hade något att förtälja. Det var inte hans bord.

Han lade märke till min och Matteos stora nyfikenhet, spände ögonen i oss och sade:

”Håll er inomhus om natten pojkar; lås dörrar och fönsterluckor till dess vi tagit mannen som gjort detta. Jag behöver inte fler brott att utreda!”

Jag kunde då inte längre tåga utan frågade:

”Ursäkta herr Ortega, men vad är det som har hänt?”

”Ni kommer att kunna läsa om det i morgondagens tidning. En yngling har blivit mördad nära San Antonius.”

Han kisade med ögonen.

”Visst kommer du från det barnhemmet, eller hur?”

Jag nickade oroligt.

”Hoppas att du inte är bekant med offret. Jag hoppas verkligen att du inte är det...”

Mer ville han inte säga eftersom vi var så unga. Vi köpte därför utan dröjsmål våra godsaker och tog med oss hela kakstruten till Matteos hus där vi omedelbart satte i oss alla utom en. Den sparade vi åt hans underbara mor Amanda som jag tyckte var långt sötare än den godaste kaka.

Under lördagsmorgonen efter frukost, fann jag tidningen där farbror Luc lämnat den, på bordet i biblioteket bredvid askfatet och den sällan öppnade cigarrasken. Jag satte mig

ned i läderfätöljen och vecklade ut den. En doft av trycksvärta slog mot mig jämte den chockerande rubriken:

Bestialiskt ynglingamord!

Ett fruktansvärt illdåd har begåtts inte långt ifrån San Antonius barnhem norr om San Sebastian. En yngling hemmahörande i trakten sakenades i går morse av sin familj. Han upphittades av en stackars bonde som djupt uppskakad intet annat kunde göra än att kontakta den drabbade familjen, emedan pojken befanns vara död.

Den arme ynglingen hade bundits vid ett träd på det grymmaste vis och sedan skurits så skändligt och svårt i underlivet att han efter en tid dukat under av blodförlusten. Polisen undersöker det förfärliga mordet och har goda förhoppningar att finna illgärningsmannen. Varför brottet drabbade denna unga man är höljt i dunkel, men enligt vissa rykten kan även andra pojkar ha rövats bort och måbända drabbats av samma fruktansvärda öde?

Polisen väddar till allmänheten att lämna upplysningar som kan leda till den gräslige gärningsmannens snara gripande och avrättning.

Rummet roterade obehagligt och jag kände hur blodet vek från mitt huvud och att jag var på väg att förlora medvetandet. Blek och illamående lutade jag mig tillbaka, tappade tidningen på golvet och svalde upprepade gånger för att inte kråkas. Minnesbilder rusade genom mitt sinne; hade jag inte sett detta förfärliga i en dröm, en dunkel mardröm vars fragment jag först nu kunde erinra mig? Jag såg plötsligt pojkens ansikte framför mig och kände en extatisk glädje över att se

honom hjälplöst fastbunden vid en ek. I min muskulösa hand höll jag en skarpslipad skära... Mer kunde jag inte minnas, mer ville jag inte minnas.

Det var så Barbara fann mig, blek och flämtande i farbror Lucs fåtölj med tidningens fruktansvärda nyhet uppslagen på golvet framför mina fötter. I mitt förvirrade sinne blev tidningen till en växande blodpöl och fåtöljen kändes som bark mot min nakna rygg. Tvinnade tygremsor fjättrade mina armar och ben och hindrade mig från att undkomma. Det var galenskap, det var ren galenskap, för jag satt ju fullt påklädd i en skön fåtölj med den vänliga Barbara som undrade ”hur det var fatt?”

Jag kunde inte ge henne ett vettigt svar. Vad skulle jag säga? Att jag tycktes ha minnen av ett mord på en plats långt borta från där jag befunnit mig? Att jag drömt om det förfärliga dådet samma natt som det hade ägt rum? Att det på något obehagligt sätt kändes som om jag själv hade hållit i skäran och tillfogat den stackars ynglingen de motbjudande skadorna, något jag aldrig skulle vara förmögen att göra!

”Jag mår inte riktigt bra”, sade jag ynkligt.

”Nej, jag ser det. Stackars unge herrn, skall jag hjälpa dig upp på ditt rum igen?”

Jag nickade håglöst och lät mig ledas upp och bäddas ned i sängen. Hon hämtade en skål vatten och baddade min panna med en våt linneduk.

”Så ja! Nu känns det snart bättre skall du se!”

Jag mådde inte längre illa, men jag var orolig och bekymrad och lät mig ompysslas.

Farbror Luc kom in, bärandes en bricka med marmeladsmörgåsar och engelskt te. Det smakade inget vidare, men jag drack upp brygden för att inte göra honom ledsen.

”Skall farbror göra några nya experiment i dag?” Min röst var svag men uppriktigt nyfiken.

”Jag vet inte, men när du känner dig bättre kan vi gå ned till laboratoriet så skall du få se vad jag håller på att bygga. Som du vet vill jag ju göra experiment med elektricitet för att utforska dess medicinska möjligheter. Kanske elektriska strömmar en dag kommer att framdriva våra lokomotiv och andra fordon? Michael Faradays upptäckter kommer sannerligen att förändra världen, det är jag övertygad om! Okunskapen är det enda som förhindrar mänskligheten från att nå dess sanna potential!” Farbror Luc var upphetsad men kom sedan ihåg att jag var sjuk, besinnade sig och tog hand om att badda min panna så att Barbara kunde återgå till sina ordinarie sysslor.

”Vad är det nu du har drabbats av?” undrade han bekymrat. ”Du tycks i alla fall inte ha någon feber... skall jag låta hämta doktorn?”

Jag skakade försiktigt på huvudet. ”Det behövs inte. Jag mår säkert bättre snart. Jag känner mig faktiskt redan bättre.”

”Du kanske har sovit för dåligt. Obehagliga drömmar?”

Han klappade mig på kinden och reste sig upp från sängkanten. ”Jag skall gå ut en stund, men Barbara kommer att

titta till dig då och då. När du känner dig bättre är du välkommen att hjälpa mig med mina förberedelser.”

När han hade lämnat mig ensam sträckte jag mig efter radbandet och drog det rasslande från sängbordet till mitt bröst. Det kändes tryggt och jag tänkte på min mor som stelt log mot mig från bröllopsfotografiet. Jag önskade att jag kunde sjunka in i hennes armar som när jag var liten och låta hennes röst och omtanke jaga bort mardrömmarna. Den heliga jungfrun skulle beskydda mig; hon hade ju hjälpt den unga flickan Claire, säkert skulle hon även fortsätta att hjälpa mig!

”Förlåt mig Guds moder för den ed vi svor och för att jag droppade blod i din heliga källa!” Jag suckade och trängde bort de mörka tankarna och låg tyst, lyssnande på fågelsången.

Plötsligt knackade det på dörren och Matteo kom in. Han undrade bekymrat hur jag mådde.

Jag log svagt mot honom: ”Jag mår bättre nu, jag vet inte riktigt vad det var som hände.”

Han satte sig på sängkanten spärrade upp ögonen och frågade upphetsat om jag hört om ”mordet”.

Jag nickade och kände en del av illamåendet återvända.

”En ung pojke har blivit mördad. De skar honom ”där nere”, skar av alltihop så att han dog! Allt blod rann ur honom. Tänk dig det, att få den avskuren!” utbrast Matteo med storögd fascination.

”Ja, jag har läst tidningen och jag vill inte veta mer! Det är hemskt!”

”Vem kan vara så grym?” fortsatte Matteo. ”Varför gör man något sådant?”

Jag ruskade trött huvudet. ”Hämnd kanske? Nej, det spelar ingen roll, jag vill inte ens tänka på det. Kom ihåg att jag mår lite illa!”

”Ja, visst ja, förlåt mig!”

Han böjde sig närmare och viskade:

”Det är ju en annan sak om man skjuter någon, eller hur? Någon som förtjänar det...”

Jag svarade inte.

”Det är ju självförsvar inte grymhet, eller hur?”

”Det räknas ändå som mord...”, sade jag matt. ”Vi kan bli hängda för det!”

”Du svor!” inskräpte han allvarligt.

”Bara om han slår oss igen... och dessutom vet vi inte hur man gör när man skjuter. Har du någonsin avfyrat en revolver?”

Matteo var tvungen att erkänna att han inte gjort det även om han i sin fantasi ofta drömt om att vara en revolverman.

”Men det kan ju inte vara så svårt. Man spänner bara hanen och siktar och så trycker man av, det är hela saken!”

”Man måste träffa också, dessutom vet vi ju inte hur man gör för att ladda. Om den inte är laddad går det ju inte att skjuta.”

Matteo lade sig ned på sängen bredvid mig och suckade. Hans dammiga fötter gjorde grå streck på det vita lakanet.

”Nej, då går det ju inte...”

Han vände sig plötsligt mot mig och utbrast.

”Kanske den redan är laddad?”

Men att farbror Luc skulle förvara en laddad revolver i källaren föreföll mig osannolikt.

”Det tror jag inte! Det skulle farbror Luc inte göra för det är ju farligt.”

”Vi ser efter nu! Din farbror gick ut så vi kan göra det utan att han kommer på oss om vi skyndar oss lite.”

Med stor tveksamhet lät jag mig övertalas och vi smög ned i källaren igen. Jag kände mig fortfarande knäsvag men ville inte erkänna det för min kamrat.

Laboratoriet var låst, men nyckeln låg i chiffonjen ovanpå läderomslaget till revolvern.

”En nyckel!” viskade Matteo upphetsat. ”Går den till källardörren?”

”Ja, men nu skall vi titta på vapnet, eller hur?”

Matteo vecklade upp skinnet. Det satt små kopparhattar på trummans baksida och när vi försiktigt höll upp vapnet, utan att röra avtryckaren, kunde vi skimta blykulorna i trumman. Den var verkligen laddad! Jag blev mycket förvånad och virade genast in den i skinnet, men just som jag skulle stänga chiffonjen tog Matteo nyckeln och satte den i dörrlåset.

”Vi kan inte gå in i farbror Lucs laboratorium utan hans tillåtelse!” utbrast jag.

”Jo då! Vi har ju just tittat på hans revolver utan hans tillåtelse, då är väl det här ingenting?”

Han var redan på väg genom dörren med fotogenlampan i handen och jag hade inget annat val än att följa efter om jag inte ville bli lämnad ensam i mörkret.

En kall vind slog emot oss och jag kände åter den där egenomliga lukten av svamp. Hjärtat började slå snabbare och rädslan steg upp inom mig. Varför var jag rädd? Var det för att vi var på en plats där vi kanske inte borde befinna oss utan farbrors tillåtelse? Var det den mörka, spöklika omgivningen; våra uppförstorade skuggor som flackade över flaskorna, hyl-lorna; de underliga vetenskapliga instrumenten och de mystiska inristade tecknen på rummets väggar? Trots draget var det något tryckande i källarens atmosfär, något obestämt obehagligt. Plötsligt fick jag för mig att någon såg på mig genom gallergrinden i rummets dunkla bortre ände.

Jag började flämta efter luft och må illa igen och högg tag i Matteos arm för att inte falla omkull, för rummet gungade och jag såg små lysande prickar framför ögonen.

”Vad gör du?” utbrast Matteo.

Rummet snurrade och lutade på det obehagligaste sätt man kunde tänka sig.

Han ställde ifrån sig lampan på bordet och kämpade för att hålla mig på benen.

”Alfonzo, Alfonzo! Hur är det med dig?” Jag var för tung för honom och mina ben var nu som gummi.

”Här är en stol! Alfonzo, sätt dig här!” Jag gled utmattad ned på en kraftig grovt tillyxad trästol, kände att sitsen under mig gav efter något och hur det smälde till. Något klämde åt kring min mage och bröstkorg.

”Vad är det här?” skrek Matteo. Två stålbyglar hade blixtnsnabbt, likt en råttfälla, slagit runt min kropp och jag satt fjättrad.

Matteo drog och slet i byglarna, men de ville inte ge vika det minsta. Förtvivlat klappade han mig på kinderna för att jag skulle kvickna till, men jag kunde bara stöna kraftlöst och såg hur hans ansikte krympte ihop till en svag ljuspunkt för att sedan försvinna helt.

ENSAM I MÖRKRET

Långt där uppe kan jag skymta dagsljuset, det jag längtar efter men inte längre kan uthärda. Jag ser den blå skärvan av himmelen och minns fragment av ett annat liv då jag var fortfarande var svag men inte ensam. Jag flydde ljuset och fann mörkrets gåva; livet i skuggorna som ändå var bättre än inget liv alls. De vänner jag sökte i natten var rädda för mig, ville inte leka mina lekar, ville gå hem. De var svaga och dog. Jag gnagde deras benknotor tills köttet var förenat med min egen varelse. Nu är jag åter ensam i mörkret, ensam med min förtärande längtan, ensam med hämndens glödande begär. Endast mannen förstår mig. Han tröstar mig och ger mig föda och jag känner hur min styrka växer.

Jag vaknade med ett ryck och ser hur Matteo försvinner iväg med lampan. Jag försökte ropa till honom att han för allt i världen inte fick lämna mig ensam, men tungan klibbar fast i gommen och jag får bara ur mig ett svag rosslande läte som snarast får honom att skynda iväg än fortare.

”Vad är det som har drabbat mig? Varför är jag sjuk? Varför har Matteo övergivit mig?” tänkte jag, men insåg snart att han nog rusat bort för att hämta hjälp. ”Hoppas att farbror Luc inte skulle bli arg nu när jag visat Matteo laboratoriet utan att ha frågat om lov först!”

Jag drog djupt efter andan. Det luktade allt starkare av den där svampen. Plötsligt hörde jag ett ljud inifrån rummet, eller var det den inbillning som kommer av rädslan för det okända? Nu hördes det igen! Det gnisslade som när man försiktigt öppnar en mycket gammal och föga smord järngrind. Till min fasa kunde jag förnimma hur något eller någon andades där borta. Ljudet av tassande steg? Jag höll andan. Det var helt nära, andades tungt, hasade och rörde sig. Blodet rusade i mitt huvud, jag stirrade stint men kunde givetvis inget urskilja; försökte att resa mig upp för, men stålbyglarna höll mig i ett skruvstådsgrepp.

Något rörde vid min kind och jag trodde att hjärtat skulle stanna i bröstet. En iskall hand drogs genom mitt hår, kloliknande naglar.

”Min vän”, viskade en hes röst. ”Min vän...”

Jag skrek och mörkret gav vika och rummet badade i dagsljus, mitt rum, min säng. Jag var nedbäddad och det var bara det tunga täcket och filten som höll mig fjättrad.

Farbror Lucs och Barbaras oroliga ansikten fick mig att inse att jag inte längre var kvar i laboratoriet, fastnaglad vid den där grymma stolen tillsammans med en levande mardröm. Jag

andades häftigt, kände på mitt bröst, kände på mitt kallsvet-tiga hår, insåg att jag var fullkomligt oskadd och sjönk lättad tillbaka mot kudden.

”Vad hände? Hur kom jag hit?”

”Du är sjuk”, sade Barbara. ”Vi har sänt Matteo efter dok-torn.”

”Du är i trygghet nu, men varför skulle ni ned i källaren just idag när du mår så dåligt? Dessutom är det inte meningen att ni skall gå omkring där utan min inrådan och tillåtelse. Det finns farlig utrustning där nere som i okunniga händer kan orsaka skador.”

”Stolen! Jag fastnade i den och Matteo lämnade mig och det kom någon i mörkret. Han kom genom grinden när jag var ensam!” Jag dolde ansiktet i händerna och snyftade.

”Se så!” sade Barbara och tog mig i sina armar. ”Det var bara en otäck dröm! Du hade alldeles säkert feber och såg i syne...”

”Men stolen då? Den höll mig fången! Varför har du en sådan hemsk stol, farbror Luc, varför?”

Han hummade besvärat, log lite ansträngt och svarade:

”Det är bara en stol jag byggt om till hållare inför ett av mina försök. Jag visste ju inte att du skulle sätta dig där... Jag hade dessutom låst efter mig, men ni lyckades tydligen finna nyckeln...”

Jag såg allvarligt in i Barbaras vänliga ögon.

”Det var ingen dröm, Barbara, det finns någonting där nere. Det bor någonting otäckt i grottorna bortom grinden...”

Hon log överslätande.

”Men lille herrn då, inte finns det något i grottorna där nere. Ja, kanske en och annan råtta eller fladdermus, men knappast något värre. I mörkret och med feber till råga på allt, är det inte alls underligt att man inbillar sig allt möjligt tokigt. Även stora, vuxna karlar kan lätt falla offer för inbillning när man varken ser eller hör ordentligt!”

Jag drog åter fingrarna genom håret och erinrade mig då att jag hört ord viskas i mörkret ”Min vän... Min vän...” och jag rös.

”Stiger febern nu igen?” undrade Barbara som kände att jag darrade.

Efter en stund anlände doktorn med sin lilla svarta väska i handen och Matteo med sin svarta, pösiga basker nedstucken innanför byxlinningen.

Doktorn presenterade sig som Dr Pereira. Han var oklanderligt klädd i grå kostym; randig väst som omslöt den vita skjortan; ett par runda, tjocka glasögon och bruna skor. Den likaledes grå rundkulliga hatten lämnade han utan omsvep till Barbara som i sin tur placerade den på bordet. Han hade inte särdeles mycket hår men hade ändå försökt att kamma det lilla som återstod över flinten med hjälp av en smula pomada.

”Jaha, svimningar och feber har drabbat unge herrn? Måhända även mardrömmar?”

Han öppnade min skjorta och lyssnade på hjärtat med hjälp av en trätratt, ett stetoskop. Jag fick därefter sitta på sängkanten och han provade mina benreflexer med en liten silverklubba. ”Ingen feber för tillfället... inget fel på dina reflexer, blicken klar... Hur är det med unge herrns avföring?” Generat besvarade jag denna intima fråga och försäkrade att avföringen var normal, utan maskar, blod eller annat sjukligt. När han till slut var klar med undersökningen kunde han bara konstatera att inget fel tycktes föreligga.

”Pojken förefaller mig vara frisk som en nötkärna!” sade han vänd till farbror Luc. ”Om han varit sjuk så mår han förmodligen väl nu.” Han vände sig till Matteo och rufsade honom skämtsamt i håret. ”Du behöver inte vara orolig längre, din vän kommer inte att dö. Inte nu i alla fall...”

När doktorn lämnat oss frågade jag Matteo.

”Trodde du att jag skulle dö?”

Han log lite förläget: ”Jag blev faktiskt rädd när du svimmade och fastnade i stolen... Jag sprang hela vägen till doktorn!”

”Det var verkligen duktigt gjort!” sade Luc. ”Det var modigt av dig att hämta hjälp trots att du visste att ni varit olydiga och gjort något olovandes!” Han låtsades se sträng ut.

Matteo slog ned blicken, stirrade på sina dammiga tår och stammade:

”Förlåt, farbror Luc.”

Luc tog genast tag i hans haka och tvingade honom att möta hans blick. Den var inte arg. ”Vad skulle vetenskapen

och forskningen göra utan nyfikenhet och en smula olydnad? Jag förlåter dig och tackar dig för din ärlighet. Nästa gång ni vill gå in i laboratoriet kan ni väl be om lov?”

Han släppte honom.

”Tack, snälle farbror Luc!” log Matteo. ”Jag lovar att fråga nästa gång!”

”Jag har faktiskt ett till ärende för dig, min pojke. Skulle du vilja vara så vänlig att överrätta detta brev till din lilla mor?” Luc överrättade ett förseglat kuvert.

”Ja, det skall jag göra”, svarade Matteo tjänstvilligt, vinkade adjö och kilade iväg.

Luc vände sig till mig och jag förväntade mig en duktig utskällning, men till min ohöjda förvåning överraskade han mig istället med att leverera en glad nyhet:

”Jag har inviterat Matteo och hans rara mor Amanda till supé med oss på söndag klockan fem.”

”Och jag skall göra mitt allra bästa för att det skall bli till belåtenhet”, inflikade Barbara stolt. ”Jag har redan inhandlat det bästa vinet och beställt någonting alldeles extra hos bagaren!”

Jag blev både förvånad och förtjust över händelsernas utveckling. Det var ofattbart att jag inte blev bestraffad för min olydnad, lika ofattbart som lyckan att ha funnit min vänlige farbror, fått ett eget rum och allt annat förunderligt som inträffat. Den enda skuggan var magister Rodrigo och mina mardrömmar.

När natten till sist kom och jag ånyo vilade i min säng, måste jag tillstå att jag upplevde en viss nervositet inför att somna. När Luc sagt godnatt placerade jag åter stolen under dörrhandtaget för att ingen skulle kunna överraska mig i sömnen. Jag var, trots allt tal om ”drömmar”, säker på att det kunde finnas något i källaren och ville inte ta några onödiga risker. Denna natt förflöt till min oändliga lättnad utan några mardrömmar, i alla fall inte några jag kunde erinra mig på morgonen. Upplevelsen i källare bleknade något, jag mådde prima och blev glad när jag hörde Mijas kyrkklockor kalla till högmässan.

”Skall vi gå till kyrkan?” frågade jag farbror Luc som satt i biblioteket djupt försjunken i en bok.

Han log lite generat. ”Nå, jag vet ju att du är en from pojke. Jag är rädd att jag själv inte är någon kyrkans man. Min tro är svuren åt vetenskapen och förnuftet, men du får gärna gå.” Han viftade med handen för att visa att han inte fäste någon som helst vikt vid var jag tillbringade söndagsförmiddagen. ”Gå du till din mässa. Du är väl konfirmerad på San Antonius förmodar jag och äger därför rätt att ta emot nattvarden.” Jag nickade, det stämde.

Han skakade lite på huvudet i sin oförståelse över kyrkans olika påhitt och återgick till boken.

Jag dröjde kvar: ”Vad läser du?”

”Grundriss der Organischen Chemie av Friedrich Wöhler”, svarade Luc utan att lyfta blicken.

”Är det en spännande bok? Vilket språk är den på?”

Nu lyfte han blicken och log överseende. ”Den är på tyska. Jag skall se till att du tids nog får lära dig detta viktiga språk. Boken handlar om hur organiskt material i själva verket består av olika kemiska beståndsdelar och lika gärna kan tillverkas i ett laboratorium. Kemi och liv hör ihop. Hans forskning bekräftar flera enskilda saker jag redan antagit.”

Jag fattade ingenting men antog att jag en dag skulle göra det. Hur som helst insåg jag att min annars så geniale farbror inte förstod sig på kyrkan. Dit fick jag gå ensam, fast ändå inte helt ensam. I min ficka låg radbandet, mitt band till mor. Hon följde mig till kyrkan precis som när jag var liten.

Nästan alla i Mijas var där. Rökelsen spred sin vällukt vilket förmådde dölja en del andra mindre behagliga odörer från besökarna. Jag vinkade till Matteo och hans mor som befann sig på en annan bänk längre bak i kyrkan. Matteo bollade med baskern men Amanda fångade den och lade den i hans knä och viskade något, förmodligen att han skulle sitta stilla. Prästen predikade om vikten att vi inte enbart levde våra liv för vår egen skull och våra egna syften, nej vi fick aldrig glömma att hålla vår medmänniskas ve och väl för ögonen. Till och med den förhatlige magister Rodrigo lyssnade andäktigt och tog under kommunionen emot nattvardsbrödet. Han befann sig två platser från mig på knäfallet, spelade from och gjorde korstecknet som den gudfruktigaste församlingsbo. Jag tänkte då att den här högmässan måhända skulle bli hans sista,

men bad tyst om förlåtelse för mina orena tankar. När jag väl mottagit oblaten var den svårtuggad, eftersom jag plötsligt blivit torr i munnen.

De ljuvligaste dofter strömmade ut från köket. Kusken hade putsat vagnen, spänt för hästarna och kört iväg för att hämta Matteo och Amanda. Det var inte tal om att de skulle behöva gå fram och tillbaka den korta vägen mellan Mijas och vårt hus. Nej, var det fin bjudning så var det!

Jag roade mig med att kasta pil mot en tavla på gården för att få minuterna att gå. De tycktes mig oändligt långa och jag väntade varje ögonblick på att höra hovarna och vagnens ljud genom skymningens insektskakafoni. Äntligen hördes det efterlängttade ljudet och jag såg lyktor och hur vagnen rullade in längs grusvägen mellan träden. Med ett ”ptrol!” från kusken gjorde den halt. Han hoppade ned på marken och öppnade vagnsdörren för att släppa ut passagerarna.

Ut flög Matteo, sträckte sin hand till Amanda för att hjälpa henne ner, vilket inte alls var nödvändigt men såg artigt och belevat ut.

Han var som vanligt barfota men bar vita och fullkomligt fläckfria byxor och skjorta. (Hans moder måste kämpat hårt för att få byxorna så där rena, tänkte jag, eftersom jag sett hur de såg ut tidigare.)

Amandas enkla klänning lyste vit. En knypplad poncho av svart garn med vita och ljusblå pärlor höljde axlarna och på

huvudet bar hon en elegant halmhatt med en påfågelsfjäder. Hennes fötter var nedstoppade i blankputsade kängor och i handen höll hon ett litet parasoll som ju inte alls skulle behövas i mörkret, men som gav ett elegant intryck. De hade verkligen klätt sig i sina allra bästa kläder, kvällen till ära.

Själv bar jag kostym och kände mig alldeles för fint klädd jämfört med min vän Matteo, som förvisso var hel och ren men inte ens ägde ett par sandaler. Jag bestämde mig för att han måste få ett par av mig. Dumt att jag inte tänkt på det tidigare...

”Välkomna till mitt hus, fröken Vasques och min unge vän Matteo.”

Han kysste hennes hand och blinkade åt Matteo.

”Vi är så tacksamma över er alltför stora generositet!” sade hon med en knappt märkbar nigning.

”Tacksamheten är helt och hållet på min sida, på vår sida”, sade farbror Luc och tog in även mig i hälsningen med hjälp av en diskret handrörelse. ”Jag vill faktiskt med denna middag visa hur glad jag är att ni, fröken Vasques och er son har visat omsorg om min adoptivson Alfonzo.” Amanda log avväpnande mot mig och sade: ”Mot en sådan vänlig och rar pojken kunde man ju intet annat göra!” Dessa ord färgade genast mina kinder röda.

Middagen var fulländad! Tindrande kristallglas med iskylt vitt vin, utspätt för min och Matteos del, tomatsoppa, kalvfilé och en oerhört god marsipantårta till efterrätt. Matteo åt

och åt så att han mor skämdes, men farbror Luc trugade och bad honom ta mer. Våra gäster uppskattade verkligen maten och jag gissade att de aldrig, eller i alla fall inte på mycket länge, intagit en sådan god och vällagad måltid. Till slut satt Matteo och jag tillbakalutade, proppmätta med marsipan och grädde på skjorta och kind och ett saligt leende över våra läppar. Vilken fest! Det utspädda vinet hade nog också haft en viss inverkan på våra unga kroppar. Vi hade svårt att hålla oss vakna och golvuret klämtade redan tio med dova slag. Hela tiden talade Amanda och farbror Luc om allahanda saker som hände i Mijas. Farbror Luc hade en lång utläggning om hur livet kunde vara i Amerika. Amanda lyssnade storögt och förskräcktes över förhållandena för de svarta slaverna och eländet som inbördeskriget förde med sig. Men allra mest uppehöll han sig vid att berätta om det vanliga livet i städerna och hur han själv lyckosamt tjänat en förmögenhet.

”Jag ser att ni är mycket rik.” hennes blick svepte beundrande över kristallkronorna och den fina inredningen, ”tänk att ni ännu inte funnit en hustru att dela det med!” Hon log skämtsamt: ”Eller finns det måhända en dam i ert liv?”

Farbror Luc log tillbaka: ”Jag har ännu inte givit upp hoppet! Men det gäller att finna en dam som står ut med mina stora olater och underliga vanor. En vetenskapsman får nämligen försaka mycket och ägna mycken tid till studier och experiment. Hon får inte vara svartsjuk på min andra ”hustru”

vetenskapen.” Han mötte hennes blick. ”Måhända finns en sådan dam i Mijas?”

Amandas blick vek inte av i blyghet.

”Måhända... men inte alla damer har det rykte som en gentleman som ni förtjänar, eller kanske begär?”

Farbror Luc blev plötsligt allvarlig: ”Jag lyssnar inte på rykten, de baserar sig ofta på missförstånd och okunskap. Jag föredrar fakta. Visste ni förresten att infödingmännen i Söderhavet föredrar kvinnor som redan har ett utomäktenskapligt barn, särskilt en son?”

Nu blev Amanda generad. Hon tog en klunk vin och viftade med servetten för att svalka sig. ”Ni driver med mig, herr Rafael.”

”Inte alls, det är alldeles sant, det betyder jag å det bestämdaste.”

”Skulle ni vilja vara en infödingsman? Skulle ni inte ta illa vid er att äkta en sådan kvinna?”

”Verkligen intel!” skrattade Luc. ”Naturfolk må var primitiva, men de kan lära oss mycket om ett otvunget och naturligt sätt att umgås. Nej, jag är en vetenskapsman. Jag vill sålunda gärna ha bevis för saker och ting. Om en kvinna har fött en frisk och rask gosse, så är väl det ett bevis på att hon kan föda fler, eller hur?” Han såg först på Matteo, som inte lyssnade utan ägnade sig åt att peta tänderna, och sedan på Amanda som fortfarande var generad. ”och detta leder helt logiskt till

slutsatsen att en sådan kvinna är att föredraga framför en vars förmåga är okänd.”

När middagen var över föreslog farbror Luc att vi skulle spela ett parti whist i biblioteket, men Amanda avböjde artig och hälsade att hon måste gå hem med Matteo eftersom det var skoldag i morgon. ”Men gärna en annan gång! Jag skulle gärna vilja spela ett parti whist med er herr Rafael. Ja, mycket gärna till och med!”

Farbror Luc sken upp. ”Då får jag be er återkomma vid ett annat tillfälle, kanske på lördag inför festivalen?”

Hon bugade avmätt: ”Jag tackar ja, herr Rafael. Det skulle vara synnerligen trevligt!”

”Då säger vi det!” Farbror Luc gnuggade förtjust händerna, men i mitt hjärta drog motstridiga känslor fram. Om vi skulle bringa den vidrige magister Rodrigo om daga vore det inte bra att ha för många vuxna i närheten som kunde lägga sig i när man skulle befinna sig på en viss plats. Jag hoppades verkligen att våra planer inte skulle behöva förverkligas, men om...

Matteo var så trött att han endast med svårighet kunde resa sig ur stolen, men snart var mor och son på väg hemåt igen.

Farbror Luc lade handen på min axel och tryckte mig vänligt men hårt mot sin sida där vi såg efter vagnen som försvann i natten.

”En rasande grann kvinna, den där fröken Vasques. En rasande grann kvinna med en duktig och tjänstvillig son!”

DET AVHUGGNA HUVUDET

Varje skoldag kändes som en evighet. Både jag och Matteo såg till att göra våra läxor ordentligt och förhörde varandra på bibelverserna vi skulle kunna utantill för att inte få stryk. Det svåra skulle bli fredagen med historiaförhöret. Vi läste i boken ”Landet stolta historia” om hur det gick till när de grymma morerna fördrevs ut i havet och om de kristna hjältarna som med Guds hjälp besegrade de vantrogna. Några av morerna var innerst inne goda och omvände sig till den sanna tron. Dessa goda människor fick stanna kvar och utgjorde förfäder till många av Mijas invånare.

”Tror du jag är morisk?” skrattade Matteo. Jag granskade honom noga. Han såg ut som vem som helst: Mörkbrunt, ganska långt, lite lockigt hår; så bruna ögon att de föreföll svarta; lite mörkare hy än vad jag hade...

”Du ser helt vanlig ut”, konstaterade jag eftertänksamt. ”Kanske har du morer i släkten, men jag trodde att de var mer annorlunda till utseendet än vi kristna, att de såg vilda och grymma ut på något sätt.”

Vi studerade bilderna i boken, teckningar på arga män med kroksablar; krokiga näsor; spetsiga skägg; turbaner och runda sköldar med en lång, otäck pigg i mitten. Matteo såg verkligen inte ut som en av dessa... Bilderna på de kristna segrarna var

helt annorlunda. De var långa, rakryggade män med eleganta ringbrynjor, vackra fanor och slanka svärd. De benådade generöst de morer som var kloka nog att ge upp inför ljusets härar och överge sin falska lära.

”Jag vill helst vara en sådan!” sade jag och visade med fingret på en nobel riddare. ”Då är jag en av morerna”, hävdade Matteo bestämt ”men en kristen!” Vi skrattade båda två åt denna fantasi, djupt tacksamma för att ännu en skoldag var över och att inget värre utdelats än örffilar, och det var ju inte stryk på riktigt, det räknades icke.

Matteo följde med mig hem, där vi till vår överraskning mötte sotaren Lucien på väg nedför trappan med kula och borstar. Han hade tydligen rengjort husets spisar och skorstenar. Han sken upp när han såg oss:

”Åh, Matteo och... och...” han kunde inte erinra sig mitt namn. ”Alfonzo!” ropade jag.

”Ja, Alfonso var det! Så unge herrn bor i ett hus av denna höga klass? Jag måste säga att det bara är några få hus här i Mijas som har så fina och moderna spisar!”

Farbror Luc kom ut och tackade sotaren för väl utför arbete och gav honom några mynt i betalning. Han blinkade mot oss och plockade fram ett extra mynt ur börsen som han lade i Luciens sotiga handflata. Sotaren bugade djupt, log ett bländvitt leende och tackade så mycket för generositeten. Därefter försökte han klappa Matteo på baskern, men min vän duckade och skrattade eftersom han tyckte Lucien var för

smutsig. Snart hade han suttit upp på mulåsnan och klapprande ridit sin väg.

”Han är rolig och snäll”, sade Matteo.

”Ja, verkligen. Han tycker att du borde bli sotare precis som han.”

”Det vore kanske bra, men lite för smutsigt när man tänker efter!” svarade Matteo. ”Han flörtar med mamma men hon vill nog inte tvätta hans kläder!”

”Jaså... det säger du Matteo... Uppvaktar han fröken Amanda?” Farbror Luc var plötsligt intresserad.

”Ja, hon tycker visst att han är rolig och snäll, men önskar nog att han friade någon gång om han menade allvar. Man vet inte med Lucien, han är så skämtsam!” Matteo blev plötsligt tankfull.

”Jag tror inte att morfar skulle ge sin tillåtelse... Han hälsar knappt på oss när vi råkar mötas. Han vill inte veta av mig.”

Farbror Luc satte sig på huk och såg in i Matteos ledsna ögon. ”När den rätte anhåller om din mors hand lovar jag att han kommer att ge sin tillåtelse.” Till min stora förvåning omfamnade han plötsligt Matteo som efter en inledande tvekan återgäldade hans ömhet som om han vore en nära familjemedlem. En lång stund kramade de varandra på detta ovanligt varma och kärleksfulla sätt. Jag blev inte alls svart-sjuk, men undrande över detta, för farbror Luc, så ovanliga känsloutbrott.

En stund senare kalasade Matteo och jag på varsin apelsin i svalkan från de höga pinjeträden. Våra steg förde oss av en tillfällighet närmare den skuggigaste platsen i dungen, precis den plats där iskällarens mossiga lilla hus var beläget. Matteo kände på den låga dörrens handtag. En ordentlig järnhasp var fördragen. Matteos nyfikna fingrar förde den med viss svårighet åt sidan.

”Skall vi gå in?”

Jag kunde inte se någon anledning till att vi inte skulle göra det, men kände ändå en viss nervositet med tanke på min obehagliga upplevelse då jag senast steg ned i en källare. Det lilla mossiga stenhuset var dock byggt ovan jord, även om det benämndes ”iskällare”. Jag tog mod till mig.

Matteo drog upp dörren, den var ganska trög och slöt tätt mot karmen. Där innanför möttes vi av ännu en tjock och låg ekdörr som öppnades inåt. Matteo knuffade upp den och kall luft slog emot oss. I ljuset från dörröppningen kunde vi urskilja ett mörkt litet rum med ett gammalt golv av blanknötta grovt tillhuggna stenplattor. Rester av sågspån och halm var spridda över golvet och hade samlats kring väggarna i små högar. Vi tog försiktigt några steg in i dunklet.

”Det är kallt på golvet”, huttrade Matteo som ju var barfota.

Vi såg oss omkring och upptäckte att det hängde kedjor från taket, två stänger och ett dussin stora järnkrokar. Att urskilja några detaljer var svårt. Jag slog huvudet i en av kedjorna och kunde då smärtsamt konstatera att den var försedd med ett

grovt hänglås, det gav rummet en skrämmande atmosfär av medeltida fängelsehåla. Mitt på golvet kunde vi skymta ett stort, runt trälock med två mässingshandtag, lagom för att två personer skulle kunna lyfta det åt sidan. Våra blickar möttes. Matteos ögon glimmade när han föll på knä vid locket och lade sina solbruna händer på det ena handtaget.

”Vad kallt det är!” utropade han och drog tillbaka dem. Jag kände försiktigt, det var sannerligen oerhört kallt.

”Det måste vara där nere som isen finns.”

Jag vet inte varför jag gjorde det jag nu gjorde, men det handlade väl om unga pojkars nyfikenhet som ofta strider mot och besegrar det lilla förnuft de trots allt har. Jag började att med Matteos hjälp dra det tunga locket åt sidan. Det ekade nerifrån den mörka öppningen och ett iskallt drag strömmade upp. Hålet liknade en brunn vars kolsvarta botten var omöjlig att urskilja. Matteo lutade sig ut över den och famlade med handen runt öppningen. Han fann nästan omedelbart ett handtag. ”Jag tror att det är en stegpinne av järn... Man kan nog klättra ned här...”

”Du är galen! Varför skulle vi göra det?”

Matteo ryckte på axlarna i dunklet.

”Spännande att se vad som finns där nere...?”

”Vi har ju ingen lampa och det är förfärligt kallt!”

Mer hann jag inte säga förrän ytterdörren med en våldsam smäll slog igen och vi befann oss i becksvart mörker. Det

kändes som om mitt hjärta hade stannat; jag höll andan och Matteo fnittrade nervöst.

”Hoppsan!” sade han. ”Akta dig så att du inte trillar i brunnen!”

Iskylan i luften spred sig till mitt bröst när jag hörde ett svagt ljud nedifrån avgrunden. Jag ville rusa mot dörren ut i ljuset men mina ben lydde inte, jag var förlamad av fruktan.

”Hörde du?” viskade Matteo förskrämt.

Då var det inte inbillning, jag hörde det igen, ljudet av en sten som rullade längs en brant och drog med sig flera mindre stenar. Det måste vara ett stort tomrum där nere, en vidsträckt grottsal med tanke på ekot som fortplantade sig upp genom brunnen. Lukten av svamp och något annat odefinierbart, fick håret att resa sig på huvudet och huden att knottas.

”Vi måste ut!” väste jag. ”Vi måste ut härifrån!”

Matteo tumlade omkull i mörkret och kastade sig mot porten. Han dunkade och tryckte, men den gav inte vika. Jag lyckades slita mig ur brunnen köldgrepp och liksom Matteo kasta mig mot utgången. Vi kolliderade, skrek och föll, var genast på benen igen och bultade och tryckte allt vad vi förmådde mot den bastanta porten, men våra fötter gled mot golvet som var halt av sågspån och halm.

Svamplukten blev plötsligt starkare och närvaron av en vilja som jag kände igen från mina mardrömmar. Vi hade stört någonting, och detta ”någonting” var nu på väg upp ur avgrunden för att hämnas. Plötsligt insåg jag vad vi gjorde för

fel: ”Drag Matteo! Tryck inte, drag!” Genast öppnade sig dörren och vi rusade likt två likbleka grottvarelser ut i eftermiddagshettan och kastade oss ned i skydd bakom ett pinjetråd, nervöst spanande mot den olycksbådande dörröppningen.

Här ute var det en helt annan värld, fåglarna sjöng och syrorna spelade.

Jag ryckte till när Matteos avhuggna huvud med förvånat uppspärrade ögon rullade iväg. Men han satt ju bredvid mig livs levande om än något skärrad. Det hade bara varit en stor pinjekotte som fallit till marken och studsat bort över den torra mattan av barr.

Dörrhålet blickade mot oss likt ett kraniums ögonhåla vars köttsliga del för länge sedan ruttnat bort. Ändå förmådde det stirra mot betraktaren och skoningslöst påminna om livets obönhörliga förgänglighet.

”Vad hände där inne?”

”Jag vet inte...” svarade Matteo och tryckte sig lite närmare mig så att våra axlar möttes. Han var tydligen inte lika orädd som han ibland låtsades. En lång stund betraktade vi dörren och förväntade oss att någonting otäckt skulle visa sig, tränga ut i verkligheten och skrämma livet ur oss, men inget dylikt skedde. Öppningen förblev tyst och mörk. ”Det finns någonting där nere i djupet”, sade jag.

Matteo svarade genom att nicka.

”Jag skall aldrig mer gå in där! Aldrig, aldrig, aldrig!”

”Vi måste stänga dörren”, viskade jag hest, ”så att det inte kan komma ut!”

Matteo ruskade våldsamt på huvudet.

Jag tog fram radbandet och vi bad rosenkransen tillsammans. Våra röster darrade av, våra stämmor var ljusa och svaga. Jag kysste krucifixet och räckte det åt Matteo som gjorde likadant. Därefter tog vi mod till oss och gick långsamt, steg för steg fram till dörröppningen igen. Den underjordiska ky-lan och svamplukten strömmade mot oss.

”Pang!” Dörren slog igen med en våldsam smäll utan att vi vidrört den. I ett plötsligt ögonblick av hjältemod kastade jag mig fram och sköt för haspen. Den var låst! Dörren var äntligen låst! Vi sprang därifrån så fort våra ben bar oss och vilade inte förrän vi nådde husets trygga solvarma trappsteg.

”Den heliga madonnan beskyddade oss, hon gjorde verkligen det!” flåsade jag.

Det skramlade i hallen och porten öppnades.

”Men vad ni ser busiga ut, vad har ni nu hittat på?” undrade Barbara.

”Inget!” sade jag.

”Nej, inget särskilt!” sade Matteo

”Du har sågspån på kläderna”, påpekade hon.

På mina svarta byxor var sågspånen väldigt synliga, de fastnade ordentligt i den tunna ullen vilket jag märkte nu när jag försökte borsta dem rena med händerna.

”Ni ser verkligen dammiga och svettiga ut båda två, vad sägs om att ni tar er ett bad? Jag har precis tvättat men det finns gott om varmvatten över.”

Jag tyckte att det var helt onödigt och hade ingen lust, men Matteo ville av någon outgrundlig anledning gärna bada. Han var oerhört fascinerad av vår varmvattenkran och karet i den fina badstuga och tycktes genast glömma den rädsla som nyss jagat oss. Jag påverkades av hans entusiasm och snart satt vi med ryggar mot var sin ände av badkaret. Barbara skrubbad oss rena med tvål och rotborste. Vattnet var hett och Matteo hävdade att han aldrig badat i så här mycket varmvatten på en och samma gång förut. Han stänkte på mig så att det av misstag tillika hamnade några droppar på Barbara. Som straff började hon hårdhänt att tvätta hans hår, trots hans ljudliga protester över att tvålvalet sved i ögonen. Efter att hon skrubbat och tvättat oss båda två, satt vi där utmattade men ganska nöjda med endast våra huvuden över den löddrande vattenytan. Vi lutade nackarna mot badkarets mjukt rundade kanter. Det var så skönt att vi nästan somnade för våra skräckupplevelser hade tvättats bort tillsammans med lorten.

Barbara lämnade oss ensamma en stund och Matteo sträckte fram sin hand. När jag tog den i min sade han leende.

”Du är som en bror för mig.”

Jag log tillbaka: ”Du med!” men blev allvarlig.

”Det bor någonting i grottorna under huset.”

Matteos ögon var tankfulla.

”Det är därför farbror Luc har en laddad revolver i källaren...”

Jag stirrade förskräckt.

”Du menar att min farbror känner till det som finns där nere?”

Han nickade.

”Självklart, visst gör han det!”

Jag trodde inte på honom.

”Men då skulle han ju inte låta mig vara där nere alls! Då skulle dörren alltid vara låst och han skulle inte lämna nyckeln där vi kunde finna den!”

Matteo såg upp i taket och lät blicken svepa över de fina träslagen och det mönstrade kaklet.

”Din farbror är så snäll, jag älskar honom! Han skulle aldrig låta oss hamna i fara. Varför är det då olåst?” tänkte han högt.

”Därför att han inget vet!” sade jag irriterat.

Matteo spände blicken i mig.

”Nej, därför att han inte är rädd, för att han vet allt om det som bor i grottorna och det är inget farligt!”

”Men du sade nyss att han hade revolvren där... Varför skulle han ha ett laddat vapen om det inte var farligt?”

Matteo funderade. Det stämde ju inte med tanken på att farbror Luc inte var rädd. Matteo hade nu motsagt sig själv och försökte frustrerat inse hur det hela hängde ihop. Till slut gav han upp och lutade sig tillbaka med en suck.

Plötsligt sken han upp.

”Måhända kan vi fråga farbror Luc?”

Vid dessa ord drabbades jag av stor tveksamhet. Det som fanns nere i källaren kanske bara skulle visa sig vara stora råttor, fladdermöss eller något liknande som luktade illa och orsakade märkliga ljud. Samtidigt hade jag ju sett en mörk apliknande varelse bestiga Mijas klippa om natten... Hade det bara varit en underlig dröm? Minnet av det hade redan bleknat och var svårt att återkalla. Farbror Luc kanske skulle tycka att jag var barnslig eller galen om jag berättade detta? Kanske skulle han få rätt; att jag var galen?

”Tycker du att jag är galen?”

Han daskade mig i huvudet med rotborsten och skrattade.

”Ja, min bror, helt tokig!”

I det ögonblicket kom Barbara in med varsin handduk åt oss. Vi drog ut proppen och Matteo fascinerades över hur badvattnet bildade en virvel när det med ett sörplande ljud tömdes ut genom röret och via den sinnrika ledningen rann ut i grönsakslandet.

På tvättlinan utanför fladdrade vita lakan och även våra kläder som Barbara tydligen tvättat när vi låg i badet. Med handdukarna kring höfterna och käppar i händerna jagade vi varandra och slog och fåktades som vore vi morer och riddare till dess den heta solen och vinden torkat även oss och bränt bort varje tanke på underjordens mysterier.

AMANDAS SORG

Visst är det så, min vän, att vi stundom förfäras över de ting och händelser som skildras i dagstidningarna? Lugnt och stilla vaknar vi upp en morgon, får kaffet serverat av tjänstefolket, brer marmelad på brödet och vecklar upp morgontidningen (Ja, om du liksom jag har ovanan att läsa tidningen vid frukostbordet. Trycksvärtan tycks ju alltid hamna på bordsduken till husmoderns förtret.) och sedan upptäcker vi att något förfärligt har skett som får oss att förlora aptiten. Detta kan vara särdeles lätt hänt om vi brett blodliknande röd marmelad, exempelvis med vinbär över det vita brödet...

Nåja, nu skall jag förtälja om den allra första gången jag blev verkligt chockerad av det morgontidningen visade sig innehålla.

Jag läste den emellertid inte vid frukostbordet, det skulle farbror Luc aldrig tillåtit, utan först under eftermiddagen.

Jag var på ett mycket gott humör eftersom vare sig mar-
drömmar eller magister Rodrigo plågat mig under de senaste dagarna. Hoppet var stort att vi skulle slippa genomföra vår edsvurna plan under den kommande helgen. Det var ju endast en enda skoldag kvar innan karnevalsfestligheterna inleddes under lördagen och kulminerade under söndagen med den stora Madonnaprocessionen.

Men när jag öppnade dagstidningen blev jag förtvivlad.

”Sotare mördad av okänd gärningsman.”

Så löd den förfärliga rubriken och fortsättningen var inte bättre: Stackars Lucien. Någon hade dödat honom i hans hem i San Sebastian genom att slå ihjäl honom med hans eget lod, den där tunga järnkulan som hörde till sotarens utrustning. Lucien hade lyckligtvis ingen fru eller några barn, men väl fem sörjande syskon och åldrande föräldrar. Vem ville honom illa, en fattig sotare som inte ägde någonting värt att stjäla?

Polisen hade inga spår efter gärningsmannen och det fanns heller inga vittnen som kunde peka ut någon skyldig. Däremot försäkrade sotargillet att andra yrkesmän skulle ta över hans område så att skorstenarna även i fortsättningen förblev fejade.

Kände Amanda och Matteo till detta? Jag visste att de inte hade råd att köpa någon tidning, men nyheter sprider sig förvånansvärt fort när det gällde mord och groteska händelser.

Med tidningen i handen skyndade jag mig allt jag kunde hela vägen tillbaka upp till Mijas och mina kära vänners hem. När jag andfådd och blöt av svett rusade in på gården förstod jag att de redan visste. Amanda tvättade och grät. Tårar och såpvatten blandades i den rykande grytan. Matteo satt på trappsteget till deras hem med huvudet i händerna.

Hon såg tidningen i min hand och snyftade:

”Det är fruktansvärt. Varför, varför?” Hon rörde med kåpen i grytan, torkade tårarna med baksidan av handen.

”Han var snäll, en slarver kanske, men snäll! Det fanns inget ont hos honom!”

Jag såg att förlusten av Lucien också innebar något djupare, att hoppet för Amanda att bli en ärbär kvinna och Matteo att få en styvfar, plötsligt hade tagits ifrån dem. Sorgen av att mista en trevlig bekantskap förstärktes, ja mångfaldigades av att det spirande hoppet om en ordnad framtid nu bokstavligen krossats.

Efter att ha sagt några tafatta ord om hur hemskt det var och att jag beklagade sorgen, gick jag därifrån. Det fanns inte mycket mer att göra. Matteo ville vara ifred med sin mor och hade ingen lust att följa med.

Vid middagen tog jag upp det som skett med min farbror Luc som också tyckte att det hela var djupt tragiskt. ”Han var dessutom en utmärkt sotare som väl utförde sitt arbete. Jag tror att jag skall skänka en slant till begravningskostnaden eftersom vi kände honom lite grann.” Jag höll med farbror Luc att detta var en mycket god och hedervärd handling. ”Det är det rätta att göra när ett sådant illdåd utförts mot ens egen sotare.”

Han kallade till sig Barbara och bad henne att dessutom göra i ordning en korg med mat och vin till fröken Amanda och unge herr Matteo. ”De kan behöva lite tröst vid en stund som denna.”

Barbara plockade omedelbart ihop det bästa hon hade hemma och skickade genast iväg kusken med matkorgen.

Han ligger och sover fridfullt i sängen på sin enkla halm-madrass. Jag känner styrkan i min egen kropp, den oerhörda otyglade styrkan, och i min hand svänger lodets järnkula från sin kätting likt en dödspendel. Jag vet att mannen framför mig heter Lucien och att han måste förgöras. I detta ögonblick är han inte längre svart och sotig utan rentvättad och ser ung och fridfull ut, knappt myndig. Jag tvekar först, men vet att det är för den goda sakens skull, för den man som givit mig livet åter, han som givit mig nattens styrka och frihet, han som ger mig verktyg att hämnas de oförrätter som fortfarande bränner i mitt inre. Med en kraftfull sving träffar järnkulan Luciens huvud. Kraften är så stor att hjässan spräcks och kulan tränger in så att endast kättingen sticker ut. Likt en grå, sävlig snigel glider en liten slamsa av hans hjärna nedför rakspegelns glänsande yta.

Det är med denna bild för min inre syn som jag vaknade upp ångestfylld, sparkade och kämpade för att trassla mina ben ur lakanens grepp och ryckte till mig radbandet för att om möjligt lugna mina nerver med dess välbekanta välsignande trygghet.

”Precis som i tidningen”, tänkte jag. ”Det fasansfulla dådet förföljer mig till och med i mina drömmar.”

Efter en stund blev jag lugn igen och hjärtat återgick till sin normala rytm men det var svårt att somna om.

Jag tänkte att det nu endast är fredagen kvar, min långa fredag i väntan på skoldagens slut, med hoppet om att magistern inte skulle misshandla oss. Annars måste blodseden uppfyllas innan söndagen blivit afton. Jag mindes hur jag och Matteo blandade blodet och hur en droppe föll i det heliga vattnet, en kraftfull ed som inte kunde upphävas.

Slutligen måste jag ändå ha slumrat till, ty rummet badade i blodrött olycksbådande gryningsljus. Tuppen gol tre gånger och kallade mig till den långa fredagens ovälkomna morgon. Det gick inte längre att förneka att den avgörande stunden var inne.

Golvuret i klassrummet tickade sakta. Klockan tio hade passerat, klockan elva närmade sig, klockan tolv skulle vår frihetstimme klämta. Rodrigo patrullerade rummet fram och åter likt en fångvaktare, men istället för ett gevär vilade spöet nonchalant på hans axel. Pojkarna kröp ihop i bänkarna när

han närmade sig, böjde sig över dem och såg hur långt de hade kommit i bibeltexten.

Plötsligt ropade han:

”Slå igen den heliga skrift och lägg den i edra bänkar.”

Vi gjorde genast som han befalld, skyndsamt men ändå tyst. Bänkklocken fick inte smälla och därför satte vi fingrarna emellan för att sedan försiktigt stänga dem så ljudlöst som det bara var möjligt.

”Vilket år befriades vårt land slutgiltigt från moreernas förtryck?”

Han pekade på mig.

Jag reste mig upp och sade med hög och klar stämma:

”År 1485, magister Rodrigo.”

”Korrekt, sitt ned.” Jag tyckte mig ana en viss besvikelse i hans blick, besvikelse över att jag lärt mig läxan, men han gick raskt vidare med nästa fråga.

Pojkarna klarade frågorna, vissa likbleka med darrande skräckslagna stämmor, andra på ett mer självsäkert sätt. Någon gång var det nära att Rodrigo lyfte sin käpp men det inträffade aldrig. Till slut var det endast Matteo kvar. Magistern spatserade leende fram till honom.

”Nu skall vi se om vår lilla bastard kan sin läxa. Jag vet nog att du är läskunnig. Få se om du dessutom varit flitig..

”Vad skilde moreernas religion från vår?”

Matteo såg trött ut, men han reste sig upp och besvarade frågan på det tydliga vis han skulle, ty vi hade båda två sett till att kunna vår historieläxa utan och innan.

”De är muhammedaner, magister Rodrigo. De förnekar den heliga katolska kyrkans eviga läror om treenigheten och påvens överhöghet.”

Rodrigo väjde fram och åter på hälarerna. Han slog käppen irriterat i handflatan några gånger och svarade:

”Det är korrekt, Matteo.”

Matteo skulle just sätta sig igen då Rodrigo sade:

”Nej, nej, jag är inte färdig med dig.”

Det blev nu fullkomligt dödstyst i rummet. Man kunde nästan höra en fluga krypa på fönsterbrädan, så stilla var det när vi höll andan av fruktan.

”Och vad exakt innebär treenighetsläran?”

Matteo såg förvirrad ut men svarade genast:

”Fadern, sonen och den heliga anden, tre personer i en gudom.”

”Det duger...” svarade Rodrigo. ”Vill du vara vänlig att öppna bänklöcket?”

Matteo öppnade omedelbart det slitna locket så att magistern kunde undersöka det lilla utrymmet där under. Det såg mycket prydligt ut och föremålen var placerade exakt på det sätt som magistern befallt, lika i varje bänk.

Klassen höll åter andan. Vad ville magistern? Jag kastade en blick på golvvuret och såg att det fortfarande var femtiofem

minuter kvar av skoldagen. Aldrig hade väl tiden runnit så sakta?

Längst till vänster var den svarta, nötta bibeln placerad. Till höger om denna fanns läseboken och historieboken travade. Historieboken var något större till formatet och därför placerad under läseboken. Längs till höger fanns skrivboken, bläckhornet, pennan och sandskålen. Närmast eleven fanns griffeltavlan med den smala griffeln. Vi använde mest griffel när vi skrev eftersom bläck och papper var dyrt. Magister Rodrigo granskade allt detta med största noggrannhet som om han sökte efter något som var felaktigt placerat, men allt var i sin ordning.

Han stängde åter locket, harklade sig och återtog sin plats vid katedern.

”Nu närmar sig en helg med stor festlighet och glädje då vi skall fira den gråtande madonnans högtid.” Han gjorde en paus och spände ögonen i oss.

”Tyvärr är det inte alla bland oss som vet att uppskatta den heliga jungfruns godhet och frälsarens rättfärdighet...”

”Jag gör det, jag gör det!” tänkte jag, men höll tyst.

”Det förekommer en hel del supande och osedlighet som alls inte passar denna högtid och som bidrar till att smutsa ned det rena budskap som den unga Claire bringat Mijas.” Han gick ett varv kring katedern. Spöet var nu en promenadkäpp som taktfast slog mot golvet.

”Helgen har till och med föregåtts av ett otäckt mord på sotaren Lucien som vi alla var bekanta med. Under fem strävsamma år har han sotat Mijas skorstenar och nu har hans ansikte krossats av hans eget sotarlod. Det var visst en förskräcklig syn enligt polismästaren. Förfärligt...”

Jag hörde Matteo flämta från sin plats några rader bakom mig och jag bad till Gud att magister Rodrigo skulle sluta plåga oss med sina utläggningar. Jag knäppte händerna så hårt att knogarna vitnade och blundade.

”Det sägs att endast kedjan stack ut ur hans sönderslagna huvud...”

Jag mådde intensivt illa. Han beskrev detaljerna i min mardröm och scenen spelades åter upp i mitt inre som om jag själv varit ett vittne till det fasansfulla; sett kulan och kättingen tränga ned genom skallen med ett groteskt dovt, vått ljud följt av rött och grått som till skillnad från lodet i stället välldde ut.

”Varför händer detta illdåd mitt ibland oss hederliga medborgare? Det är inte långsökt att tänka sig ett straff, eller hur? Kanske är det så att Lucien begått något olämpligt som gjort att synden sökt upp honom och givit honom det han förtjänade? Vad säger du Matteo? Rykten förtäljer att han alltid besökte er när han var här, trots att ni inte äger en egen spis utan har er enkla eldstad utomhus på gården.”

Alla pojkarna vände sig mot Matteo, även jag. Hans vanligtvis så vackra och solbruna ansikte var askgrått, och de i normala fall så glada ögonen; beslöjade av förtvivlan.

”Känner du Matteo till något skäl varför han skulle bli mördad på detta bestialiska vis?”

Jag såg att Matteo höll i sig i bänkklocket som om dess tyngd skulle kunna ge honom trygghet och stabilitet inför Rodrigos kalla okänslighet.

”Det kan inte vara lätt att vara utan far och att äga en moder med tvivelaktigt rykte som alltid får besök av sotaren, trots att hon inte har någon egen skorsten?”

Matteo var nu om möjligt än blekare.

”Har Matteo aldrig funderat över vem som kan vara din far? Kanske har du fantiserat och drömt om att det kunde vara en rik man som en dag erkänner sitt faderskap och skänker dig och din mor ett bättre liv? Har du måhända tänkt att det är en officer, en sjökaptan på resa i fjärran länder som en dag kommer åter och inser att han är far och sedan tar sitt ansvar och ger er ett anständigt hem och hans ryktbara namn?”

Matteo förblev tyst.

Rodrigo spatserade ännu ett varv kring katedern, uppenbart nöjd med sig själv.

”Eller är det så att sanningen är mindre ärorik? Att din mor slarvat med en fattig man och genom sitt oansvar förtjänat att bli förskjuten av sina stackars föräldrar? Har du tänkt på, Matteo, att det kanske är Lucien som var din köttslige far? Vad vet jag?”

När han sade detta drog samtliga pojkar efter andan i ett och samma tag, därefter följde några ögonblicks dödstystnad.

Matteo sjönk ihop på sin plats. Han begravde ansiktet i händerna och snyftade högljutt. Jag ville rusa dit, krama och trösta honom, säga att magister Rodrigo var en usel lögnare, men jag förblev sittande orörlig utan att säga ett ord och skämdes inombords över min feghet. Jag vände blicken mot Rodrigo. Han såg oerhört nöjd ut, ett leende spelade över läpparna.

”Jag beklagar sorgen, käre Matteo. Du kan ju inte hjälpa vad du har för slags föräldrar...”

Matteo snyftade än mer hjärtskärande med huvudet mot bänkklocket. Jag insåg då att detta inte var bättre än när vår gräslige magister lät oss stå med neddragna byxor och pannan mot katedern för att grymt piskas och förnedras inför de övriga. Magister Rodrigo piskade Matteos själ och känslor, om än inte hans kropp, och jag insåg att detta beredde honom stor tillfredsställelse.

”Nu vill jag ge er ledigt och önska er alla en välsignad och glad helg!”

Klassen reste sig upp och sade: ”Adjö magister Rodrigo.” Matteo rusade ut före oss andra. Jag skyndade efter och såg hur han försvann bort mot kyrkogården in bland gravstenarna.

Jag återfann honom sittande i skuggan av det gamla gravmonumentet. Knotor av skulpterad marmor utgjorde hans ryggstöd och bildade ett slags miserabel gloria kring hans bleka anletsdrag. Tårarna på hans kinder hade ännu inte tor-

kat. En trast sjöng och några duvor flög plötsligt upp när jag närmade mig.

Jag slog mig ned bredvid honom. Marmorn mot min rygg var kall och hård. Matteo torkade tårarna.

”Tror du att Lucien var min far?”

Jag visste uppriktigt sagt inte vad jag skulle tro, men jag sade ändå med eftertryck:

”Nej, inte alls! Han hade bara ett gott öga till din mor, hon är ju så vacker!”

Han vände sig mot mig med rödgråten blick.

”Är det så? Säg att det är så som du tror!”

Jag nickade. ”Ja, så tror jag, men du skall nog fråga din mor. Hon kommer alldeles säkert att berätta sanningen.”

Matteo knöt nävarna.

”Magister Rodrigo är ett svin, jag hatar honom!”

”Ja, han är hemsk!”

Vi förblev tysta några minuter. Jag lade min arm över Matteos axlar och han lutade sig mot mig. Jag kände att han darade lite som om han frös, trots hettan. Jag kysste ömt hans kind, det smakade salt av tårarna.

Han suckade förtvivlat:

”Lucien var min vän, min och mammas vän...”

”Jag vet.”

”Hur skulle han kunna vara min far, då hade han väl gift sig med mor?”

”Han var inte din far, han var er vän.”

Matteo plockade upp några gruskorn och började kasta prick med dessa mot en gammal sprucken stenurna som hörde till gravdekorationerna. Jag följde hans exempel och under en liten stund prickade vi urnan med våra små projektiler. De gjorde verkligen ingen skada på det tjocka godset, de var lika otillräckliga och maktlösa som vi var i klassrummet.

Matteo visade upp sin handflata som fortfarande hade ett litet märke efter vårt blodsblandande. Även jag visade upp min hand.

”Han skall dö!” sade Matteo.

Jag nickade och svarade:

”Jag förstår. Han slog oss inte med käppen, men han slog dig med sina grymma ord.”

Nu var beslutet taget, nu fanns det ingen återvändo. Matteo lade händerna på mina axlar och såg djupt in i mina ögon. Hans var allvarliga och svarta likt bottenlösa brunnar.

”Du måste låta mig göra det”, sade han.

”Vad menar du?”

”Jag vill skjuta honom, jag vill trycka på avtryckaren!”

Jag förstod. Han fick gärna göra det. Det var han som hade störst anledning och det var inte mer än rätt att han också fick hämnas.

Vi började lågmält samtala om hur det skulle gå till, hur vår plan i detalj skulle utformas. Vi var inte längre vanliga skolpojkar, vi var lönnmördare på väg att genomföra vår dia-

boliska plan, vårt uppdrag som drevs av desperation och hat mot vår gemensamme plågoande.

Vi kom överens om att jag skulle hämta revolvern, gömma den under mina kläder och att vi skulle försöka skjuta honom vid midnatt, då saluten avfyrades från det Moriska tornet med en gammal kanon. Dessa kanonader, tillsammans med oväsendet från festande bybor och orkestern, borde dölja revolverskottet. Rodrigo bodde vid torget i ett av de fina äldre husen, det med den bruna träbalkongen. För att komma till hans bostad fick man gå in genom en dörr på bottenvåningen, passera ingången till hans hushållerska som bodde under honom och gå uppför en smal trappa till övervåningen. Där fanns det tre lägenheter; den längst till höger var magister Rodrigos. Från bottenvåningen fanns det dessutom ytterligare en utgång som vette mot bakgården. Vi beslöt oss för att försöka smyga in genom denna, gå upp till magistern när orkestern spelade som värst, gå in i lägenheten och skjuta honom och sedan fly tillbaka ut i folkvimlet samma väg som vi anlänt. Om dörren till lägenheten var låst, vilket för övrigt verkade helt osannolikt, skulle vi knacka på och skjuta honom genast han öppnade. Detta var mer riskabelt eftersom grannarna lättare kunde höra skottet, men vi hoppades att de inte skulle vara hemma utan upptagna med festligheterna på gatorna.

”Men varför skulle då Rodrigo vara hemma?” undrade jag. Matteo skrattade glädjelöst.

”Rodrigo går aldrig på fester. Han brukar bara stå där uppe på sin balkong och stirra ogillande på alla glada människor. Han avskyr sång och lycka! Han hatar det!”

Jag ruskade oförstående på huvudet.

”Magister Rodrigo är inte som andra. Han kan inte vara någon riktig människa. Kanske är han en demon i mänsklig skepnad?”

”Nej, han är ingen människa! Han förtjänar det vi skall ge honom!” sade Matteo oförsonligt. ”Det kan väl inte ens räknas som mord när han inte är en riktig människa?”

Vi bestämde att jag skulle vara iklädd min fina kostym och att jag skulle bära revolvern med den långa pipan nedstucken i det ena byxbenet. Ingen skulle lägga märke till det i folkvimmellet även om pipan nästan nådde min knäled.

”Men tänk om bjudningen hemma hos oss håller på så länge att vi inte kan smita ifrån?”

”Jag kan låtsas var trött”, sade Matteo. ”Då måste vi gå hem och mamma lämnar mig nog för att själv kunna se festligheterna på närmare håll. Hon har alltid tyckt om Den gråtande madonnans högtid. Så fort hon gått smiter jag ut och träffar dig på Rodrigos bakgård.”

När vi smidit våra mörka planer skildes vi åt, inte skrattande och leende som annars, utan med tyngden och allvaret av att äga ett viktigt och farligt uppdrag, avspegla sig i våra ansikten och hållning.

Hemma hade farbror Luc lagt upp en skottkärra med kol invid ångmaskinen. Det verkade som om han tänkte göra ett av sina experiment igen för han justerade remmen till elektricitetsmaskinen så att den skulle vara lagom hårt spänd.

Men när jag berättat för honom hur elak magister Rodrigo varit mot Matteo, slutade han genast med sina förberedelser och satte sig ned på en pall för att lyssna. Han suckade bedrövat och skakade långsamt på huvudet.

”Inte tror jag att Lucien var Matteos far. Dessa fantasifulla spekulationer utgöt magistern enbart för att göra Matteo ledsen, när han funnit att pojken mycket väl kunde sin läxa och han inte hade något att anklaga honom för. Det är i själva verket magister Rodrigo som behöver lära sig en läxa!” När han sade dessa ord kände jag hur pulsen steg och att jag rodnade. Det var i det ögonblicket som om farbror Luc läst mina tankar och jag kände mig avslöjad och nervös att han skulle lägga märke till det.

”Hur, hur då?” stammade jag.

Farbror Luc fixerade mig med blicken. ”Onda människor får sitt straff till slut. De drar till sig hämnden precis som magnetisk järnmalm drar till sig ett knivblad.”

”Eller en pistolkula!” försökte jag djärvt.

Han skrattade. ”En pistolkula är av bly och är därför ej magnetisk, men jag förstår vad du menar. Precis som du säger är det... eller en pistolkula...”

Farbror Luc klappade mig på kinden och log uppmuntran-
de.

”Oroa dig inte. Det kommer att gå bra. Nu skall vi vara glada och tänka på den trevliga tillställningen i morgon.”

”Farbror menar festivalen?”

”Nej, jag struntar i den. Jag talar om vår middag med efterföljande whistparti. En möjlighet för våra familjer att bekanta oss närmare med varandra.”

Jag försökte att le, men det såg säkert tämligen konstlat ut.

”Se, så! Gaska upp dig nu. I morgon blir en dag vi aldrig kommer att glömma!”

De orden skulle sannerligen visa sig vara profetiska.

ATTENTATET

När jag nu kommer till denna del av min historia känner jag att vi kan behöva något stärkande. Föredrar ni cognac eller kanske whisky? Själv tar jag en whisky, den där franska sörjan har jag aldrig tyckt om.

Nåja, så fort min farbror var utom synhåll, denna ödesdigra lördagseftermiddag, smet jag ned i källaren. Nyckeln var fortfarande placerad ovanpå revolverns skinn. Jag lade den åt sidan, tog fram vapnet, placerade en träbit med ungefär samma storlek som revolvern i skinnet och lade tillbaka nyckeln ovanpå det hela. Om man inte visste att revolvern saknades skulle man aldrig tänka på det, ens om man hämtade nyckeln. Därefter stoppade jag vapnet i byxbenet och skyndade med viss svårighet (vapnet gjorde att det var besvärligt att gå naturligt) upp till mitt rum där jag gömde det under sängen.

Tiden gick oerhört långsamt. Jag fördrev den genom att likt en osalig ande vandra över ägorna. Den enda platsen jag undvek var iskällaren och dess olycksbådande ingång. I stallet var det däremot torrt och fint. Kusken hade lagt ut nytt hö dagen till ära, putsat vagnen och var i färd med att städa hönshuset. Jag såg att han vinglade en smula, han hade som vanligt druckit för mycket. När han fick syn på mig rätade han på ryggen och log. Han lutade sig mot sopkvasten, borstade med

handen bort några halmstrån som fastnat på hans skjorta och frågade:

”Unge herrn är finklädd ser jag. Skall ni upp till Mijas och fira i kväll?”

”Nej, det tror jag inte. Matteo och fröken Vasques kommer på besök. Skall inte du hämta dem?”

Han skakade långsamt på huvudet. ”Inte i kväll. Jag har fått ledigt och tänker dra mig uppåt festligheterna genast jag är färdig här. Det är dessutom hopplöst att köra vagnen längs de smala gatorna för all trängsel och alla bord som står i vägen. Jag tänkte i stället sitta vid ett av de där borden och själv vara en del av trängseln och skåla för den Gråtande Madonnan.” Han skrockade nöjt och jag insåg att han nog skulle dricka så mycket att det var tveksamt om han skulle hitta hem igen.

”Jag önskar dig en trevlig kväll!” sade jag hjärtligt.

”Tack unge herrn! Det kommer att bli en uppsluppen afton, sanna mina ord!”

Efter att ha suttit en stund vid amfiteatern, började jag för mitt nöjes skull att se hur långt jag kunde hoppa från de urgamla trappstegsliknande sittplatserna. Två steg var inget problem, ej heller tre eller fyra. Att hoppa fem steg var en utmaning och jag var tvungen att ta emot mig med händerna för att inte falla omkull. Jag klättrade högst upp på amfiteatern och besteg några klippor som fanns i amfiteaterns bakre del där den var som allra brantast. De gamla romarna hade inte brytt sig om att hugga bort dem, antagligen för att det

inte behövdes och för att de var dekorativa. Bortom dessa uppskjutande klippor höjde sig berget som Mijas var byggt på; tvärbrant reste sig klippväggen endast avbruten av enstaka håligheter, hyllor och vindpinade småbuskar och träd som lyckats hålla sig kvar.

Man hade en fin utsikt från amfiteaterns topp. Eftersom jag befann mig på jämnhöjd med hustaket kunde jag se parkens träd, de höga pinjetallarna, samt ana att den blå himlen längre ned förenade sig med det oändliga havets azurdyningar. Jag höll under ett ögonblick på att förlora balansen, förmodligen till följd av den svindlande vyn och kastade blicken nedåt för att återfå den. Klippan jag klättrat upp på hade en bred och flat översida. Måhända hade barn bestigit denna sten även i forna dagar för att bättre kunna se skådespelen? Det jag fick syn på hade dock ingenting att göra med några skådespel; en mörk skugga bland klipporna närmare bergväggen. Jag ställde mig på kanten och stirrade. Där nedanför klippans fot tycktes det vara en öppning i marken mellan stenblocken, en spricka som gick rakt ned i underjorden. Kunde det vara en grotta? Jag hade inte tidigare upptäckt den eftersom den var ytterst svår att se och endast kunde upptäckas här uppifrån eller om man klättrade omkring bland stenblocken och råkade kliva ned på precis rätt plats.

Min nyfikenhet överbryggade den lilla rädsla jag hade för att halka och snart befann jag mig på kanten av öppningen. Det var verkligen en grotta, ett schakt, kanske resterna av en

gruva? Jag insåg då att den förmodligen stod i förbindelse med källaren och de andra gångarna och grottorna som fanns under huset och jag drabbades av en viss oro. Oron stegrades plötsligt till intensiv ångest. ”Beskydda mig heliga jungfru!” mumlade jag och skyndade med klappande hjärta därifrån genom att hoppa från stenblock till stenblock, till dess jag åter befann mig i trygghet på gården. Inget ont hade drabbat mig, inte ens ett skrämmande ljud eller obehaglig lukt. Ändå var jag tacksam över att ha kommit undan som om ”det där” hade väntat på mig i grottan, låtit mig upptäcka dess ingång för att jag i mitt ungdomliga oförstånd skulle komma helt nära och låta mig snärjas.

I takt med att skymningen föll - steg ljudet av musikanter, glada sånger och festande människor från Mijas berg. Det hördes ända ned till vårt hus. Kusken hade placerat ut oljelampor på stavar längs infartsvägen till vår gård. Det såg verkligen festligt ut och nattfjärilarna kretsade kring blossen likt små lysande änglar i försök att konkurrera med himlens stjärnor som denna kväll lyste klarare än någonsin.

Barbara hade arbetat hela dagen med att laga mat.

”Vid den Gråtande Madonnans fest duger endast det bästa!” sade hon vid upprepade tillfällen under eftermiddagen, förmodligen för att sporra sig själv inför allt extra arbete. Brödet hade hon köpt av bagaren, men allt det övriga hade hon själv med sin stora skicklighet tillagat.

Amanda var som vanligt bländande vacker i sin ljusa klänning. Hon hade försökt att göra Matteo fin genom att knyta en blå kravatt kring hans skjortkrage. Den hade redan blivit sned och hon försökte då och då knyta om den men gav till sist upp. På fötterna bar Matteo, kvällen till ära, mina gamla sandaler som han fått ärva. Det verkade som om Amanda hade lagat och putsat upp dem, för de såg finare ut på honom än vad de någonsin gjort på mig.

Farbror Luc var nöjd med det han såg. Han kysste henne på handen när de anlät och eskorterade dem högst belevat till matbordet. Jag var otroligt nervös och kunde inte sitta still förrän vi alla var bänkade vid festbordet omgärdade av paradiska dofter, silverkandelabrar med glimmande stearinljus och glittrande kristall.

Amanda och farbror Luc var glada och uppsluppna och lät sig väl smaka av allt som bordet kunde erbjuda. Jag och Matteo växlade allvarliga blickar, petade i maten och drack vatten utan den minsta vindroppe som smaksättare.

Med tanke på hur vi proppat i oss förra gången undrade Barbara om vi ogillade hennes kokkonst? Vi försäkrade att maten var mycket god, men att vi inte var så hungriga. Hon iakttog oss misstänksamt resten av kvällen. Jag tror att hon anade att något var på gång.

När vi till slut ätit färdigt och gjorde oss redo för det där whistspelet i biblioteket, kunde jag växla några ord med min vän.

”Har du frågat?”

”Vad då?”

”Vem som är din riktige far?”

Matteo ruskade på huvudet. ”Hon säger det inte förrän jag blir större, men hon lovade att det inte var Lucien!”

Det kändes i alla fall bra att svinet Rodrigo hade haft helt fel på den punkten. Luciens död var förfärlig, men det var ändå inte Matteos far som mördats. Det låg underligt nog en viss tröst i detta faktum. Visionen av hans gräsliga död utspelade sig plötsligt i mitt inre och jag fick knäsvag stödja mig mot en stol.

”Mår du inte bra?” undrade Matteo.

Jag drog några djupa andetag och sade att jag bara var lite trött. Det skulle inte ha varit särskilt finkänsligt av mig att berätta vad jag såg för min inre syn.

I normala fall skulle det varit synnerligen trevligt att spela whist framför den flammande eldstaden med mina vänner, men nu hade vi helt andra saker att tänka på. Både jag och Matteo spelade uruselt och okoncentrerat.

Golvuret slog äntligen elva slag. Min blick mötte Matteos. Han gäspade stort och sade att han måste sova men Amanda hade inga planer på att gå hem. Farbror Luc föreslog att han kunde lägga sig och vila på min säng eller krypa upp i en av fåtöljerna med en filt. Hur skulle vi få dem att sluta prata och fnissa? Tiden gick alldeles för fort; klockan visade redan kvart

över elva och vår bästa möjlighet att utföra planen var vid tolvslaget.

Äntligen utbrast farbror Luc: ”Men skall vi inte gå upp och avsluta kvällen vid det Moriska tornet, uppleva folkvimlet och alla de vackra lyktorna? Jag kanske får eskortera er, fröken Vasques på ett oskyldigt nattligt äventyr?”

Hon skrattade.

”Det får ni visst, herr Rafael, ni gör mig mycket glad! Kom Matteo! Nu blir det krutrök och dunder!”

Jag skyndade mig upp på rummet, stoppade revolvern innanför kavajen och byxlinningen, drog åt bältet och knäppte jackan för att vapnet inte skulle falla till marken och avslöja det hela.

Innan vi kommit iväg slog klockan halv tolv. Trots den sena timmen var både jag och Matteo fullkomligt klarvakna och skärpta; fast beslutna att uppfylla den ed vi svurit. Framför oss promenerade Amanda och farbror Luc. Vi lade märke till att Luc höll henne under armen, inte bara för att hon var lite ostadig av allt vin utan mest för att de uppenbarligen hade fattat tycke för varandra. En vanlig kväll hade jag och Matteo glatt oss åt detta; nu lade vi knappast ens märke till det.

Mijas var denna kväll en palett av kulörta papperslyktor och oljelampor som lyste upp de annars så mörka gränderna. Överallt sjöng och dansade människor. Staden befolkning hade säkert fördubblats av alla pilgrimer och resenärer från San Sebastian och än längre bort. Glas och bägare klinga-

de. Bord och festande människor blockerade de små torgen. Barn och vuxna myllrade. Många av männen var kraftigt berusade och jag kunde se åtskilliga som tuppatt av under något bord eller vid husväggen. Jag kunde räkna till åtminstone fyra orkestrar som spelade olika populära stycken med varierande framgång. Resultatet blev en kakofoni av skratt, skrål, trumpet, rop och sång som förstärktes och rullade likt de tomma buteljerna längs gränderna.

Det var en stökig och glad kväll, men inte för mig och Matteo och det skulle definitivt inte bli det för svinet Rodrigo.

På klippan ovanför torget kunde man tränga sig uppför trappan till det Moriska tornet, men farbror Luc och Amanda valde att inte gå alltför nära utan bevittna saluten på lite avstånd. Man kunde se män och facklor röra sig där uppe i tornet och jag kände mig ett kort ögonblick transporterad bakåt i tiden till 1400-talet, då staden försvarade sig mot de kristnas belägring.

Det kunde inte vara många minuter kvar till tolvslaget. När kyrkklockan slagit tolv slag skulle dundret påbörjas. Tolv skott skulle de skjuta, dels för tidpunkten, men också för att påminna oss om hur starkt de första tolv apostlarnas röster nådde ut över världen.

Jag och Matteo lät oss uppslukas av folkvimlet och försökte ta oss till bakgården. Det visade sig vara omöjligt eftersom människorna bildade en närmast kompakt mur som inte ville släppa fram oss. Vi började tränga oss mot huvudingången i

stället. Snett ovanför fanns svinet Rodrigos balkong. Den var underligt nog tom fastän balkongdörren stod uppställd. Vi kunde skymta ett svagt ljussken där inifrån; han var således hemma.

Plötsligt kände jag hur revolvern höll på att falla ur min rock. Den hade arbetat sig uppåt och den tunga delen med kolv och trumma hade vridit sig så att den stack ut ur knäppningen på jackan! Jag satte genast båda händerna över magen för att hålla fast vapnet och samtidigt dölja det. Nu var vi äntligen framme vid porten men på dess trappa satt en man med en vinflaska i handen. Vi fick be honom maka sig åt sidan, vilket han högst motvilligt och ostadigt gjorde.

Dörren slog med en smäll igen bakom oss och vi stod nu i hallen på ett rutigt kakelgolv. Trappan var på samma vis kaklad och ganska hal. Den upplystes av en svag fotogenlampan som hängde på en krok från väggen där uppe. Vi gick med darrande ben uppför trappan; dröjde i en liten hall med en fönsteröppning och tre mörka trädörrar försedda med små mässingsskyltar där de boendes namn var ingraverade. Matteo puttade mig varligt åt höger mot den innersta dörren, nära den lilla fönsteröppningen. Oljudet från gatan strömmade in. Matteo sträckte fram handen i dunklet och begärde att få vapnet. Min hals var torr som fnöske samtidigt som mina händer var våta av fukt. Jag lösgjorde emellertid revolvern, räckte den till honom och han tog emot den med båda händerna. Den var mycket stor i hans smala händer och blänkta svart.

Plötsligt klämtade klockan.

Bång! Jag sträckte handen mot dörrhandtaget.

Bång! Olåst, jag sköt försiktigt upp den.

Bång! Vi stirrade in i en mörk hall; mörka möbler och mörka mattor. Från en nästan stängd dörr, på andra sidan av rummet, anade vi det milda ljuset av en fotogenlampa.

Bång! Vi tog våra första steg in i lägenheten.

Bång! Försiktigt sköt jag igen dörren bakom oss.

Bång! Vi såg oss omkring i rummet. Till höger var den öppna balkongen, vi kunde inte se någon siluett av Rodrigo eller någon annan person mot gatljuset.

Bång! Vi rörde oss genom rummet. En uppvikt mattkant var nära att fälla mig.

Bång! Vi smög fram till den nästan stängda dörren.

Bång! Jag lade handen på dörrhandtaget.

Bång! Ett tydligt metalliskt ”klick” hördes när Matteo spände hanen.

Bång! Vi väntade; jag höll andan.

Bång! Med ett häftigt ryck slet jag upp dörren. Matteo höjde revolvern.

Kanonsaluten och jublet utanför överröstade alla andra ljud, men inget revolverskott avfyrades. Vi stirrade mållösa på tablån som var arrangerad i magister Rodrigos sovrum. Fotogenlampan på byrån lät sitt milda ljus spela över kammaren som dominerades av sängen och dess utsirade gavel av ädelträ. Ovanför, hängde en antik damaskerad turkisk kroksabel

med dess karaktäristiska form och handskyddet som utgjordes av en liten förgylld kedja. I sängen satt magister Rodrigo med kudden bakom ryggen och en bok tappad på golvet till höger. Sabelns klinga, den vitrappade väggen och de tidigare så snövita lakanen, var nu nedstänkta och indränkta i Rodrigues blod.

Huvudet saknades.

Mörkröda droppar föll ned på golvet i en pöl som växte och utbreddes sig för varje minut. Lukten kom mot oss, en vägg av död och järn, och vi stapplade bakåt. Den här gången snubbade jag verkligen över mattkanten och slog så hårt i golvet att jag stönade och förlorade luften.

Människornas jubel steg utanför som om de hånade min klumpighet. Matteo drog hårt i min arm och jag kom stapplande och stönande på benen igen.

Vi rusade ut i hallen, ut genom dörren och nedför traporna. Vi skulle just kasta oss ut på bakgården då Matteo insåg att han fortfarande höll revolvern i handen. Han räckte den åt mig och skyndade ut i mörkret. Jag insåg att hanen på vapnet fortfarande var spänd och att det nog inte var någon förnuftig handling att i detta skicka stoppa vapnet innanför byxlinningen. Men hur skulle man få ned hanen utan att avfyra vapnet? Jag satte resolut tummen under den och tryckte av. Det klämde till, men inte så farligt och jag kunde försiktigt sänka hanen mot tändhatten utan att något skott brann av.

”Kom då, kom då!” väste Matteo från bakgårdens mörker. ”Skynda!” Vi trevade oss fram, rev omkull några spadar som skramlade mot marken, öppnade smidegrinden och kom ut i en gränd full av människor som stöjade och hade blickarna riktade mot torget och tornet. Samtidigt som det ena kanon-skottet efter det andra brann av, försökte vi tränga oss genom det kompakta folkhavet tillbaka till torget. Inte förrän det sista skottet avfyrats och orkestrarna åter började spela, lyckades vi ta oss ut; klättrade upp på den låga muren vid fontänen där farbror Luc och fröken Vasques leende beskådade den vita krutröken som steg från tornet, upplyst av eldskenet. Krutlukten, som påminde om ruttna ägg, svepte in hela Mijas i sin kväljande utdunstning. De vuxna hade inte ens märkt att vi varit försvunna. Det enda de hade för ögonen var skådespelet och varandras leenden.

Matteos och min blick möttes. Vapnet var i tryggt förvar i mitt byxben, inget skott hade avlossats. Vi hade inget ont gjort; någon annan hade hunnit före. I Matteos ögon kunde jag se chock men även lättnad. Vi var inga mördare trots allt och vi skulle slippa magister Rodrigo för alltid. Den fruktansvärda scenen vi bevittnat var ett lågt pris att betala för detta och jag överväldigades av tacksamhet till den heliga madonnan som besvarat våra böner långt mer än vad jag någonsin hade kunnat hoppas på. Vi omfamnade varandra och Matteo sade:

”Nu blir allt bra!”

”Nu har oturen vänt!” svarade jag. Han kramade mig hårdare och vi kunde båda känna den stålhårda, manliga revolvern mot våra liv. Vi var verkligen som bröder nu; vi delade allt och hjälpte varandra i de svåraste av lägen.

Farbror Luc särade vänligt på oss. Han fick ropa för att höras över tumultet och skrålet: ”Det är dags att vi går hem! Du vill väl hinna upp till madonnaprocessionen i morgon bitti?” Det ville vi naturligtvis göra båda två. Oändligt lättade och nu plötsligt även oändligt trötta, lät vi oss ledas var och en hem till sig, där vi nästan omedelbart föll i djup, välsignad sömn.

DEN GRÅTANDE MADONNAN

Staden var nedskräpad med ljusstumpar, trasiga papplyktor och bord som inte dukats av. Duvorna assisterade dock med borgarna och såg till att inga smulor eller något annat ätbart skulle bli liggande längre än nödvändigt. Nackdelen var måhända att duvorna i sin tur efterlämnade spillning som inte var särskilt dekorativ när den hamnade på möbler, balkonger eller statyerna vid fontänen. Jag och min edsvurne broder, följde den tilltagande strömmen av människor som var på väg upp mot kyrkan. Vägen förde oss förbi torget och magisterns hus. Balkongdörren var fortfarande öppen precis som igår. Till min förvåning såg jag hur en duva flög in i bostaden. Jag förmodade att ingen ännu hade upptäckt det som skett och att det kanske fanns ett kakfat eller en bit bröd framme som kunde locka till sig fåglar? Plötsligt kom jag på mig själv med att undra om vi stängt dörren efter oss när vi flytt scenen? Det var omöjligt att komma ihåg för vi hade haft så bråttom. Om dörren slagit igen kunde det kanske dröja till måndagen eller till dess hushållerskan skulle laga frukost innan dådet upptäcktes? Jag hoppades det.

Det kändes konstigt att bära denna mörka hemlighet. Det kändes i magen och hjärtat; skrämmande, men samtidigt upplivande och högtidligt.

Utanför kyrkan väntade en stor och fortfarande växande folkmassa. Prästen och korgossarna var klädda i sina vita kåpor; fadern med stola och hatt, korgossarna med rökelsekar och en liten korg med extra kol och rökelse och andra tillbehör. I mitten var de åtta bärarna redo, iklädda sina svarta fotsida kåpor och svarta spetsiga huvor med endast ögonen synliga genom smala hål. Huvorna var tecken på deras önskan att göra bot och bättring för de synder de begått under det gångna året. Det såg lite otäckt ut, tyckte jag som inte tidigare sett något liknande.

”Jag försöker varje år lista ut vem som är under huvan. Ett år tappade bagaren sin och jag såg vem han var! Han kanske ville ha förlåtelse för sitt frosseri?” skrattade Matteo förtjust; gårdagen glömd. Nu skulle vi följa processionen upp på berget igen, hämta statyn och föra den till högmässan klockan elva.

Orkestern spelade upp, det lät ärligt talat lite falskt, men de hade väl ännu inte återhämtat sig fullständigt efter gårdagens kalas? Det fick bli som det blev.

Prästen och korgossarna tog ledningen. Rökelsekaret svängde och spred sin väldoft över nejden i små vita puffar, en renande och fridsam kontrast mot gårdagens krutrök. Efter dem följde bärarna med den vackert utsirade vita bärstolen på sina axlar. Därefter kom orkestern och sist vi andra. Många följde oss ut ur staden, andra kantade gatorna, men på vägen upp till Monte Pino deltog endast ett hundratal; de flesta män

med pilgrimsstavar och ingen bland dem var lika unga som jag och Matteo, förutom korgossarna då.

Resten väntade kvar, sjöng hymner och bad (höll platser) i kyrkan till dess vi återvände.

Som du förstår var det en ansträngande bergsbestigning, men blåsorkesterns musik gjorde att det gick lite lättare. Vi insåg att det varit klokt av pilgrimerna att medföra vandringsstavar. Utsikten och den friska luften var upplivande, men det blev hastigt alltför hett i solen. Vi knäppte upp skjortor, västar och kavajer. Jag var glad att jag inte behövde släpa på revolvern, den hade jag tidigt på morgonen lagt tillbaka på sin plats utan att någon tycktes ha upptäckt det. Jag förundrades över hur soldater kunde släpa på sina tunga gevär miltals och sedan delta i ansträngande krig, eller än värre hur forntidens korsriddare kunde släpa på sina tunga svärd, sköldar och rustningar. Det var ju en sak för ryttarna men en helt annan för fotfolket. Tänk vilka uppoffringar de fick göra för att beskydda oss kristna mot moreernas raseri!

Till slut var vi uppe vid den heliga platsen. Korgossarna delade ut silverbägare som vi fick fylla med vatten och strax dricka från den heliga källan för att lindra törsten. Orkestern tystnade och vi sjöng:

*Ave Maria,
gratia plena,
Domtecum,*

*benedicta tu in mulieribus,
et benedictus fructus ventris tui, Iesus.
Sancta Maria, Mater Dei,
ora pro nobis peccatoribus,
nunc et in hora mortis nostrae.*

Det var i sanning vackert och jag kände tårarna stiga när bärarna med stor möda placerade madonnan på bärstolen, säkrade henne med ett rep och lyfte det hela till sina axlar. Man såg hur tungt det var, trots att de var åtta män som delade bördan. Jag satte i detta ögonblick handen i fickan för att ta upp mitt radband, men nej. Inte kunde jag väl ha tappat det på vägen? Nej, det måste ligga kvar hemma, kanske på nattduksbordet, kanske hade det glidit ur byxfickan och hamnat på mattan?

Trots att jag intalade mig att det var i tryggt förvar, följde mig en gnagande oro under hela nedstigningen. Jag spanade med blicken längs vägen för att se om det måhända låg där någonstans. Matteo hjälpte mig att söka, för han förstod att radbandet var mycket dyrbart för mig trots att det var snidat av vanligt simpelt olivträ. På baksidan av det lilla krucifixet hade mor en gång ristat in mitt dopnamn med en nål. Det hade hon gjort långt innan hon, i vår sista desperata stund tillsammans, tryckt det i mina händer. Kanske var det en bön om att jag skulle bevaras från det onda?

När vi äntligen nådde Mijas igen spelade orkestern glatt, människorna kantade gatorna, hundar sprang fram och åter längs paradvägen och kyrkklockorna ringde ut sitt budskap över landskapet: ”Madonnan är här, kom och hylla henne och hennes son Jesus Kristus!”

Processionen marscherade under hymn och orgelmusik in i kyrkan. Jag hade hoppats på den barmhärtiga svalka som kyrkorummet förmår att skänka, men salen var så full av människor, ljus och mer eller mindre välbehagliga dofter att det inte var mycket svalare än utanför. Luften var, om sanningen skall fram, tämligen kvalmig och syrefattig trots att portarna stod vidöppna. Bärarna manövrerade sin dyrbara last genom folkhavet och placerade mödosamt madonnan där framme bredvid altaret; där hon skulle förbli till nästa söndag, då hon åter skulle bäras upp till den heliga källan under en betydligt enklare och blygsammare procession utan orkester. Matteo fick syn på sin mor och trängde sig fram till henne. Jag klättrade upp på kapitälet till en av pelarna så att jag också kunde se vad som skedde där framme. Till min förvåning fanns där även en biskop i full skrud, mitra och kräkla av guldbrokad och Mariablått. Det var, fick jag veta, San Sebastians biskop som skulle välsigna oss och uttala instiftelseorden över nattvarsdgåvorna.

Det var ganska ansträngande att balansera på det lilla utskjutande stycket sten, men skönt att vila min svettiga rygg mot den kalla marmorn. Där framme fortsatte mässan som

vanligt med hymner och böner. Rökelsekaret välsignade församlingen; ministranterna utförde sina sysslor; biskopen talade och vi lyssnade andaktsfullt. Äntligen var nattvardens stund inne då biskopen vänd mot öster höjde mässoffrets bröd, Kristi kropp och eleverade kalken med Kristi blod mot korset; konsekrationsklockorna pinglade och den heliga Madonnans milda blick utstrålade nåd.

Agnus deis välkända hymn uppfyllde kyrkan och fick själen att också den lyfta sig mot takets valvbågar och de höga, spetsbågiga glasfönstren. Vi skulle träda fram för att ta emot det heliga sakramentet ur hans högvördighets hand tillsammans med Madonnan från Monte Pino, en stor stund i mitt unga liv. Kön var lång, hymnerna sjöngs, rad efter rad av pilgrimer och Mijasbor föll på knä, tog emot brödet och lät sig välsignas.

Till slut var det min tur. Jag knäföll tårögd. Biskopen gav mig brödet och jag vände blicken mot Kristi moder. Gapande, med oblaten på tungan, förblev jag knäböjande som förstenad av det jag såg. Biskopen märkte att något underligt skedde och följde min blick. Från madonnans ögon kunde, som du vet, stundom undergörande tårar strömma och på altaret fanns också en flaska för att kunna samla upp dem. Det vi nu bevittnade fick till och med biskopen att tappa fattningen: Ur madonnans ögon strömmade röda tårar av blod. Jag såg inombords mitt eget blod som droppade i hennes heliga källa; magister Rodrigos vederstyggligt halshuggna kropp

och det stinkande blodet som strömmade över golvet i hans sovrum.

Biskopen utropade: ”Ett mirakel, det har skett ett mirakel! Prasad vare du Guds moder!” Men för mig blev allting mörkt och jag sjönk ned i medvetlöshetens barmhärtiga glömska.

TJATTER

Jag slog upp ögonen och fann att jag låg i min säng och att både farbror Luc och läkaren var där. Jag försökte att sätta mig upp, men farbror Luc sköt mig milt tillbaka.

”Du svimmade igen, den här gången under högmässan. De där uppjagade religiösa stämningarna är inte bra för dig, min pojk. Jag tror att du är lite för klen för sådant, och särskilt den där hysterin om att madonnan skulle ha gråtit blod! Nu kommer folk att vallfärda hit från hela landet och vi får inte en lugn stund!” Farbror Luc ruskade på huvudet åt dumheterna.

”Men jag såg det ju själv! Hon grät blod för våra synders skull! Jag såg hur det rann nedför hennes kinder!”

Luc tog min hand och strök vänligt med den andra över mitt huvud.

”Mitt kära barn, inte var det något övernaturligt med det. Säkert är det någon vätska som ansamlats under året och utsondras ur den porösa kalkstenen när temperaturen och luftfuktigheten förändras efter det att statyn burits in i kyrkan. Jag har hört att den där biskopen samlade in vätskan i en flaska. Om jag fick analysera det i mitt laboratorium så skulle jag helt säkert kunna bevisa att det inte är blod. En sådan vidskepelse”, suckade han uppgivet.

Men jag var övertygad om att det verkligen inträffat ett mirakel. Den gråtande madonnan visste vad vi hade gjort och vad som skett med magister Rodrigo. Mina syner och den efterföljande svimningen bekräftade att något mirakulöst hade skett som inte gick att förklara. Jag älskade verkligen min farbror, men han förstod sig inte över huvud taget på andliga ting.

”Så utmärkt bra att gossen nu har återhämtat sig”, avbröt läkaren. ”Jag tror bara att han behöver äta mycket frukt och mycket kött så att han blir starkare. Jag skulle tro att han lider av blodbrist och att detta kan förklara hans plötsliga medvetslöshet.”

Farbror Luc log: ”Det är väl en utmärkt medicin, blodrikt kött och frukt?”

Jag nickade svagt och tänkte att den som verkligen hade drabbats av blodbrist var magister Rodrigo, men det var naturligtvis inget jag yppade högt.

”Har farbror sett mitt radband, jag har tappat bort det?”

Det hade han inte. Han hjälpte mig att leta efter det på golvet och i kläderna.

”Du skall få ett nytt radband av mig, ett av silver och poletrade stenar som är ännu finare än det du förlorat”, tröstade han. Men jag ville bara ha det min mor skänkt mig i den stund då vi för evigt skildes åt. Inte ens ett radband av guld och diamanter kunde vara dyrbarare än de enkla träpärlor som vidrört hennes händer.

Måndagen blev en upplevelse.

Jag kunde se polismästare Ortega, två andra konstaplar och en klunga människor utanför Rodrigos hus. Balkongdörrarna var slutna.

Jag skyndade raskt vidare, stötte ihop med Matteo och vi småsprang uppsluppet den sista biten till skolan. Där utanför samlade prästen och syster Alba oss barn framför skoltrappan. När alla hade anlänt gjorde hon tecken åt oss att tystna. Pinjetrådets kronor böjdes av en vindil, långt borta skällde en byracka. Fader Jean började tala:

”Jag har inte ord för hur jag skall bringa detta djupt tragiska budskap till er.” Han drog efter andan, fattade mod och fortsatte. ”Er lärare magister Rodrigo har blivit mördad i sitt hem, må Gud vare hans själ nådig. Polisen söker just nu efter den skyldige.”

Ett sus gick genom barnaskaran. En pojke räckte genast upp handen. Alba gjorde tecken åt honom att det gick bra att tala.

”Fader, hur blev han mördad?”

”Ja, hur?”, undrade flera andra. Pojkarna tycktes inte alls vara ledsna utan snarare förtjusta eller nyfikna. Här i Mijas hände inte mycket och dessutom hade ju exakt rätt person den här gången slutat sina dagar.

Matteo slog mig skämtsamt på axeln och jag knuffade honom muntert tillbaka.”

”De säger att hans huvud är borta!” ropade en flicka.

Det blev ett väldigt liv och barnen stirrade förskräckt på varandra, men några fnissade. Det lät ju så löjligt det där, hur kunde huvudet vara borta?

Syster Alba hyschade upprört på oss och prästen höjde lugnande händerna:

”Jag har inga detaljer och det är heller inget ni behöver veta. Faktum kvarstår att det går en mördare lös som kanske slår till igen. Ingen kan vara trygg förrän han är arresterad och hängd. Vi får till dess inte glömma att be om Guds nådefulla och starka beskydd.”

Den här gången började barnen oroligt att tjattra och prata med varandra. ”En mördare gick lös i Mijas! Vad hände nu? Skulle han också ta livet av någon av oss?”

”Tystnad!” röt Alba strängt. Det fungerade och barnens mummel avslutades.

”Mördaren har, vad vi vet hittills, inte dödat något skolbarn. Det finns ingen anledning för er att vara oroad.

En pojke frågade utan att räcka upp handen. ”Får vi gå hem nu, syster Alba?”

”Absolut intel Skolan fortsätter som vanligt, det skulle magister Rodrigo uppskattat. Fader Jean tar över pojkarnas lektioner till dess en ny magister utsetts.”

Fader Jean studsade till; han såg lika överraskad ut som barnen hade gjort, men hämtade sig snabbt och svarade:

”Ja, det kan jag göra, men vissa skoldagar kommer att förkortas eftersom jag har mycket annat att stå i. Har ni några ytterligare frågor eller kan vi sätta igång med lektionerna?”

Efter en inledande morgonbön i klassrummet, där vi också bad för magister Rodrigos eviga väl, harklade sig fader Jean och sade:

”Pojkar, jag måste erkänna att jag inte tidigare undervisat barn utan endast vuxna. Jag skall göra mitt bästa för att hjälpa er genom den här svåra tiden, som förhoppningsvis inte blir så långvarig till dess den nye magistern är på plats. Jag vill dessutom tillägga att jag inte har för vana att använda rottingen som ett instrument för lärdom. Till detta fungerar flit och nyfikenhet långt bättre! Jag hoppas att ni skall kunna vänja er vid detta och inte missbruka min mildhet.”

En stor pojke, Albeto, reste sig upp för att säga något. Fader Jean nickade åt honom att fortsätta.

”Vi är mycket glada att ha er som lärare”, han bugade artigt mot fader Jean ”och den som missbruka din mildhet skall jag slå in tänderna på!” Alla skrattade befriat. Fader Jean log en smula generat och tackade för förtroendet och tillade: ”Bra! Då förmodar jag att vi kan fortsätta med undervisningen utan störande avbrott?”

Matteo och jag besökte kyrkan efter skoldagens slut. Den var fylld med människor som tände ljus och bad inför den gråtande madonnan. Miraklet hade sannerligen förmått att locka hit människor trots att det var en vanlig måndag. Vi

trängde andäktigt oss fram och jag såg att madonnans ögon fortfarande bar rostbruna spår efter blodstårarna hon fällt. Mitt på altaret, nedanför monstransen, stod den lilla flaskan med sitt heliga svartröda innehåll; det handfasta beviset för att gårdagens mirakel verkligen hade inträffat.

”Jag skulle knappt trott det om jag inte sett det själv”, viskade jag i Matteos öra. Han nickade. ”Det är fantastiskt.” Han rörde nervöst händerna över den framförvarande bänkens ryggstöd. ”Hon visste vad vi tänkte göra...” Han viskade orden så lågt att de knappt gick att uppfatta. ”Hon visste och hon räddade oss genom att skicka någon före...”

Jag nickade diskret och viskade darrande: ”Det är därför hon gråter blod...”

Vi hoppades att miraklet skulle upprepas och att vi ånyo skulle få se tårar, helst av blod, strömma nedför hennes kinder, men så skedde inte. Vi väntade på undret i andäktig tystnad till dess vi blev för hungriga och kände oss nödgade att återvända hem dit inte enbart andlig spis utdelades.

ÅNKLAGELSEN

Den kvällen eldade vi ångmaskinen så att den puffade och frustade ut rök som om det vore ett lokomotiv i uppförbacke. Bandet till generatorn snurrade med en högljutt vinnande som fick katten att fly långt därifrån och elektricitetskablarna som ringlade ned i källaren att bli varma av all ström som skulle få plats i dem. Jag hade blivit riktigt skicklig på att sköta ångmaskinen, hålla rätt tryck och skyffla in kol i rätt stund. Farbror Luc lät mig därför ensam hålla den igång när han skyndade nedför trapporna för sina elektricitetsexperiment. Han hade lovat mig att om jag skötte arbetet med ångmaskinen på ett gott sätt skulle jag få se något spännande i källaren innan kvällen var över. Jag undrade vad han nu höll på med, ett hemlighetsfullt leende spelade över hans läppar. Kunde det vara något nytt läkemedel som skulle göra oss än rikare?

Efter några timmar var jag oändligt uttråkad av kolskyfflandet och av att hålla ögonen på mätarna, släppa ut ånga och hålla rätt tryck i maskinen. Kunde han inte komma upp någon gång? Skulle han inte visa ett spännande experiment? Samtidigt var det enformiga arbetet en lättnad, något som gick att kontrollera, förutse och därför skänkte mig en viss regelbunden trygghet som jag sannerligen behövde. Det var

jag glad för och jag prisade åter den heliga jungfrun för min lycka att ha sluppit att döda Rodrigo och att ha funnit min farbrors kärleksfulla omvårdnad.

Efter att han varit nödgad att fylla på ångpannans vattentank med åtskilliga hinkar, vilket var ett drygt arbete, dök äntligen farbror Luc upp från källarvalven. Hans leende var borta, pannan var fårad av bekymrade veck.

”Du kan sluta nu, min käre Alfonzo, det fungerade inte.”

”Men jag har slitit i timmar, vad var det som inte fungerade?”

Han suckade bedrövat.

”En dag skall jag berätta, men inte i kväll. Jag är för trött.”

Jag var på vippen att utbrista att jag också var trött, att jag skyfflat kol och minsann förtjänade att få veta lite om vad han sysslat med under tiden, men jag sade ingenting. Farbror Luc såg verkligen ovanligt bekymrad, ja faktiskt besviken ut. Min irritation stillades och jag gick och lade mig efter att ha druckit lite vatten. Inte bara ångpannan hade blivit törstig av allt arbete.

När jag nästa dag återvände hem från skolan, hade farbror Luc och kusken åkt till San Sebastian. Jag fick hjälpa Barbara att jaga några höns som rymt och börjat lägga ägg på nya hemliga platser utanför hönshuset. När den sista hönan var infångad och Barbara återvänt till köket kom till min förvåning en välbekant figur vandrande längs efter vägen.

Han gjorde tecken åt mig att komma fram till honom. Det var polismästaren Ortega som av någon anledning gjorde en visit. Skuggorna under alléns pinjeträd syntes plötsligt djupare.

”God eftermiddag, unge herr Rafael. Finns din farbror Luc Rafael möjligtvis i närheten?”

Jag berättade att han rest till San Sebastian i ett ärende.

Ortega nickade vänligt.

”Det är egentligen med dig som jag skulle vilja språka.” Han tvekade några ögonblick. ”Det förfärliga mordet på magister Rodrigo kan väl inte ha undgått dig?”

Jag skruvade besvärat på mig och svarade sanningsenligt.

”Nej, naturligtvis inte, herr Ortega, han var ju vår lärare.”

”Naturligtvis inte... Men det finns en omständighet som jag skulle vilja få klargjord. Tyckte du om din magister?”

Jag stirrade i marken. Vad skulle jag säga? Fortfarande med ögonen i backen svarade jag undvikande: ”Han var en hård lärare...”

Ortega suckade.

”Och säkert var han inte så populär bland de gossar som drabbades av hans vrede. Det sägs att du fick stryk under din första timme i klassrummet... Det tog tydligen inte lång tid för dig att göra honom upprörd?”

Varför frågade han mig detta?

”Nej, herr Ortega, men jag var inte den ende han slog.”

”Sant, sant...”, svarade polismästaren och nickade förstående. ”Han var ju en hård lärare.”

Därefter grävde Ortega efter något i fickan. Jag hörde ett välbekant rasslande och han drog fram mitt radband.

Hur i hela världen hade polismästaren funnit det?

”Känner du igen radbandet?” undrade han.

”Javisst! Det är mitt radband!”

”Känner du igen mig?”

Jag blev förvirrad av en sådan underlig fråga. ”Ja, du är polismästaren Ortega. Alla vet vem du är.”

”Ja, men minns du mig från när du var liten och jag hämtade dig den där gången?”

Plötsligt kände jag igen honom på allvar. Det hade alltid varit något vagt bekant med den där mannen, men jag hade inte riktigt insett att jag faktiskt mött honom tidigare. Nu mindes jag att han var en av männen som slet mig från min moders armar, hur hon sträckte ut handen och tryckte radbandet, min käraste ägodel, i min hand innan våra vägar för alltid skildes åt.

Han såg hur min hjärna arbetade och att jag plötsligt insåg vem han var. Kanske stirrade jag och gapade? Han log bittert. ”Det var en sorglig uppgift vi hade, att ta dig från din spetälska mor och föra dig till barnhemmet, men vad kunde vi göra? Jag kände i alla fall igen dig så fort du visade dig i Mijas. Jag är glad att du har fått ett hem, men jag har vissa funderingar.” Han iakttog mig spänt.

”Det finns vissa stunder som etsar sig in i en mans minne. En av dess var när jag med tvång förde dig, din stackare från din mor och du satt med din moders hemmagjorda enkla radband i handen, förstummad och bedövad av det hemska som skett. Det glömmer man aldrig! Den andra stunden var när jag fann ditt radband på golvet bredvid din huvudlöse magister Rodrigo!” Han lät orden sjunka in och såg att jag bleknade. ”Och min fråga är naturligtvis hur det kunde hamna där och på vilket sätt du är inblandad i det bestialiska mordet på byns lärare?”

Jag svalde, munnen var torr. Vad skulle jag säga?

”Jag svär att jag inte är inblandad!” En snilleblix kom plötsligt med en lögn jag som jag utan minsta samvetsbetänkligheter använde: ”Kanske magistern fann mitt radband i klassrummet? Jag har saknat det en tid och letat över allt. Kanske han behöll det för sig själv?”

Ortega suckade tungt, iakttog mig allvarligt och stoppade tillbaka radbandet i fickan igen.

”Det du säger är inte omöjligt, men jag tror att du vet något om mordet. Kanske följde du med mördaren, ett lockbete för att han lättare skulle kunna lura sig in? Kanske du gick dit med en låtsad fråga som hade med skolarbetet att göra? När han inte var på sin vakt släppte du in mördaren som gömde sig och tog livet av honom när du gått din väg? Jag tror inte att du klarade av mordet själv, kanske är du bara ett offer, lurad

av en vuxen man utan samvete... I så fall kommer du undan med fängelse...”

Han såg hur mitt ansikte vitnade än mer och hur min blick flackade när jag försökte komma på en förklaring som skulle få hans misstänksamhet att skingras som rökelsen i en katedral. Han märkte att jag inte hade något att säga.

”Vill du ha tillbaka ditt radband?”

Frågan var överraskande. Ja, det ville jag ju! Jag ville ha tillbaka det mer än något annat. Jag ville dessutom bli rentvådd från den falska anklagelsen. Jag hade förvisso varit beredd att göra precis det jag var misstänkt för. Ja, förvisso ett skott i stället för den groteska halshuggningen, men ändå. Som det nu låg till var jag fullkomligt oskyldig likt ett felfritt offerlamm i Jerusalems tempel.

Jag nickade ivrigt.

”Gott, min pojke. Om du hjälper mig att få fast den verklige mördaren skall jag trolla bort det här bevismaterialet genom att ge det tillbaka till dig utan att säga någonting till domaren i San Sebastian. Det låter väl bra?”

Jag upprepade min nickning.

Han lade sin hand vänskapligt på min axel. ”Låt oss ta en promenad du och jag och talas vid man till man.”

Jag följde honom genom vår trädgård in under pinjetrådets skuggor. Framför oss bredde landskapet ut sig. Vi kunde se de tunna rökplymerna från ångfartygen långt därute på Medelhavet. Vi satte oss på den låga solvarma muren vid stupet,

han tryckte armen hårdare om mina skuldror och skrattade lågt.

”Jag har också en son, Paco. Han är bara tre år gammal men vill redan bli polis som jag. Om du kan hjälpa till att lösa det här mordet kanske polisyrket visar sig vara en möjlig framtid för dig, något du vill ägna dig åt när du blir stor? Jag kommer att lägga ett gott ord för dig vid antagningen, skall du veta!”

Han kände, eftersom han höll om mig att jag ryckte på axlarna; ett kanske...

”Inte är det väl så att du vill skydda en massmördare som rövar bort barn, som kastrerar ynglingar och lämnar dem att dö, som halshugger en aktad lärare?”

”Givetvis inte!” utbrast jag. ”Naturligtvis inte, jag svär att jag inget vet!”

”Alfonzo, Alfonzo min käre gosse! Du är inte skyldig till mordet, men att skydda en farlig brottsling, en galning är djupt omoraliskt. Du kanske är rädd, är du det?”

Jag ruskade nekande på huvudet.

”Hur det nu än är med den saken så är det ett faktum att brotten började strax efter det att din farbror, den rike och aktade Don Luc, flyttade hit. Alla vet att han är en förmögen man, att han aldrig går i kyrkan och att han håller på med underliga saker här i huset. Den där ångmaskinen till exempel, den väcker förvåning och undran hos byborna. Det går rykten att han inte är riktigt normal, att han är lite underlig, inte som andra... Dessutom känner jag till ett besvärande faktum

som han nog av förklarliga skäl har undanhållit dig: Din gode farbror var i sin ungdom endast en hårsman från att slå ihjäl sin egen yngre bror, din far, i osämjan över en kvinnas gunst. Du rycker till, måhända av förvåning över att en sådan harm ruvat i hans bröst? Ja, kvinnan var din mor. Nu förstår du nog varför det tog så långt tid för honom att uppståda modet att söka upp er?

Jag inser att du, trots allt, håller av din farbror, men tänk om det är han som ligger bakom det fruktansvärda som skett?” Ortega släppte mina axlar och klappade mig på kinden som om han tyckte väldigt synd om mig.

”Han är en god man! Han skulle aldrig döda någon oskyldig!”

Var det sant? Hade Luc verkligen slagits med min far om min mors kärlek? Fanns det en sådan passionerad våldsamhet fördold i hans inre?

Ortega hyschade och satte fingret för munnen. ”Inte så högt, någon kan höra! Men om du vill ha tillbaka radbandet och att ditt namn försvinner från min lista på misstänkta måste du hjälpa till att finna bevis mot din farbror.”

Han hade ju inget ont gjort. Om bara Ortega kände honom som jag gjorde så skulle han förstå att misstanken var helt ogrundad! Redan den första dagen jag mött farbror Luc hade han uttryckt fullkomligt äkta och oförställd ånger över sin ungdoms osämja med min far. Han var ingen mördare.

”Om du inte vill samarbeta så kommer jag att visa radbandet för domaren och både du och din farbror kommer att hänga! Det vore väl onödigt?”

”Han är oskyldig, säger jag!”

Ortega fortsatte utan att lyssna.

”Var förvarar han huvudet? Var gömmer han kroppsdelarna som saknats efter mordet? Var ligger de små oskyldiga pojknas kroppar begravda? I iskällaren kanske?” Han nickade mot den låga olycksbådande byggnaden jag till varje pris ville undvika.

”Nej, nej, där finns ingenting! Där finns absolut ingenting utom mörker och kyla!”

”Har du sett efter?”

Jag nickade. ”Det är mörkt och otäckt där inne, men inga kroppsdelar, inte ens djurkroppar!”

”Då får du visa mig!”

”Nej, jag vill inte!”

”Varför inte, du sade själv att det var tomt?”

”Jag är rädd för mörker... Det är inte trevligt där inne.”

Ortega skrattade faderligt och klappade mig på axeln.

”När jag är med behöver du inte vara orolig. Jag är stark och har min sabel! Du får nog visa mig om du vill ha tillbaka ditt radband!”

Jag blickade mot iskällarens ruvande kulle. Illamående av rädsla lät jag mig motvilligt försas mot den låga, mörka dörren. Mitt hjärta bultade så snabbt och hårt att det kändes som om

det skulle brista. Framför ögonen dansade små prickar likt eldflugor. Jag ville för allt i världen inte gå in, men jag visste att han skulle tvinga mig.

Ortega drog från haspen och sköt upp dörrarna. Kylan slog genast emot oss och Ortega utbrast.

”Det här måste vara en mycket god plats att förvara djurkroppar på... eller annat...”

I en djup nisch, på insidan, fann Ortega en ljuslykta. Han lyfte glaset, tog fram en tändsticka, drog eld mot muren och tände varsamt den lilla ljusstumpens veke.

Därefter sköt han mig bryskt framför sig in i kylan. Lågan jagade bort mörkret men skapade samtidigt obehagliga flackande skuggor av oss och de gamla krokförsedda kedjorna som hängde från taket. Ortega fick genast syn på brunnslocket, bad mig hålla upp lyktan och drog det iskalla locket med viss svårighet åt sidan. Jag bad tyst madonnan om beskydd när han återtog lyktan och höll den över hålet.

”Man kan klättra ned här, det finns stegpinnar av järn i muren.” Han log ett rovgirigt leende. ”Du först min unge vän! Se inte så förskräckt ut, jag lyser med lyktan så att du ser var du sätter händer och fötter. När du är nere kommer jag efter!” Han såg att jag darrade och tvekade.

”Seså! Sätt fart nul!”

Öppningen liknade i min fantasi munnen på ett vilddjur; ett helvetiskt monster som hotade att suga ned mig i sin mage till onämnbare plågor och kval. Järnpinnarna kändes iskalla. Jag

var nästan förvånad att inte mina kallsvettiga fingrar frös fast. Små flagor av rost lossnade och klubbade mot huden. Den lilla ljuslyktan krympte. När jag såg upp kunde jag se ljuscirkeln och siluetten av Ortegas mörka ansikte.

Den murade brunnsväggen försvann och jag klättrade ett par meter längs klippan till dess mina fötter stod på ett stenigt ojämnt golv.

”Jag är nere!” Min röst var svag och rädslan hördes även i viskningen.

”Bral!” ropade Ortega. ”Jag kommer nu!” Han började klättra och höll lyktans runda ringliknande handtag i munnen. En gång fastnade hans sabel i en stegpinne och han svor irriterat och sammanbitet.

När han väl kommit ned, fladdrade ljuset över en underlig liten grottsal. Överallt skuggor och pelare från golv till tak, formade av eoners droppande vatten. Taket var fullt av små och stora taggar som hotfullt pekade nedåt likt den helvetesmun jag i min fantasi föreställt mig. Men på golvet var nästan alla de små taggarna krossade och avbrutna till en grusliknande väg under våra skosulor. Ortega hade också lagt märke till det.

”Här har människor vandrat”, sade han belåten över sin egen slutledningsförmåga.

Det drog kyligt mellan grottpelarna. Jag frös och kände den vaga obestämbara lukten av svamp, det som förebådade uppdykandet av en fasa så förfärande att jag inte skulle önska min värsta fiende att möta den.

”Ortega!” vädjade jag. ”Snälla Ortega, jag gör vad du vill bara vi klättrar upp igen!”

Han rufsade mitt hår. ”Vad jag vill? Är du säker på det?” Han böjde sig ned och såg allvarligt in i mina ögon. ”Jag tror att du är på vippen att berätta något. Vet du verkligen ingenting om mordet? Säg mig, förvarar din farbror likdelar här nere? Har han tvingat dig att vara med när han njuter av dem? Kanske har han tvingat dig till annat, till onaturligheter?” Ortega satte handen på mitt bröst, gled in under min skjorta och smekte mig. Ett motbjudande ansiktsuttryck, något glimtade till i ögonen och försvann, som om han visat en hemlighet han förvarade i en låda och sedan omsorgsfullt gömt undan igen.

”Nej, snälla herr Ortega, han har ingenting gjort, men jag vet något om mordet!”

Ortega fortsatte att smeka mitt bröst och knäppte upp en knapp i min skjorta. Jag försökte att dra mig undan men han pressade mig mot grottväggen och jag var fast.

”Berätta för mig. Var snäll mot mig och inget ont skall hända dig.” Ortegas andhämtning blev snabbare och jag kände hur hans hand darrade något. Jag darrade också, men av obehag.

”Du är en sådan fin pojke”, fortsatte han och knäppte upp ännu en skjortknapp.

”Du förstår inte, det är farligt här nere! Det bor en ondskas här, det är mördaren tror jag!”

”Min käre pojke...” Jag såg lystnaden i hans ögon och leende; en lystnad jag väl kände igen och en gång skymtat hos en grupp förtappade gossar på vägen när vi skulle hämta mjölk och de tog Michael som pant.

Doften av svamp blev starkare och ett kallt drag fick håret att resa sig på mitt huvud och huden på min kropp att knottas. Ortega ställde ned lyktan, men gjorde det i sin iver klumpigt så att den välte omkull. Han svor, släppte mig och böjde sig hastigt ned för att rätta upp den. Jag tog genast tillfället i akt att kasta mig ut i mörkret mellan två pelare. Hellre det än Ortegas perverterade händer.

”Min Gud! Fattar du inte att jag vill hjälpa dig?” skrek han och for efter mig in i den smala tunneln. Han slog huvudet i en utskjutande klippa så att de sjöng i stenen och jag hörde hur han stönade av smärta och ursinne.

Jag snubblade och stapplade i blindo, halkade på lösa stenar, kände en öppning till höger och rusade in i den, snubblade, föll, skrapade knäna, men reste mig igen och skyndade vidare. Bakom mig kunde jag höra hur han jämrade sig och ropade: ”Kom tillbaka Alfonzo! Det är farligt där inne, du kan slå dig, det har jag gjort! Förbannade unge! Kom tillbaka! Inget ont skall drabba dig, jag är inte arg! Jag tycker ju om dig, fattar du inte det? Vill du inte ha tillbaka radbandet?”

Jo, det ville jag givetvis, men inte till vilket pris som helst. Ortegas röst blev svagare, det verkade som om han inte längre förföljde mig och därför kunde jag kosta på mig att vara

försiktig. Jag trevade mig genom vindlande gångar, öppningar till höger och vänster.

Till slut hade jag fullkomligt virrat bort mig.

Då, när jag för tillfälligt kommit undan faran med att skändas av Ortega, hade jag hamnat i en ny och kanske än värre fara, nämligen den min käre farbror varnat mig för, att gå vilse i de vidsträckta grottorna under våra ägor. Jag kom ihåg något om att det skulle finnas gamla romerska gruvor som mynnade ut i grottorna. Att söka mig tillbaka till Ortega var uteslutet, jag dog hellre. Vad skulle jag då göra? Jag lutade mig mot den kalla väggen, knäppte knapparna som han så lystet öppnat och försökte stilla mitt dunkade hjärta och min ångestfyllda andhämtning. Efter en kort stund lutad mot iskylan, kändes det faktiskt en smula bättre. Jag var fortfarande livrädd, men ändå på något bisarrt sätt trygg. Handen gick till fickan men radbandet var ju inte där. Jag ignorerade min saknad, knäppte händerna och viskade min desperata bön.

”Heliga jungfru av Monte Pino! Tack för att du räddat mig från Ortega och tack för att du alltid hört mina ödmjuka böner. Nu ber jag dig än en gång om ett mirakel, rädda mig! Hör min bön du som lät mig se dina oändligt dyrbara blodstårar först av alla!”

Mina framvisade ord absorberades av mörkret och klippan. Hon skulle säkert höra den; hon ville säkert mitt bästa. Min mor hade lovat att hon skulle hjälpa mig och att hon

skulle vara med mig genom jungfruns nåderika, välsignande kärlek, för alltid! ”Amen!”

Jag beslöt mig för att finna en passage där jag åter kunde känna vinddraget om det så luktade svamp och fasa. Vinden skulle visa mig vägen ut. Om jag hade riktig tur skulle jag kanske finna vägen till laboratoriet, annars fanns ju grottöppningen bakom huset och kanske fler öppningar som jag inte kände till? Tillbaka genom iskällaren vågade jag inte gå. Där kunde ju Ortega sitta på vakt i timmar, driven av sin ärelystnad och sina sjuka begär.

Jag trevade mig sålunda framåt, famlade, lyssnade, slickade på mitt finger och höll upp det för att kunna förnimma det svagaste luftdrag. I vad som tycktes mig vara timmar irrade jag omkring i de ändlösa labyrintliknande gångarna. Utmatad sjönk jag till sist ihop på en hög grus och förtvivlade. Skulle jag någonsin komma ut härifrån, upp ur detta Hades, denna abyss av mörker och kyla? När jag håglöst sträckte ut foten slog den mot något som med ett ihåligt ljud rullade iväg; ett överraskande, välbekant ljud av en kruka som välte, ett vardagligt och välkommet ljud från verklighetens och ljusets värld högt där uppe ovanför detta rike av evigt mörker.

Med nyväckt hopp började jag leta. Den kunde säkert tyda på att jag befann mig i en källare närmare huset eller nära en utgång. Jag fann krukan som var långsträckt och mjukt formad, tämligen smal med spetsig botten och ett lock som satt fast för dess öppning. Till min förvåning var två rundade

handtag av keramik formade på var sin sida. Formen var på något sätt välbekant.

Plötsligt slog det mig att det var en antik amfora jag hade funnit, förmodligen kvarglömd av forntida gruvarbetare. Hoppet flydde. Kanske hade denna gruva inte använts sedan den tid vår Herre vandrade genom Galiléen!

Jag släppte krukans som åter lade sig till ro på gruset, begravningshuvudet i händerna och grät förtvivlat. Efter en stunds självmökan kände jag emellertid ett ytterst svagt luftdrag svepa över mitt fuktiga ansikte. Jag var inte förlorad, här var ju luftdraget jag så länge sökt. Mina tårar hade avslöjat det jag annars inte skulle förnummit. Men varifrån härstammade det? Jag började utforska grottgången men när jag reste mig tycktes draget försvagas och när jag åter satte mig bredvid amforan tycktes det ånyo tillta något i styrka. Jag kände nu att det faktiskt drog längs grottans golv och trevade mig därför fram till väggen där jag upptäckte en låg och smal öppning längst ned. Jag trevade in i öppningen med armarna och kunde känna en slät, rund tunnel som sluttade något uppåt. Den var trång, men jag var smal och skulle nog kunna få plats.

Kravlande på magen pressade jag mig in.

Snart var hela min kropp inne och jag drog mig framåt på armbågar och knän med dunkande hjärta och skrapad hud. Jag var trött, frusen och törstig och gången tycktes till min gränslösa ångest smalna av ytterligare. Tunneln krökte sig åt vänster och jag fick verkligen ta i för att komma vidare. Den

var så trång att jag inte kunde lyfta huvudet utan att stöta i taket och plötsligt skedde det jag fruktat: Byxornas kraftiga läderbälte hakade fast och jag kom inte längre. Kvidande fruktade jag att jag hade fastnat som en sotarpojke i en för smal skorsten, men här fanns ingen sotarmäster som kunde dra ut mig. Ångestens stegrades och jag upplevde hur klippan kramade mig och sakta slöt sig. Med uppbadande av mina sista krafter började jag pressa mig bakåt. Långsamt, fot för fot var det möjligt att pressa mig baklänges hela vägen tillbaka till grottan med amforan. Utmattad låg jag på det kalla gruset och önskade plötsligt att jag givit efter för Ortegas förvridna lustar. Detta var trots allt värre än jag kunnat föreställa mig, att känna frihetens vind genom ett hål för trångt för mig att passera. Om jag bara varit lite smalare!

Törsten plågade mig dessutom svårt och jag önskade att det fanns något att dricka, något som skulle ge mig krafterna tillbaka för ett sista genombrottsförsök.

Amforan! Tänk om den fortfarande innehöll vatten eller vin? Bara en mun eller två skulle göra underverk. Jag trevade mig fram till krukans och reste den upp mellan mina ben, försökte få upp locket som var förseglat med något slags stelnat klister. Plötsligt fick jag av det och en doft av kåda slog upp. Jag lutade amforan försiktigt, ytterst försiktigt mot min kupade hand. En mycket seg och trögflytande vätska rann slutligen ut. Jag förde den till ansiktet och luktade: Olivolja, uråldrig olivolja som på något otroligt sätt fortfarande hållit sig utan

att härskna. Kanske var det kylan här nere som bidragit till detta underverk? Men olivolja gick ju inte att dricka...

Besviket hällde jag tillbaka det jag höll i handen till krukan, jag hade inte hjärta att bara låta oljan gå till spillo. Vem vet, måhända var det olja som självaste apostlarna en gång vidrört?

Plötsligt fick jag en snilleblix. Ivrigt drog jag av mig kläderna, lät dem falla i en hög på golvet inför vad som skulle bli min sista desperata plan för att ta mig härifrån. Jag hade en gång hört talas om en man som satt i turkisk fångenskap och som alla vet är det något fruktansvärt. Turkarna är ju ökända för sin okristliga tortyr och sina fasansfulla fångelser med hålor, likt grottor som förnekar fångarna dagsljuset. Han tog sig i alla fall ut till friheten genom att smörja in sin kropp med olja och på så sätt pressa sig genom en glugg som annars varit omöjlig att passera. Nu skulle jag försöka mig på samma sak. Grottan var inte ett turkiskt fångelse, men minst lika dödligt för den som inte lyckades rymma. Med viss tvekan lät jag även underbyxorna falla till golvet och började smörja in mig över hela kroppen med den trögflytande, koncentrerade olivoljan. ”Må det vara en välsignad olja!” tänkte jag och insåg darrande hur förfärligt trång vägen ut skulle bli.

Till slut hällde jag återstoden över mitt huvud och rygg så att det trögflytande rann ned och droppade över gruset. Fort, innan jag hann ångra mig, sökte jag upp hålet i väggen och kravlade in. Till min glädje gick det faktiskt bättre den här

gången. Jag gled förbi kröken, pressade mig framåt genom det trånga tills dess jag nådde den punkt där jag tidigare fastnat.

Jag fick vrida på huvudet när gången blev så låg att hakan annars skulle skrapa mot underlaget. Jag tackade jungfrun för att gångens väggar var så glatta och släta som om de slipats av vatten och sandkorn under årtusenden, och kanske var det just det som hade gjort dem som jämna? Strömmar av vatten efter häftiga skyfall. Tänk om det skulle komma ett sådant regn i denna stund, jag skulle bli dränkt som en kattunge. Snabbt sköt jag undan den förfärliga tanken och ålade vidare. Jag sökte små gropar och ojämnheter där fingerspetsarna kunde få fäste. Genom att dra mig framåt med fingrarna och skjuta på med tårna tryckte jag mig tum för tum mot friheten. Oljan hjälpte mig verkligen. Historien om rymlingen i Turkiet måste varit sann, trots allt. Till min förtvivlan böjde gången av åt höger och det blev än trängre. Men för mig fanns ingen väg tillbaka; jag måste försöka att fullfölja min plan eller dö på kuppen.

Med stor smärta pressade jag mig genom den krokiga delen. Kroppen hamnade i en konstig vinkel där min rygg böjdes onaturligt långt bakåt. Det var omöjligt att vända sig om och det blev svårt att andas. Jag kunde bara kippande få in lite luft i min hoppressade böjda bröstorg och blev snabbt utmattad. Kylan trängde in i mig när min nakna hud tätt pressades mot den iskalla stenen och oljan till stor del skrapats av. Plötsligt

kände jag hur gången vidgades där framme vid mina fingerspetsar, men den var samtidigt mycket slät och jag fann inte något fäste att dra mig ut mot friheten. Benen var låsta i en smärtsam vinkel, fötterna fortfarande hala av olja och började dessutom domna bort av kylan. Jag insåg att jag satt hjälplöst fast, precis när jag kände friheten bokstavligen framför mina händer och ändå ouppnåeligt långt borta. Ett drag av frisk luft fläktade retsamt mitt ansikte. Jag stönade och tryckte, vred mig som en mask, men satt som i ett skruvstäd utan möjlighet att komma fram eller tillbaka. Jag kunde inte ens vrida huvudet till en bekvämare position och nacken värkte förfärligt. Det finns inget värre än att vara helt ensam och veta att ens öde är beseglats och att man inte heller någonsin kommer att bli funnen. Jag tänkte på farbror Luc, på Matteo och hans underbara mor, på alla snälla, fina människor som nu skulle gå i ovisshet, sörja och undra vad som blivit av mig. Ortega den skurken, skulle säkert skylla på ”den okände mördaren” och naturligtvis inte nämna något om sin egen skuld i det som skett. Jag undrade om han själv kanske låg bakom de två unga pojkarnas försvinnande i Mijas? Kanske hade mördaren ingenting med dem att göra; hade de måhända rymt sin väg för att slippa Ortegas närmanden? Det skulle jag aldrig få reda på, lika lite som jag någonsin skulle få reda på vad det var för mystisk kraft som rörde sig genom natten i en svart varelses gestalt.

Mina muskler slappnade märkligt nog av och jag accepterade med ens mitt tragiska öde. Jag önskade att jag i alla fall hade haft rosenkransen en sista gång i mina utsträckta händer, och riktade mina tankar på minnesbilden av den gråtande madonnan på Monte Pino. Hennes nåderika ansikte skulle vara det sista min tanke föreställde sig inför övergången till det eviga livet. ”I dina ljuvliga händer anbefaller jag min ande...”

FÖDD PÅ NYTT

Den förlamande kylan förvandlades gradvis till värme och jag insåg att själen snart skulle lämna kroppen. ”Jag kommer, mamma...” viskade jag svagt och tänkte lika mycket på den heliga jungfrun som på min egen mor; bilden av deras anleten sammansmälte till ett.

En välbekant hand stacks i min och hetta sköt in i min arm och vidare ut i min domnade kropp, och jag stönade av välbehag. Ännu en hand, vars fingrar jag kände igen, tog min andra och jag började väckas ur den tunga dvalan. Händerna var starka och goda och drog mig fram ur bergets trånga sköte så att jag med ett befriat skri, likt ett nyfött spädbarn, gled ut på något mjukt och lent. Kuddar? Madrasser?

Händer gled över min kropp som för att undersöka att jag var oskadd och jag skrattade förvirrat. Doften av svamp var överväldigande. Händerna smekte mitt hår och mina kinder och jag kände den heta andedräkten av ett ansikte framför mitt eget.

”Jag har varit så ensam”, viskade en hes röst. ”Nu har jag dig och vi skall alltid vara tillsammans.”

Jag kände igen rösten, jag kände igen hans händer. Så underligt att träffa honom igen efter dessa år då jag inte vetat var

han blev av. Det var samma hand som jag tröstade hållit vid hans bädd efter det som skett vid ”pantsättningen.”

”Michael, vad gör du här?”

”Mitt namn? Så länge sedan någon sade mitt namn... Michael? Ja, det var mitt namn!” Hans röst var annorlunda, hes och underlig, men det är ju så med pojkar att rösten förändras i den åldern.

Jag rörde vid hans axel, den var förvånansvärt muskulös och hård. Han hade verkligen vuxit och blivit bredaxlad som en oxe.

”Tack för att du räddade mig! Jag måste hitta ut, vilken ofattbar tur att du kom!”

”Det här är mitt hem”, sade Michael. ”Nu är det också ditt hem.”

Förvirrat trevade jag med fingrarna över honom i mörkret. Michael försökte inte hindra mig. Jag rörde vid hans kraftfulla bröstorg, nacke och huvud. Det enda som påminde om den Michael som jag en gång tröstat var händerna; det andra var främmande, underligt, alltför muskulöst och hårt. Huden var torr och varm. Mitt hjärta bultade och jag andades häftigt. Jag insåg att han var den svarta varelsen som jag sett i drömmen, den som krossat Rodrigos kateder; kastrerat ynglingen och lämnat honom att blöda till döds; mördat sotaren och slutligen halshuggit Rodrigo. Jag darrade av rädsla samtidigt som jag någonstans insåg att Michael ville mig väl, att jag inte behövde frukta honom.

Som svar på mina tankar viskade han: ”Du är rädd. Du behöver inte vara rädd, ingen skall hota dig och leva. Jag tar hand om dig för du är min ende vän!” Hans onaturligt varma händer smekte tröstande mitt huvud.

”Men, men hur blev du så här? Hur hamnade du här? Inte kan du väl bo här nere under marken?”

”Luc har tagit hand om mig. Jag föll, jag blödde, benen knäcktes; han såg det, han botade mig och gjorde mig till den jag är. Han gav mig evigt liv. När du också fått det eviga livets gåva skall vi bo här nere tills bergen omdanas och oceanerna blir till land och landet till hav.”

Därefter satta han sina tummar mot mina ögon och viskade: ”Sov!” och jag föll genast i djupaste dvala.

Jag vaknade någon annan stans och högt ovanför mig lyste månens bleka sken ned genom ett schakt i salens tak. Ljuset glittrade i en vattenyta och runtomkring kunde jag skymta höga stälkar och runda former. Jag rörde mig och märkte att bädden jag låg på smulades sönder. Det doftade färsk svamp och jag förstod att grottans golv var täckt av den.

Ett stilla plaskande; Michaels svarta uppenbarelse kom vandande mot mig genom den grunda gölen. Han böjde sig ned och skopade upp vatten i ett kärl som han försiktigt räckte mig. Det var runt, lätt och slätt.

”Drick!” Han behövde sannerligen inte upprepa sin uppmaning. Girigt satte jag det mot munnen och drack. Det sma-

kade precis som brunnsvattnet jag druckit varje dag. Friskt och gott vatten ur samma källa.

Han räckte mig något, en liten svamp.

”De går att äta?”

”Jag äter dem ofta.”

”Nej tack, men du kan väl visa mig hem så att farbror Luc inte längre behöver vara orolig?”

”Du är hemma...”

”Men snälla Michael, jag kan inte leva här nere. Jag vill se solens ljus och gå i skolan nu när vi fått en så snäll magister.”

En djup suck hördes från Michael.

”Du kommer att vänja dig. Ät nu!”

Jag vågade inte göra annat än att smaka på svampen, den var stark och bitter. Med en viljeansträngning tvingade jag i mig portionen, jag tyckte mig därvid se ett leende hos Michael, men var inte säker.

Svampen hade en underlig inverkan på mig, eller så var det att jag inte på länge fått i mig någon föda. Det spreds en värme från magen, en hetta, en krypande känsla som fortplantade sig genom kroppen på ett sällsynt upplivande sätt. Grottans kyla var plötsligt borta och jag kände mig underligt nöjd och tillfreds.

”Först var den inte god, men nu är den god!”

Jag måste varit från mina sinnen, men blev så tacksam för att Michael först räddat mitt liv och därefter bjudit mig på

denna delikata måltid, att jag fnittrade och omfamnade honom.

”Du kommer att vänja dig, du känner det nu? Vi skall aldrig mer vara ensamma...”

Jag tog min skål och gick ånyo till gölen för att fylla den med vatten. I månskenets ljus insåg jag att jag höll huvudskålen av ett människokranium i händerna och att jag nyss druckit ur denna gastkramande bägare. Med ett förskräckt skri, slängde jag den ifrån mig och klev bakåt. Det krasade under fötterna och jag skymtade vita ben på källans botten, knotor, en mänsklig bröstkorg och ännu en grinande dödskalle.

”Michael! Vad har du gjort?”

”Du vet vad jag har gjort, min vän.”

”Men varför dödade du dem?”

”Ville du att Rodrigo skulle leva kanske? Du tänkte ju dräpa honom själv?”

Jag ruskade på huvudet. ”Rodrigo var ond, men de andra, de två förvunna pojkarna?”

Michaels ögon glimmade hotfullt och han tog några steg mot mig. Han pekade på skeletten i vattnet. ”Det var en olyckshändelse. Jag var så ensam, men de ville inte vara mina vänner. De föll och de dog.”

”Men sotaren då? Visst dödade du Lucien?”

”Du önskade att han skulle försvinna, att han skulle sluta att besvära Matteos mor Amanda, så att hon och din farbror

skulle kunna vara tillsammans. Erkänn att du önskade dig detta!”

Hans ord gjorde mig yr. Inte hade jag väl önskat jag att den okynnige sotaren skulle dö bara för att han uppvaktade Amanda, eller hade jag det? Hur kunde Michael veta allt detta, hur kunde han läsa mina tankar?

”Men pojken då, pojken som du kastrerade och lämnade att förblöda!”

Michael skrattade hest. ”Av samma anledning som du önskade döden ur Rodrigo. Han var en av de fyra som tog mig. Jag har tre kvar att hämnas, jag bidar min tid...”

Jag satte mig på ett stenblock och försökte att samla tankarna. Michaels ögon glimmade i mörkret. En fågel passerade skrikande schaktet så att gölen för ett ögonblick skuggades av mörka vingslag. Min hand sträcktes ut och plockade en bit svamp som jag förstrött stoppade i munnen; den bittra smaken var borta. Underbar värme och vitalitet spred sig ut till varje lem. Att jag saknade kläder bekymrade mig inte längre.

”Förstår du inte?” log Michael. Kanske var det inbillning, men jag såg honom gradvis tydligare som om mina sinnen förstärkts på ett övernaturligt sätt. ”Förstår du inte att vi hör samman du och jag? Vi är tvillingsjälar, ämnade att hämnas oförrätter, att ställa till rätta... Dina drömmar och mina är hopflätade, det måste du väl ändå inse? Din vilja och min flyter samman likt två vattendrag som förenas i samma flod.”

Han hade rätt. Det var verkligen exakt så som han sade. Vi hörde samman Michael och Alfonso, vi behövde inga andra. Mina ögon glimmade. Vi log ett gemensamt leende och samma tanke strömmade genom våra väsen: Ortega, den perverterade polismästaren, Mijas skulle bli en bättre plats utan honom.

Jag stapplade och sjönk ned på bädden av ljuvligt mycel.

”Han tog mitt radband!”

Michael skrattade lågt.

”Vill du att jag skall hämta det?”

Jag nickade utmattat.

”Han skall aldrig mer stjäla ett radband, han skall få sitt straff!” Michael ställde sig över mig och smekte ömt mitt huvud.

”Varför är jag så trött?”

Han log, tänderna glimmade rovdjurslikt. ”Det tar på krafterna att födas på nytt.”

Det svartnade för blicken och jag kände hur han öppnade min mun, tryckte sig mot mig och tvingade in någonting slingrande, varmt och svällande som fyllde upp mig och trängde ned i svaljet. Jag försökte paniskt att hosta, kräkas och dra mig loss, men mitt huvud hölls i ett järngrepp av Michaels övermänskligt starka händer. Plötsligt, i en explosion av smärta, pulserade het, kvävande, vätska ned i mina lungor. ”Nu dör jag, nu kvävs jag!” Ångesten, plågan och skräcken som genomträngde mig var fullkomligt olidlig, långt värre än

när jag satt fjättrad i den trånga passagen. Varför hade han räddat mig bara för att sedan utsätta mig för detta? Jag hörde åter Michaels röst i min själ, en röst av stål och eld: ”Var inte orolig, min älskade, vi skall vara tillsammans för evigt.”

Hela min varelse skrek i bubblande fasa när lungorna fylldes av den oljiga, brännande substansen. En fruktansvärd död. Nu var mitt medvetande intet annat än en flämtande låga i en kolsvart avgrund, flackande och svag, oändligt ensam. ”Var är du mamma, var är du heliga jungfru? Varför är allt så mörkt?”

Jag svävade en evighet bortom tid och rum.

De sover rofyllt med den lille på armen. Hon är rund och frodig, bredvid vilar Ortegas snarkande gestalt. Han är sannerligen avskyvärd och jag känner djup medkänsla med den lille pojken som ligger mellan dem. Jag ser spåren av Ortegas händer på barnet, inte den vanliga faderliga omsorgen utan en perverterad längtan efter något annat, något som skall fullbordas bara han växer till och blir lite större.

Ljudlös som den skuggvarelse jag är, lyfter jag pojken och håller honom ömt mot mitt bröst och lägger i stället något annat mellan de sovande föräldrarna. Jag låter lugnande fridströmma in i honom. Han slappnar av och ler i sömnen, ett

sött leende. Gossen drömmer om åsnorna och deras tofs-
prydda sadlar; ett barns obekymrade dröm.

Nu bär jag honom över landskapet. Jag njuter av att rusa
nedför berget hastigare än lokomotivet, snabbare än vinden.
Överallt glöder känslospåren, somliga färska och kraftfulla,
andra nötta och bleka. Där i huset hade en kvinna hängt sig. I
flodens djup hade fyra barn drunknat. Hennes vålnad gungar
varje natt från takbjälken, gurglande och uppsvälld. Jag ser
gastarna efter barnen, fördömda skuggor svävande över vatt-
net. De ropar gång på gång efter den hjälp som aldrig kom
och jag möter deras tomma blickar. En av dem öppnar mun-
nens kolsvarta hål till en gastkramande fråga: ”En ny liten
bror för att roa oss? Låt oss lägga honom till vila på en bädd
av vajande sjögräs.”

LJUS FRÅN OVAN

Jag visste inte hur lång tid som förflutit i mörkret. Timmar eller dagar vilade jag bortdomnad och orörlig, död, men ändå levande. Min kropp förändrades. Jag kände hur något kröp genom varje nerv, varje cell. Snart skulle min nyfödelse, som börjat med att Michael drog mig ut i svamp-grottan, fullbordas. Gradvis blev jag medveten om ett ljus högt där uppe, moln som drev och en falk som cirklade mot det klarblå. Någonstans nära vilade Michael, han sov djupt. I honom brann kärlek och hämnd; mörker och ljus; evigt liv under sten och klippa.

Plötsligt skedde något högt däruppe, något som tilldrog sig min omtöcknade uppmärksamhet. Två välbekanta själar rörde sig oroligt ovanför schaktet. Något ringlade ned, ett rep? Nej, en lång repstege som föll mot gölens yta med ett svagt plaskande. En lysande punkt, obehagligt bländade, sänktes ned i salen och fördrev skuggorna. Ännu en starkt lysande punkt påbörjade sin nedstigning. Lyktan hölls av den jag en gång kallat farbror Luc. Han stod i gölen och spanade in bland de underliga svampiga formerna, han kunde inte se mig. Jag kände hans blick svepa förbi, oroligt sökande. Han ropade något och ytterligare en person kom nedklättrande med en starkt skinande lampa i handen, den pojke som i ett annat liv

varit min käre vän Matteo. Hans andning var snabb och yttlig, och tvingade sig att klättra så fort han någonsin förmådde. Luc höll repstegen så att den inte skulle gunga för mycket och snart var han nere.

Jag kände hur Matteos medvetande sökte efter mig och jag önskade plötsligt att han också skulle finna mig. Matteo var snäll, han förtjänade att få en förklaring, ett sista farväl... för gammal vänskaps skull. Hans ögon mötte mina och min vän ropade och pekade upphetsat. Luc lyste med den starka lyktan och tog några steg närmare. De flämtade båda till när de såg mig, hur min kropp börjat förvandlas, formas till nattens och underjordens väsen. Jag kunde fortfarande inte röra mina lemmar eftersom jag ännu inte var fullbordad. Endast mina ögon var fria att följa dem.

”Fort!” viskade Luc. ”Fort innan den andre kommer!”

Men den andre var ju redan där. Han såg det jag såg och kände det jag kände. Han reste sig upp bakom dem, ljudlös, en skugga av dödsbringande kraft. Luc snurrade runt och lyktan avslöjade Michaels svarta kroppshydda och blänkande ögon. Matteo skrek och föll bakåt, lyktan rullade fräsande bort i gölen och slocknade.

Luc var rädd, men inte panikslagen. Jag hörde hur hans hjärta slog snabbare och kände hur svett trängde fram i hans anlete.

”Michael, min vän! Jag räddade ditt liv, nu ber jag dig återlämna Alfonzo, min älskade son.”

Varelsen som varit Michael log brett, tänderna ytterst vita mot det svarta.

”Han är min. Vi skall bo här till dess havet blir land och landet hav. Vi har redan förenats i kärlek starkare än berget, djupare än dödsriket.”

”Säg mig i alla fall, Michael: Vad har du gjort med Paco? Vad har du gjort med Ortegas son?”

Michael skrattade sitt väsande skratt och jag log med honom inombords. Ortega hade fått lära sig en läxa.

”Han är i säkerhet nu. Ortega är en fähund. Jag gav gossen till några som kan ge Paco sann kärlek.”

”Du har inte dödat honom?”

Vrede och irritation. Hur kunde Luc tro något sådant? Michael skulle aldrig skada ett oskyldigt barn; inte med flit...

”Han är på barnhemmet San Antonius.”

Farbror Luc andades lättat ut. Han framhärdate emellertid i sitt försök att tala Michael tillrätta.

”Min vän Michael, visst drömmer du om att vara pojke igen, leva med oss i huset och få ett eget rum, att kunna lämna grottorna och vandra längs stranden med oss andra?”

Varelsen betraktade dem under tystnad.

”Ni skall lämna oss nu”, väste han.

”Se, Alfonzo!” Matteos ljusa röst ekade genom grottan. Han höll upp rosenkransen, mitt förlorade radband som Michael tydligen hämtat och lagt på en sten. ”Kommer du ihåg när vi gick hela vägen upp till madonnan på Monte Pino?”

Jag mindes, men det föreföll mig vara så länge sedan, ett annat liv i en annan värld. Det rörde mig inte.

Matteo tog fram något ur fickan, en liten flaska. Han drog ur korken.

”Nu Matteo!” ropade farbror Luc. Snabbt hällde han några droppar ur den i min torra mun, flytande ljus och järn rann nedför min strupe.

”Nej!” väste Michael. ”Min vän!” Han knuffade bort Luc, svepte med armen mot Matteo som kastade sig ned bland svamparna och med en hårsman undgick att krossas.

”Akta dig, Matteo!” ropade farbror Luc. Men han hade inte behövt ropa, Michael var helt upptagen med mig. Han lyfte upp min styva kropp som om den inte vägt någonting alls; glödheta tårar rullade nedför kinderna. ”Min vän, min vän!”

”Det finns ett sätt!” ropade Matteo. ”Här, här!” Han höll ivrigt fram den lilla kristallflaskan.

”Nej, Matteo!” varnade Luc. ”Det har gått för långt för honom, det kommer inte att fungera!”

Men Matteo hade fångat varelsens uppmärksamhet. Ögonen lyste och den sträckte fram sin högra hand och omslöt försiktigt, nästan ömt kristallen med sina svarta fingrar. Han lade ned mig, förde den mot munnen och drack den eviga vänskapens och kärlekens skål.

”Seså, bli inte så upprörd! Jag vet att det är en förfärlig historia, men inte desto mindre är den fullkomligt sann och be-

höver bli berättad! Får det lov att vara lite mer portvin, det kan kanske lindra obehaget att höra fortsättningen? Jaså inte det? Nåväl, sitt då lugnt ner och hör vad jag skall förtälja. Jag orkar inte berätta för någon som reser sig upp i affekt hela tiden! Kanske något starkare? Ett glas absint? Jag tar ett i alla fall, det kan jag behöva, för just dessa minnen är särskilt smärtsamma att återge.

Hjälplös och lam, såg jag hur min övernaturligt starke vän Michael svepte flaskans innehåll och på ett ögonblick förvandlades till en levande fackla. Hans ofattbara smärta brände min själ, brände bort min stelhet; det mycel som infekterade; den gräsliga saft som fyllt mina lungor. Mitt i smärtan kände jag befrielsens berusande glädje, att Michael skrattade och sjöng. Jag såg hur något lösgjorde sig ur den brinnande kroppen som nu låg fullkomligt stilla på grottans golv, omvälvd av oljig svart rök: En dimma, ett sken, ett leende från en annan värld?

Långt senare när jag kontemplerat och tänkt på allt som skett tror jag att det var en glimt av hans själ jag förnummit, ett ögonblicks återspeglning av evighetens världar. En dag skall jag möta min vän Michael igen, den skändade hämnaren...

Faktum är att han aldrig lämnat mig fullständigt. Dels har minnet av honom för alltid etsat sig i mitt medvetande, dels kvarstår en svart fläck på mitt bröst närmast hjärtat, en fläck som tårarna inte förmådde eller ville tvätta bort. Nej, på något sätt är Michael kvar hos mig för evigt.

Jag ser på dig att du vet vad Michael lade mellan Ortega och hans hustru i stället för sonen. Jag kan inte ens förstå mig moderns fasa och faderns förtvivlan när de fann att pojken var borta och att det mellan dem låg ett avhugget människohuvud, magister Rodrigos ruttande skalle.

Resten är historia. Vi sprängde och murade igen grottöppningarna eftersom svamparna som Luc upptäckt och experimenterat med visade sig ha alltför allvarliga medicinska biverkningar, minst sagt... Han hade verkligen försökt att bota Michael, att med elektriciteten vända förvandlingen, men det var bortom vetenskapens område och han hade misslyckats.

Farbror Luc och Amanda gifte sig kort därefter med varandra, varvid Matteo verkligen blev min älskade broder och vi flyttade till Amerika. Vår uppväxt och utbildning är något jag alltid kommer att vara oändligt tacksam för. Det har givit mig sinnesfrid och rikedom, ett blomstrande företag och ett övermått av vänskap och aktning. Men tacksammast av allt är jag mot vår fru Den gråtande madonnan på Monte Pino, vars stulna, undergörande blodstårar helade mig och befriade Michael från mörkret och en evighet fjättrad i underjorden.

Men vad tar du dig till? Jag har ju förtäljt hela sanningen utan att utelämna några detaljer av betydelse! Är det så här du visar din uppskattning?”

EPILOG

Jag riktar min Webley .442 mot Alfonzo Rafael. Han har sagt tillräckligt, alldeles nog. Det är en otrolig och osannolik berättelse som han avslöjat, en förolämpning mot min far och mot allt som är heligt. Jag skildes från mina goda föräldrar, kidnappad ur deras säng, ersatt med ett ruttnande avhugget huvud. Min mor hämtade sig aldrig, min far dog i infektionen han ådragit sig genom ett simpelt kattbett innan jag återbördades. Jag berövades därmed min barndom och min trygga uppväxt i den fina lilla staden Mijas, tack vare dessa dårars onda handlande. Nu är det min tur att hämnas. Historien han berättade var utan tvivel en sinnessjuk lögn, men den sade mig tillräckligt: Att Alfonzo Rafael och hans galne, stenrike broder Matteo var skyldiga som synden. Under den falska förespeglingen av att jag ville köpa deras förfallna hus i Mijas har jag passerat alla deras vakter och betjänter. Detta är en privat session med djävulen själv, den förhätlige Alfonzo. Stunden för min upprättelse är inne.

Jag siktar mot min fiende och spänner med ett ljudligt klick hanen. Plötsligt smäller det till, inte av skottet utan av något annat, och jag känner ett kraftigt slag mot bröstet. En rundad stålbygel har fällts över min bröstkorg och fjättrat mig i stolen.

Jag försöker i panik ta mig loss men sitter som i ett skruvstäd, häftigt flämtande och rödbrusig.

När jag ser upp igen, beredd att trots detta avfyra mitt vapen, är Alfonzo borta. Ett vasst knivblad vilar mot min hals då han nu står bakom mig, utom skotthåll. Jag kan inget annat göra än att släppa revolvern. Misslyckandet är fullständigt, mörkret sänker sig.

”Käre Paco, jag välkomnade dig, berättade sanningen och du tänker döda mig! Ditt uppträdande är verkligen inte särskilt artigt. Äpplet faller tydligen inte långt från trädet!”

En dörr öppnas, någon kommer in. Jag försöker att vända mig om men kniven tvingar mig till underkastelse och orörlighet.

”Välkommen in Matteo! Vill du ta hand om hans revolver?” Matteo plockar upp mitt vapen och sätter sig i den stol där Alfonzo just befunnit sig. Han kontrollerar att revolvern är laddad och riktar den mot mig.

”Du skulle inte hotat min broder!” Hans ögon är mörka, målmedvetna.

”Ni kommer inte undan med att döda mig!”

Alfonzo skrattar roat och sänker kniven.

”Jo, det kommer vi att göra! Vi är amerikaner nu...”

Vad tycker du om min farbrors stol? Jag har modifierat den för att kunna användas vid särskilda tillfällen, ett som detta.”

Jag svarar inte. Matteo öppnar ett skåp och tar fram en metallskål vid vilken en lång svart kabel är fäst. Alfonzo spän-

ner med läderremmar fast mina händer vid armstöden. Svetten bryter fram; jag får svårt att andas.

”Tänker ni tortera mig?”

”Inte alls”, svarar Alfonzo. ”Vi är inga barbarer. Det här är framtiden vad gäller vetenskapliga och skonsamma avrättningar.”

De tar av mig skorna, slår bojor av koppar försedda med ringlande kablar runt mina vrister, placerar skålen på mitt huvud, spänner fast även denna med ett läderband under min haka och drar sig undan för att beskåda sitt verk. Jag försöker att slita mig loss, men det är lönlöst.

”De kommer att säga att du förolyckades av ett blixtnedslag”, förklarar Matteo. ”Skall du eller jag?” Han ser frågande på Alfonzo.

”Det faller nog på mig”, svarar hans broder. ”Det är ju mig han vill döda.”

Jag sjuder, sliter i fjättrarna, jämrar mig. Plötsligt sker det skamliga, det smattrar mot golvet och en pöl breder ut sig över den persiska mattan.

Matteo lägger huvudet på sned.

”Vi kanske har skrämt honom nog mycket?”

Alfonzo lutar sig mot skrivbordet och suckar djupt.

”Ja, kanske det... Hans ord har redan dömt honom inför den högste. Hans usla livsöde är verkligen inget av avundas. Det är nästan synd om honom.”

”Hur skall vi göra då, med avrättningen?”

”Vi hämtar farbror Luc. Han får avgöra, det är ju ändå hans stol.”

En dag skall allting drivas med ångkraft och elektricitet. Det här är framtiden, den elektriska, vetenskapliga framtiden.

Böcker av författaren:

Demonernas dal - 2013

Kanariefågeln och fladdermusen - 2013

Tre dumskallar - 2012

Den gråtande madonnan på Monte Pino - 2011

Amsalor och draken - 2011

Örnsommar - 2010

Många av böckerna finns tillgängliga som e-böcker. Se webbsida för ytterligare verk:

www.lonnebo.com

